Sắc Tu Bách Trượng Thanh Qui - Tập 2 {Việt Hán} (HT Thích Phước Sơn, Lý Việt Dũng dịch)

Thiền Tông — sách & giảng giải

Quyeån thöù 2

[1115c09]

SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN ÑEÄ NHÒ

* *

ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH THIEÀN TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÂNG ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC TRUØNG BIEÂN

ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÂNG ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC HIEÄU CHÍNH

*

BAÙO BOÅN CHÖÔNG ÑEÄ TAM [1115c09] Taùnh giaû, nhaân chi ñaïi boån daõ. Chaán thieân ñòa nhi maïc tri kyø thæ. Cuøng vaïn theá nhi maïc tri kyø chung. Phaät döõ chuùng sanh quaân höõu thò taùnh. Ngoä chi nhi ñaêng dieäu giaùc, meâ chi nhi löu laõng sanh töû. Tuøng kieáp chí kieáp, luïc ñaïo dò thuù, nghieäp baùo trieån chuyeån, voâ höõu cuøng dó. Sôû laïi Thaùnh huaán döông döông kham taùc y hoã. Ngoâ ñoà thieåm hình phuïc döï phaùp heä, tuaân kyø haïnh chi vi Luaät, tuyeân kyø ngoân chi vi Giaùo, truyeàn kyø taâm chi vi Thieàn, nhi tuaàn ngoâ sôû vò ñaïi boån giaû, dó ñoàng phuø Phaät chi toaøn theå dieäu duïng, thæ khaû xöng Phaät töû nhi tuïc hueä maïng daõ. Kyø ö huùy nhaät truy ñieäu, khôûi theá leã tai! SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN 2 * * TRUÏ TRÌ CHUØA THIEÀN ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH LAØ TAÂNG BEÀ TOÂI ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC CHÆ BIEÂN SOAÏN LAÏI TRUÏ TRÌ CHUØA ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH LAØ TAÂNG BEÀ TOÂI ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC CHÆ HIEÄU CHÍNH * CHÖÔNG 3 - BAÙO BOÅN

[1115c09] Taùnh aáy laø goác lôùn cuûa con ngöôøi. Môû ñaát trôøi, nhöng khoâng ai bieát thuôû ban ñaàu cuûa noù. Cuøng muoân ñôøi nhöng khoâng ai bieát luùc cuøng

taän cuûa noù.

Phaät vaø chuùng sanh ñeàu coù taùnh naøy, neáu ngoä taùnh aáy thì leân dieäu giaùc, neáu meâ taùnh aáy thì troâi laên trong sanh töû. Töø kieáp naøy sang kieáp khaùc, saùu ñöôøng neûo laï, nghieäp baùo cöù xoay vaàn maø khoâng coù luùc döùt vaäy. Choã nhôø caäy laø lôøi daïy doã cuûa Thaùnh meânh mang coù theå laøm nôi nöông töïa. Haøng tu só duøng hình phuïc heøn moïn laïm döï phaùp heä, tuaân theo haïnh cuûa chö Thaùnh goïi laø Luaät, tuyeân lôøi leõ cuûa chö Thaùnh goïi laø Giaùo, truyeàn taâm cuûa chö Thaùnh goïi laø Thieàn, nhöng phaûi tuaân theo caùi maø chuùng ta cho laø caên baûn lôùn nhaát ñeå ñoàng vôùi dieäu duïng toaøn theå cuûa Phaät thì môùi coù theå goïi laø Phaät töû noái tieáp hueä maïng cuûa Phaät. Vieäc truy ñieäu caùc Thaùnh trong caùc ngaøy gioã kî, haù laø leã cuûa theá tuïc sao? * * *

[1115c18] ()

(

)(

)(

)

(

)

(

)

(

)

[1116a05]

PHAÄT GIAÙNG ÑAÛN [1115c18] Tieân kyø, Ñöôøng ty suaát chuùng taøi toáng
Khoá ty dinh cuùng döôøng, thænh cheá sôù, kieåm sôù
(Thaùnh tieát leã ñoàng). Chí nhaät, Khoá ty nghieâm thieát
hoa ñình, trung trí Phaät giaùng sanh töôïng ö höông thang boàn noäi, an nhò tieåu thöôïc. Phaät tieàn phu traàn cuùng döôøng taát, truï trì thöôïng ñöôøng chuùc höông

vaân: “Phaät ñaûn leänh thaàn, moã töï Truï trì di giaùo vieãn toân Tyû-kheo moã giaùp, kieàn nhieät baûo höông, cuùng döôøng boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng, thöôïng thuø töø aám. Sôû kyù phaùp giôùi chuùng sanh nieäm nieäm chö Phaät xuaát hieän vu theá?”. Thöù phu toïa vaân: “Töù nguyeät baùt nhaät, cung ngoä boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng giaùng ñaûn leänh thaàn, suaát tæ-kheo chuùng, nghieâm bò höông, hoa, ñaêng, chuùc, traø, quaû, traân tu, dó thaân cuùng döôøng. Truï trì di giaùo vieãn toân Tyû-kheo moã giaùp, thaêng vu thöû toøa, cöû xöôùng Toâng thöøa. Sôû taäp thuø huaân, thöôïng thuø töø aám, haï döõ phaùp giôùi chuùng sanh, ñoàng thaân hy höõu chi khaùnh”. Thöù thuyeát phaùp caùnh, baïch vaân: “Haï toøa caùc cuï uy nghi, ngheä ñaïi Phaät ñieän, duïc Phaät phuùng kinh. Caån baïch!”. Haï toøa, laõnh chuùng ñoàng ñaùo ñieän thöôïng, höôùng Phaät baøi laäp ñònh. Truï trì thöôïng höông tam baùi, baát thu toïa cuï, taán tieàn thöôïng thang, taán thöïc. Thænh khaùch Thò giaû ñeä thöôïng. Thieâu höông thò giaû phuûng trí vu kyû taát, phuïc vò tam baùi, taùi thöôïng höông, haï saán, ñieåm traø. Höïu tam baùi thu toïa cuï. Duy-na aáp ban thöôïng höông. Ñaïi chuùng trieån baùi. Truï trì quî loâ. Duy-na baïch Phaät vaân: “Nhaát nguyeät taïi thieân, aûnh haøm chuùng thuûy. Nhaát Phaät xuaát theá, caùc toïa nhaát

hoa. Baïch haøo thö, nhi tam giôùi minh. Cam loä saùi, nhi töù sanh nhuaän”. Tuyeân sôù taát, cöû xöôùng duïc Phaät keä vaân: “Ngaõ kim quaùn duïc chö Phaät Nhö Lai, Tònh trí trang nghieâm coâng ñöùc tuï, Nguõ tröôïc chuùng sanh linh ly caáu, Ñoàng chöùng Nhö Lai tònh phaùp thaân.” Haønh ñaïi duïc Phaät töông taát, cöû Laêng nghieâm chuù, hoài höôùng vaân: “Thöôïng lai phuùng kinh coâng ñöùc, hoài höôùng chaân nhö thöïc teá trang nghieâm voâ thöôïng Phaät quaû boà-ñeà. Töù aân ñaúng baùo, tam höõu teà tö. Phaùp giôùi höõu tình ñoàng vieân chuûng trí. Thaäp phöông tam theá nhaát thieát Phaät vaân vaân.” Sôù ngöõ: [1116a05] Ñaïi haûi traïm nhieân, ñoäc thính trieàu aâm chi chaán ñaõng Thaùi hö khueách nhó, duy chieâm caûnh vó chi hoaønh traàn. Do, boån ñaïi nhi tích chöông ÖÙc, thôøi chí nhi cô öùng Tí quaàn linh haøm thaønh chaùnh giaùc Tuøng nguõ tröôïc thò hieän giaùng sanh Thoaùt traân phuïc, tröôùc caáu y, uûy thaân dó tuaãn Xaûù hoùa thaønh, ñaêng baûo sôû, hueà thuû ñoàng qui Sô ñoä truøng laâm Ñaïi ôn maïc baùo

Phuïc nguyeän, Phieán chaân phong ö maït theá Yeát hueä nhaät ö trung thieân Voâ Phaät voâ ma, phaùp phaùp tuyeân döông ngoïc keä Phi caáu phi tònh, traàn traàn quaùn moäc kim khu. LEÃ PHAÄT ÑAÛN [1115c18] Tröôùc ñoù, Ñöôøng ty quyeân tieàn cuûa ñaïi chuùng giao cho Khoá ty ñeå dinh bieän cuùng döôøng, thænh môøi cheá sôù vaø kieåm sôù (cuøng vôùi leã chuùc thoï Hoaøng ñeá gioáng nhau). Ñeán ngaøy, Khoá ty thieát trí nghieâm tuùc hoa ñình, trong ñoù an trí töôïng Phaät giaùng sinh trong chaäu ñöïng nöôùc thôm, an baøi hai caùi thìa nhoû. Tröôùc töôïng Phaät tröng baøy caùc moùn cuùng döôøng xong, Truï trì thöôïng ñöôøng chuùc höông raèng: “Phaät ñaûn toát ngaøy, Truï trì taïi chuøa moã, Tyû-kheo moã giaùp laø chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo) kieàn thaønh ñoát böûu höông, cuùng döôøng ñöùc Boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng, treân baùo ñaùp boùng che töø bi, döôùi nhöõng mong chuùng sanh trong phaùp giôùi nieäm nieäm Phaät xuaát hieän trong

ñôøi". Keá Truï trì ngoài kieát giaø baåm baùo: "Ngaøy muøng 8 thaùng tö, cung kính gaëp ngaøy toát leã Ñaûn sinh cuûa ñöùc Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng. Xin suaát laõnh chuùng Tyû-kheo, saém sanh ñaày ñuû höông hoa, traø quaû, thöùc aên ngon laønh ñeå baøy toû (thi trieån) cuùng döôøng. Truï trì laø Tyû-kheo moã giaùp chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo), leân toøa naøy cöû xöôùng Toâng thöøa. Sôû taäp thuø

huaân, treân baùo ñaùp boùng che töø bi, döôùi cuøng chuùng sanh trong phaùp giôùi baøy toû (trieån khai) leã khaùnh chuùc hy höõu". Keá thuyeát phaùp xong baåm bang raèng: "Xuoáng toøa moïi ngöôøi ñeàu ñaày ñuû oai nghi ñeán ñieän Ñaïi Phaät ñeå taém Phaät vaø tuïng kinh". Noùi xong xuoáng toøa, suaát laõnh ñaïi chuùng cuøng leân treân chaùnh ñieän, höôùng Phaät saép haøng laäp ñònh. Truï trì daâng höông laïy ba laïy, khoâng thaâu toïa cuï, tieán tôùi tröôùc daâng thang thuûy, daâng côm canh. Thò giaû thænh khaùch daâng leân, Thò giaû ñoát höông tieáp böng ñaët treân baøn höông aùn. Xong Truï trì quay trôû laïi vò trí laïy ba laïy, daâng höông laàn nöõa, daâng taëng phaåm cuùng döôøng, roài daâng nöôùc traø. Truï trì laïy ba laïy roài cuoán thaâu toïa cuï. Duy-na vaùi chaøo caùc ban môøi thöôïng höông. Ñaïi chuùng traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy, Truï trì quì tröôùc lö höông, Duy-na baïch Phaät raèng: "Moät traêng treân trôøi , aûnh hieän khaép maët nöôùc. Moät Phaät ra ñôøi, ñeàu ngoài treân toøa hoa. Haøo quang traéng soi traûi maø ba coõi saùng tröng, nöôùc cam loà röôùi maø töù sanh ñöôïc thaám nhuaàn". Duy-na tuyeân ñoïc sôù xong, cöû xöôùng keä taém Phaät raèng: "Con nay taém röûa caùc Nhö Lai, Tònh trí trang nghieâm coâng ñöùc tuï, Chuùng sanh nguõ tröôïc lìa caùu baån, Ñoàng chöùng tònh phaùp thaân Nhö Lai." Luùc cöû haønh taém Phaät gaàn xong, ñoïc chuù Laêng nghieâm, hoài höôùng raèng: "Coâng ñöùc tuïng nieäm kinh chuù vöøa

qua, hoài höôùng cho chaân nhö thöïc teá trang nghieâm voâ thöôïng Phaät quaû boà-ñeà. Boán ôn baùo ñeàu, ba coõi cuøng troïn, höõu tình trong phaùp giôùi cuøng troøn ñaày chuûng trí. Möôøi phöông ba ñôøi, taát caû Phaät v.v...". Lôøi vaên cuûa sôù: [1116a05] Bieån caû laëng yeân, rieâng nghe tieáng vang doäi khuaáy ñoäng cuûa Trieàu aâm Thaùi hö roãng tueách, chæ thaáy neùt doïc ngang phôi baøy cuûa caûnh töôïng Do Boån lôùn maø Tích roõ Bôûi thôøi ñeán neân cô öùng Khieán quaàn linh ñeàu thaønh chaùnh giaùc Töø nguõ tröôïc thò hieän giaùng sanh Côûi aùo quyù, khoaùc y dô, uûy thaân tuaãn hình Boû Hoùa thaønh ñaêng Baûo sôû, naém tay cuøng veà Sô ñoä truøng laâm Ôn lôùn khoù baùo Phuïc nguyeän, Phaåy gioù maùt nôi cuoái ñôøi Döïng (maët) trôøi hueä taïi giöõa khoâng Khoâng Phaät khoâng ma, phaùp phaùp tuyeân döông keä ngoïc Chaúng dô chaúng saïch, traàn traàn xoái doäi thaân vaøng.

[1116a14]
()(

)(

)(
)
(
)
(

)
(

)(
)
()

PHAÄT THAØNH ÑAÏO NIEÁT-BAØN [1116a14] Tieân kyø Ñöôøng ty suaát chuùng taøi toáng Khoá ty dinh cuùng döôøng, thænh cheá sôù, kieåm sôù (giaùng ñaûn leã ñoàng). Truï trì thöôïng ñöôøng, chuùc höông vaân: “Phaät thaønh ñaïo nhaät, moã töi Truï trì di giaùo vieãn toân Tyû-kheo moã giaùp, phuïng vi phaùp giôùi chuùng sanh, kieàn nhieät baûo höông, cuùng döôøng boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng, thöôïng thuø töø aám, thöù kyù phaùp giôùi chuùng sanh, ñoàng thaønh chaùnh giaùc”. Thöù phu toïa vaân: “Laïp nguyeät baùt nhaät, cung ngoä boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng thaønh ñaïo chi thaàn, suaát tyû-kheo chuùng, nghieâm bò höông hoa, ñaêng, chuùc, traø quaû, traân tu, dó thaân cuùng döôøng. Truï trì di giaùo vieãn toân tyû-kheo moã giaùp, thaêng vu thöû toøa, cöû xöôùng Toâng thöøa. Sôû taäp thuø huaân, thöôïng thuø töø aám, phoå nguyeän phaùp giôùi chuùng sanh, phaùt minh töi kyû trí hueä, nhaäp vi traàn saùt, chuyeån ñaïi phaùp luaân”. Thöù thuyeát phaùp caùnh, baïch vaân: “Hai toøa caùc cuï uy nghi, ngheä Ñaïi Phaät ñieän phuùng kinh. Caån baïch”. Hai toøa, laõnh chuùng ñieän thöôïng trieån baùi, quî lö. Duy-na baïch Phaät vaân: “Chaùnh giaùc sôn tieàn, ñoã minh tinh nhi ngoä ñaïo. Ñaïi thieân giôùi noäi, yeát hueä nhaät dó löu huy”. Tuyeân sôù taát, phuùng kinh hoài höôùng. Nieát-baøn nhaät, truï trì tieân ö Phaät ñieän nieâm höông chuùc Thaùnh phuùng kinh taát, thöù ñeä thöôïng ñöôøng,

chuùc höông vaân: “Phaät Nieát-baøn nhaät, moã töi Truï trì di giaùo vieãn toân tyû-kheo moã giaùp, kieàn nhieät baûo höông cuùng döôøng boån sö Thích-ca maâu-ni

Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng. Thöôïng thuø töø aám, haï döõ phaùp giôùi chuùng sanh ñoàng thaân phan moä. Sôû kyù phaùp thaân thöôøng truï phaùp luaân taùi chuyeån, nhaát thieát höõu tình ngoä voâ sanh nhaãn". Thöù phu toïa vaân: "Nhò nguyeät thaäp nguõ nhaät, cung ngoä boån sö Thích-ca maâu-ni Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng nhaäp Nieát-baøn chi thaàn, suaát tyû-kheo chuùng nghieâm bò höông, hoa, ñaêng, chuùc, traø quaû, traân tu, dó thaân cuùng döôøng. Truï trì di giaùo vieãn toân tyû-kheo moã giaùp, thaêng ö thöû toøa, cöû döông Nieát-baøn dieäu taâm. Sôû taäp thuø huaân, thöôïng thuø töø aám, phoå nguyeän phaùp giôùi chuùng sanh ñoàng vieân chuûng trí giaû". Thuyeát phaùp caùnh, baïch vaân: "Haï toøa caùc cuï uy nghi, ngheä ñaïi Phaät ñieän phuùng kinh. Caån baïch". Haï toøa, laõnh chuùng ñieän höông trieån baùi, quî loâ (lö). Duy-na baïch Phaät vaân: "Tònh phaùp giôùi thaân boån voâ xuaát moät, ñaïi töø nguyeän löïc thò höõu khöù lai" tuyeân sôù taát, phuùng kinh hoài höôùng tònh ñoàng tieàn. LEÃ PHAÄT THAØNH ÑAÏO VAØ BAÙT NIEÁT- BAØN a- Leã thaønh ñaïo [1116a14] Tröôùc ngaøy leã, Ñöôøng ty quyeân goùp tieàn cuûa ñaïi chuùng noäp cho khoá ty ñeå dinh bieän cuùng

döôøng. (Duy-na) thænh môøi (thö kyù) vieát sôù, (Truï trì) kieåm sôù (cuøng vôùi nghi thöùc leã ñaûn sinh gioáng nhau). Truï trì thöôïng ñöôøng daâng höông baåm baïch raèng: "Ngaøy Phaät thaønh ñaïo, truï trì cuûa chuøa moã laø tæ- kheo moã giaùp, con chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo) phuïng vì chuùng sanh trong phaùp giôùi, kieàn thaønh daâng höông baåm baùo, cuùng döôøng ñöùc boån sö Thích- ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng, haàu treân baùo ñeàn boùng raâm töø bi, cuùi mong chuùng sanh trong phaùp giôùi cuøng thaønh Chaùnh giaùc!". Keá ngoài xeáp baèng (phu toïa) baïch raèng: "Ngaøy muøng 8 thaùng 12, cung duy gaëp ngaøy thaønh ñaïo cuûa boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng, suaát laõnh chuùng tæ-kheo, chuaån bò trang nghieâm ñaày ñuû höông, hoa, ñeøn, ñeøn caày, traø quaû, thöùc aên ngon laønh, ñeå bieåu thò cuùng döôøng. Truï trì laø tyû-kheo moã giaùp, con chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo) leân phaùp toøa naøy, cöû xöôùng Toâng thöøa: "Sôû taäp thuø huaân nhaèm baùo ñaùp boùng raâm töø bi, phoå nguyeän chuùng sanh trong phaùp giôùi, phaùt minh trí hueä cuûa chính mình vaøo voâ soá quoác ñoä nhö buïi traàn maø chuyeån ñaïi phaùp luaân". Sau ñoù thuyeát phaùp xong, caùo baïch raèng: "Ñaïi chuùng xuoáng toøa, ai ai cuõng ñaày ñuû oai nghi ñeán ñaïi Phaät ñieän (ñaïi huøng böûu ñieän) tuïng kinh, xin kính caån baùo baïch!". Noùi xong, xuoáng toøa suaát laõnh chuùng leân ñieän traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy, quì

tröôùc lö höông nieâm höông. Duy-na baåm baïch Phaät raèng: "Baäc chaùnh giaùc tröôùc nuùi (döôùi coäi boà-ñeà) luùc ñaàu hoâm vöøa nhìn thaáy ngoâi sao saùng röïc maø ngoä ñaïo. Trong tam ñaïi thieân theá giôùi neâu cao maët trôøi hueä ñeå giöõ aùnh saùng choùi loïi". Tuyeân ñoïc sôù xong, tuïng kinh hoài höôùng. b- Leã baùt nieát-baøn Truï trì tröôùc tieân taïi ñieän Phaät daâng höông chuùc thoï Thaùnh Hoaøng, tuïng kinh xong, tröôùc sau theo thöù töï thöôïng ñöôøng chuùc höông raèng: "Ngaøy Phaät baùt nieát-baøn, Truï trì chuøa moã laø laø Tyû-kheo moã giaùp, con chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo) kieàn thaønh ñoát höông baùu cuùng döôøng ñöùc boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng ñeå haàu treân baùo ñaùp ôn che

boùng rôïp töø bi, döôùi cuøng chuùng sanh phaùp giôùi ñoàng bieåu thò keû döôùi laïm kính moä. Ñieàu mong öôùc laø phaùp thaân thöôøng truï, phaùp luaân taùi chuyeån, taát caû caùc loaøi höõu tình haøm linh ñeàu ngoä voâ sanh phaùp nhaãn". Keá ngoài xeáp baèng baåm baïch: "Raèm thaùng hai, cung duy gaëp ngaøy ñöùc boån sö Thích-ca Nhö Lai ñaïi Hoøa thöôïng nhaäp Nieát-baøn, suaát laõnh chuùng tyû-kheo, cuï bò nghieâm tuùc ñaày ñuû höông, hoa, ñeøn, ñeøn caày, traø quaû, thöùc aên ngon laønh ñeå baøy toû (tieán haønh) cuùng döôøng. Truï trì laø tyû-kheo moã giaùp, con chaùu xa cuûa di giaùo (Phaät giaùo) leân treân toøa naøy, cöû döông Nieát-baøn dieäu taâm. Sôû taäp thuø huaân, treân baùo ñaùp ôn che

boùng raâm töø bi, döôùi phoå nguyeän taát caû chuùng sanh trong phaùp giôùi ñoàng vieân chuûng trí". Thuyeát phaùp xong, baåm baïch: "Caùc ñaïi chuùng xuoáng toøa haõy cuï oai nghi leân ñieän Phaät lôùn ñeå tuïng kinh, kính caån caùo baïch!". Xuoáng toøa suaát laõnh ñaïi chuùng leân treân ñaïi ñieän traûi toïa cuï giaäp ñaàu leã baùi ba laïy, quì tröôùc lö höông nieâm höông. Duy-na baåm baïch Phaät raèng: "Thaân trong phaùp giôùi thanh tònh voán khoâng coù xuaát hieän vaø maát ñi, nhöng nguyeän löïc ñaïi bi thò hieän thì coù lui tôùi". Tuyeân ñoïc sôù xong, tuïng kinh hoài höôùng, cuøng vôùi leã thaønh ñaïo vöøa neâu treân gioáng nhau. * * * [1116b02]

Sôù ngöõ thaønh ñaïo:

[1116b02] Voâ löôïng kieáp lai thaønh Phaät, khôûi giaû taán tu.
Chuùng sanh nhaät duïng baát tri, thò dó tieân giaùc.
Giaùc töï, giaùc tha nhi thaønh giaùc ñaïo
Theá, xuaát theá gian nhi xöng Theá Toân
Xieån nhaát ñaïi chi hoùa nghi
Tuaân tieân Phaät chi di quyõ
Toïa Boà-ñeà thoï, ma cung aån nhi voâ quang
Hieän Öu-baùt hoa, phaùp luaân xí nhieân thöôøng chuyeån
Coá thæ duï sô nhaät chi tieân chieáu
Nhi maït thò nieâm hoa chi chaùnh truyeàn
Vieân minh chaân thöôøng, taéc khoâng höõu caâu vong,
Thaùnh phaøm moäng huyeãn

Dieân thöïc vaïn hoùa, taéc kim coå nhaát thuaán, thieân ñòa haøo mang
Coá maït dueä chi haø tri
Tuïng di ngoân nhi höõu dòch
Phuïc nguyeän,
Saéc khoâng minh aùm, haøm tuyeân vi dieäu phaùp aâm
Xuaån ñoäng haøm linh, coäng chöùng trí hueä ñöùc töôùng
Sôù ngöõ Nieát-baøn:
Caùc phoù quaàn cô, Phaùp hoa chi chuùc luïy thoï kyù
Löïc cheá haäu hoïc, Di giaùo chi phuø luaät ñaøm thöôøng
Thaån nieâm hoa ñaéc chæ, phoù phaùp chaùnh truyeàn
Nhi laïc dieäp qui caên, taát ngoâ naêng söï
Höõu phoùng hoùa giaû chung ö taän, thuaän theá voâ thöôøng
Nguï chö huyeãn nhi phaûn chö chaân, thò danh tòch dieät
Nhieân thaàn chaâu haèng chieáu ö troïc caáu
Nhi böûu nguyeät baát tò ö oâ löu
Ñaïi ñònh voâ phöông, thöôøng truï Haèng haø sa kieáp
Vieân cô phoå öùng, thò hieän thieân baùch öùc thaân
Coá theá töôùng chi nan vong
Laâm huùy nhaät nhi taêng moä
Phuïc nguyeän,
Tòch maït löu chi taø kieán
Hoài quí vaän chi nghieâu ly
Ñònh hueä kieâm tu, tröôøng nhö chaùnh phaùp truï theá
Thieân ma suaát hoùa, giai vi ngoaïi hoä toâng cöông.
Lôøi vaên sôù Thaønh ñaïo:
[1116b02] Thaønh Phaät töø voâ löôïng kieáp, haù caàn tieán tu ö?
Chuùng sanh khoâng bieát nguyeân lyù, neân phaûi tieân giaùc vaäy!
Töï giaùc- tha giaùc maø thaønh giaùc ñaïo
Xuaát theá- taïi theá neân goïi Theá Toân
Xieån hoùa nghi moät ñôøi
Theo di quyõ caùc Phaät
Ngoài döôùi coäi boà-ñeà, ma quaân laãn maát lu môø
Hieän ra hoa Öu-baùt, phaùp luaân thöôøng chuyeån saùng rôõ
Neân ban ñaàu ví aùnh saùng chieáu buoåi mai
Maø veà sau bieåu thò chaùnh truyeàn töø naâng hoa
Chaân thöôøng troøn saùng neân coù- khoâng ñeàu queân boû,
Thaùnh phaøm laø moäng aûo
Vaïn hoùa nhoài naën maø xöa nay nhö nhaùy maét, trôøi ñaát aáy maûy loâng
Nhìn ñôøi cuoái bieát gì ñaâu

Ñoïc di ngoân phaûi caån thaän!
Cuùi xin,
Coù-khoâng, toái- saùng, ñeàu tuyeân thuyeát phaùp aâm vi dieäu
Xuaån ñoäng haøm linh cuøng chöùng minh ñöùc töôùng trí hueä.
Lôøi vaên sôù baùt Nieát-baøn:
Caùc thöù ñeàu ñeán vôùi quaàn cô, caâu phoù thaùc kinh
Phaùp hoa thoï kyù
Coá söùc ñieàu cheá keû hoïc, lôøi phuø luaät kinh Di giaùo ñaøm thöôøng
Nhö naâng hoa ñaéc chæ giao phoù phaùp chaùnh truyeàn
Maø laù ruïng veà coäi thì boïn ta laøm ñöôïc
Baäc giaùo hoùa ñôøi, roát laïi chaám döùt ôû dieät taän, thuaän voâ thöôøng theá gian
Coøn ngöôøi nguï nôi caûnh aûo maø quay veà choán chaân, goïi laø tòch dieät
Nhöng vieân ngoïc thaàn vaãn chieáu maõi nôi baån
Coøn boùng traêng baùu naøo neù doøng nöôùc dô
Ñaïi ñònh khoâng nôi choán, thöôøng truï haèng haø sa kieáp
Vieân cô roäng phoå öùng, thò hieän traêm ngaøn öùc thaân
Cho neân töôùng theá gian khoù queân maát
Gaëp ngaøy gioã caøng taêng loøng ngöôõng moä
Cuùi xin,
Deïp boû taø kieán cuûa boïn sau muoän
Ñaåy lui baïc beõo ôû phaùp vaän cuoái
Ñònh- hueä kieâm tu, daøi laâu nhö chaùnh phaùp truï theá
Thieân ma tuaân hoùa, ñeàu laøm ngoaïi hoä cho Toâng cöông.
*
* *
[1116b21]

(
)

(SÖÏ TÍCH ÑÖÙC PHAÄT) [1116b21] Phaät sanh Trung AÁn Ñoä, tính saùt-ñeá-lôïi, thò Cuø-ñaøm. Phaïn ngöõ Coà-ñaøm, Hoa ngoân Cam giaù. Kyø thæ toå Vöông Tieân vì (vò) laïp nhaân xaï töû. Huyeát nhaäp ñòa, sanh cam giaù nhò boån. Nhaät chích khai, nhaát sanh nam hieäu Cam giaù vöông, nhaát sanh nöõ, thieän hieàn phi sanh töû, taùc chuyeån Luaân vöông. Dó nhaät chích höïu danh nhaät chuûng. Truyeàn thaát baùch theá, chí Tònh Phaïn vöông. Phaät dó luïy kieáp coâng haïnh maõn tuùc, tuøng Ñaâu suaát thieân giaùng thaàn vöông cung Ma-da phu nhaân phuùc thai. Ö Chu Chieâu Vöông nhò thaäp luïc nieân Giaùp Daàn tueá, töù nguyeät, baùt nhaät sanh, danh Taùt-baø-taát-ñaït. Thaát nhaät maãu taùng, laïi di maãu Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà nhuõ döôõng. Chí nhò thaäp nguõ tueá, du thaønh vaõng Baït Giaø Tieân laâm trung, thuû kieám ñoaïn phaùt, thoaùt thaân baûo y, tuøng laïp sö maäu ca-sa vi tæ-kheo. Phuïc Baéc ñoä Haèng haø chí Giaø-xaø sôn tónh toïa. Luïc nieân khoå haïnh, nhaät thöïc nhaát ma, nhaát meã dó tuïc tinh khí. Phuïc töï nieäm nhöôïc dó luy thaân nhi thuû ñaïo giaû, bæ ngoaïi ñaïo taéc ngoân töï cô thò Nieát-baøn nhaân, naõi duïc ö Ni-lieân haø, thoï muïc nöõ nhuõ mi. Thích ñeà hoaøn nhôn dó caùt töôøng thaûo phu toïa giaø phu ö thöôïng. Ma vöông laõnh binh duïc gia baùch haïi. Baùch keá baát naêng thieåu nhieãu, taùc leã hoái toäi nhi khöù. Nhò nguyeät baùt nhaät minh tinh xuaát thôøi, hoaùt nhieân ñaïi ngoä, ñaéc voâ

thöôïng ñaïo, thaønh toái chaùnh giaùc (theá töông truyeàn dó laïp nguyeät baùt nhaät hoaëc vò Chu Chính Kieán Tí hoaëc bieät höõu cöù) thôøi nieân tam thaäp tueá hó, ö Ma- kieät-ñeà quoác A-lan-nhaõ boà-ñeà tröôøng trung, dieãn thuyeát Hoa Nghieâm. Tieåu cô vò nhaäp nhö lung, nhö aù. Ö tam thaát nhaät, quaùn thoï tö duy ninh nhaäp Nieát- baøn. Phaïm thieân, Ñeá thích aân caàn tam thænh, naõi ngheä Loäc Uyeån dó tam thöøa giaùo, chuyeån ñaïi phaùp luaân. Tieân vi Kieàu-traàn-nhö ñaúng nguõ nhaân thuyeát töù ñeá, thaäp nhò nhaân duyeân, luïc ñoä ñaúng giaùo. Lòch thaäp nhò nieân, thôøi Phaät töù thaäp nhò tueá. Chí Phöông Ñaúng hoäi thöôïng, ñaøo thaûi ñeä töû tieäm dó khai thaùi. Ö thò ñaøn bieán, kích (chieát) tieåu, thaùn ñaïi, bao vieân. Thuyeát Duy-ma, Laêng-giaø, Laêng nghieâm, Baùt-nhaõ ñaïi thöøa ñaúng kinh. Höïu tam thaäp nieân, thôøi Phaät thaát thaäp nhò tueá thuyeát Phaùp hoa kinh. Dó chö ñeä töû giai khaû nhieäm troïng, thoï kyù taùc Phaät, phöông söôùng boån hoaøi. Höïu baùt nieân, vi Muïc Vöông nguõ thaäp tam nieân Nhaâm thaân tueá, thôøi Phaät thaát thaäp cöûu tueá. Phaät tieân vaõng Ñao lôïi thieân vi maãu thuyeát phaùp. Öu Ñieàn vöông luyeán moä chuù kim vi töôïng. Vaên Phaät haï giaùng, kim töôïng lai nghinh Phaät. Di maãu Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà, nguõ baùch tæ-kheo-ni, Xaù-lôïi- phaát, Muïc-kieàn-lieân, thaát vaïn A-la-haùn ñaúng baát nhaãn kieán Phaät Nieát-baøn, ñoàng thôøi nhaäp dieät. Boà- taùt, töù chuùng, thieân nhaân baùt boä, ñieåu thuù, chö vöông

taát taäp, ñoäc thoï Thuaàn Ñaø toái haäu chi cuùng, vi chö tæ-kheo thuyeát voâ thöôøng khoå khoâng, phuïc ngoân: “Voâ thöôïng chaùnh phaùp taát dó phoù chuùc Ma-ha-ca- dieáp, ñöông vi nhöõ ñaúng taùc ñaïi y chæ, do nhö Nhö Lai”. Höïu dó A-nan taïi Baø-la laâm ngoaïi, vi ma sôû nhieãu naõi saéc Vaên Thuø vaân: “A-nan ngoâ ñeä, caáp söï ngaõ lai nhò thaäp dö nieân, vaên phaùp cuï tuùc, nhö thuûy chuù khí, duïc

maïng thoï trì thò Nieát-baøn kinh". Vaên Thuø phuïng chæ trieäu A-nan quy. Phaät ngoân: "Höõu phaïm chí Tu-baït-ñaø-la nieân baùch nhò thaäp, vò xaû kieâu maïn, nhöõ khaû caùo chi, Nhö Lai trung daï ñöông baùt Nieát-baøn". Töùc döõ ñoàng chí, vaên Phaät thuyeát phaùp, ñaéc A-la-haùn. Naõi caùo ñaïi chuùng: "Töï ngaõ ñaéc ñaïo ñoä Kieàu-traàn-nhö, toái haäu ñoä Tu-baït-ñaø-la, ngoâ söï cöùu caùnh". Nhò nguyeät thaäp nguõ nhaät trung daï, phuïc thaân caùo giôùi: "Nhöõ ñaúng tæ-kheo, ö ngaõ dieät haäu, ñöông toân ba la ñeà moäc xoa, thò nhöõ ñaïi sö, nhö ngaõ truï theá, voâ dò daõ". Ö thaát böûu saøng höõu hieáp nhi ngoïa, tòch nhieân voâ thanh tieän baùt Nieát-baøn. A- na-luaät thaêng Ñao lôïi thieân caùo Ma-da phu nhaân, töï thieân nhi haï. Theá Toân khôûi vi thuyeát phaùp khai uûy. Phuïc ngöõ A-nan: "Ñöông tri vi haäu theá baát hieáu chuùng sanh coá, tuøng kim quan xuaát vaán taán ö maãu". Thôøi Ca-dieáp döõ nguõ baùch ñeä töû töï Kyø-xaø-quaät sôn boân chí bi ngaïnh taùc leã. Phuïc hieän song tuùc Thieân böùc (phuùc) luaân töôùng Thieân nhaân caùc trì höông taân

chí traø tì sôû. Hoùa hoûa töï phaàn, thaát nhaät naõi taän. Chuùng thaâu xaù-lôïi maõn baùt kim ñaøm. A-xaø-theá vöông döõ baùt quoác vöông caäp Ñeá thích, chö Thieân Long vöông coäng tranh xaù-lôïi. Ñaïi thaàn Öu-baø-caùt giaùn chæ, nghi coäng phaân chi, töùc phaân vi tam. Nhaát chö Thieân, nhaát Long vöông, nhaát phaân baùt vöông nhi Xaø vöông ñaéc baùt vaïn töù thieân soá, dó töû kim haøm thaïnh, ö nguõ Haèng haø trung taùc thaùp taøng chi. (TIEÅU SÖÛ ÑÖÙC PHAÄT) [1116b21] Phaät sanh ôû Trung AÁn Ñoä, doøng doõi Saùt- ñeá-lôïi, hoï Cuø-ñaøm. Tieáng Phaïn Cuø-ñaøm, nghóa tieáng Hoa laø Caây mía. Thæ Toå cuûa Phaät laø Vöông Tieân bò thôï saên baén cheát, maùu thaám vaøo ñaát, sanh ra hai goác mía. Maët trôøi soi roïi, moät caây sanh ra con trai hieäu Cam giaù vöông (vua Caây mía), moät sanh ra nöõ laø baäc phi töû hieàn laønh (cuûa Cam giaù vöông) sanh moät trai, laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Nhaân do maët trôøi soi roïi neân cuõng goïi laø Nhaät Chuûng (gioáng maët trôøi), truyeàn 700 ñôøi ñeán vua Tònh Phaïn. Phaät do coâng haïnh nhieàu kieáp ñaày ñuû, töø coõi trôøi Ñaâu Suaát giaùng thaàn vaøo thai taïng hoaøng haäu Ma-da phu nhaân ôû Vöông cung. Phaät sanh ngaøy muøng 8 thaùng 4 naêm Giaùp Daàn, nhaèm naêm thöù 26 vua Chieâu Vöông nhaø Chu, ñaët teân laø Taùt-ba-taát-ñaït. Phaät sanh ra môùi coù baûy ngaøy thì meï qua ñôøi, may nhôø dì laø Ma-ha-ba-xaø- ba-ñeà thay meï cho buù môùm nuoâi naáng. Ñeán naêm 25

tuoåi, Ngaøi vöôït thaønh troán ra ngoaøi, chaïy ñeán khu röøng Baït-giaø-tieân, laáy göôm caét toùc, côûi boû y phuïc quí giaù, treân ngöôøi cuøng thôï saên ñoåi laáy aùo ca-sa maø laøm tyû-kheo. Laïi tieán veà phía Baéc qua soâng Haèng ñeán nuùi Giaø Xaø tónh toïa tu khoå haïnh trong saùu naêm, moãi ngaøy chæ aên moät haït meø, moät haït gaïo ñeå tieáp tuïc giöõ tinh khí. Laïi töï nghó neáu laáy thaân gaày yeáu ñeå giöõ ñaïo thì boïn ngoaïi ñaïo seõ noùi töï nhòn ñoùi laø nguyeân nhaân ñöa ñeán Nieát-baøn, beøn xuoáng taém ôû soâng Ni-lieân roài nhaän baùt chaùo nhöø pha vôùi söõa cuûa coâ gaùi chaên boø maø uoáng. Thích ñeà-hoaøn nhôn laáy coû toát laønh raûi loùt döôùi ñaát ñeå Phaät ngoài xeáp baèng leân treân, ma vöông suaát laõnh binh ma ñeán ñònh gia haïi, nhöng duøng traêm phöông ngaøn keá maø vaãn khoâng

quaáy nhieãu ñöôïc Phaät, (cuoái cuøng) ñaønh leã baùi saùm hoái toäi maø keùo ñi. Ngaøy muøng 8 thaùng 2, chaäp toái luùc ngoâi sao saùng rôõ vöøa moïc, hoaùt nhieân ñaïi ngoä, ñaéc ñaïo voâ thöôïng, thaønh toái chaùnh giaùc. (ñôøi töông truyeàn laø ngaøy muøng 8 thaùng chaïp, hoaëc coù ngöôøi cho do nhaø Chu chaùnh kieán Tyù, töùc laáy thaùng Tyù laøm thaùng Gieâng, hoaëc coù nhöõng baèng côù khaùc nöõa) vaøo luùc 30 tuoåi. Theá laø dieãn noùi kinh Hoa Nghieâm taïi ñaïo traøng Boà-ñeà A-lan-nhaõ nöôùc Ma-kieät-ñeà, nhöng keû caên cô thaáp beù chöa theå nhaäp ñöôïc neân nghe thuyeát nhö keû ñieác, ñöùa caâm. Trong 21 ngaøy quaùn thoï tö duy laø phaûi nhaäp Nieát-baøn. Phaïm thieân, Ñeá thích aân caàn môøi thænh ba laàn môùi ñeán Loäc Uyeån (vöôøn Nai) duøng Tam thöøa giaùo chuyeån

ñaïi phaùp luaân, tröôùc heát vì nhoùm oâng Kieàu-traàn-nhö naêm ngöôøi noùi caùc giaùo phaùp töù ñeá, möôøi hai nhaân duyeân, vaø luïc ñoä traûi 12 naêm, luùc baáy giôø Phaät ñöôïc 42 tuoåi. Tôùi phaùp hoäi Phöông Ñaúng chuyeän goït röûa ñaøo thaûi tö töôûng Tieåu thöøa Thanh vaên cho ñeä töû môùi taïm khai môû saùng suoát, theá laø trieån khai giaùo phaùp “ñaøn thieân, kích (chieát) tieåu, thaùn ñaïi, bao vieân” thuyeát caùc kinh Ñaïi thöøa Duy-ma, Laêng-giaø, Laêng nghieâm, Baùt-nhaõ. Laïi traûi qua 30 naêm nöõa, luùc naøy Phaät ñöôïc 72 tuoåi, thuyeát kinh Phaùp hoa. Cho raèng caùc ñeä töû ñeàu coù theå ñaûm nhieäm vieäc naëng neà laø ñöôïc thoï kyù laøm Phaät, Ngaøi môùi söôùng thoûa boån hoaøi. Laïi traûi qua 8 naêm nöõa, nhaèm naêm Nhaâm Thaân naêm thöù 53 ñôøi Chu Muïc vöông, luùc naøy Phaät ñöôïc 79 tuoåi. Phaät tröôùc heát ñeán coõi trôøi Ñao lôïi vì meï thuyeát phaùp. Vua Öu Ñieàn (töôûng Phaät vaéng boùng) luyeán moä ñuùc töôïng Phaät baèng vaøng. Töôïng naøy khi nghe Phaät töø cung trôøi Ñao lôïi trôû veà lieàn thaân haønh ñeán ñoùn tieáp. Dì cuûa Phaät laø Ma-ha ba-xaø-ba-ñeà cuøng vôùi 500 tyø- kheo-ni, Xaù-lôïi-phaät, Muïc-kieàn-lieân vaø baûy vaïn A-la- haùn khoâng ñaønh loøng thaáy Phaät Baùt Nieát-baøn neân cuøng luùc ñoàng nhaäp dieät. Boà-taùt, töù chuùng, thieân, nhaân, baùt boä, ñieåu thuù, caùc ñeá vöông ñeàu tuï taäp ñoâng ñuû, nhöng Phaät chæ rieâng nhaän söï cuùng döôøng sau choùt cuûa Thuaàn ñaø, vì chö tæ-kheo thuyeát voâ thöôøng, khoå-khoâng, laïi noùi: “Voâ thöôïng chaùnh phaùp taát ñaõ phoù chuùc cho Ma-ha Ca-dieáp, seõ laø nôi nöông töïa to

lôùn cho caùc oâng nhö Nhö Lai vaäy”. Laïi nhaân A-nan ôû ngoaøi röøng Baø-la ñang bò ma duï hoaëc, beøn ban saéc chæ cho Vaên Thuø raèng: “A-nan laø em cuûa Ta, phuïc vuï beân Ta hôn 20 naêm, nghe phaùp ñaõ ñaày ñuû nhö khí cuï roùt nöôùc, muoán cho thoï trì kinh Nieát-baøn naøy”. Vaên Thuø thaân phuïng saéc chæ vôøi goïi A-nan veà, Phaät noùi: “Coù phaïm chí Tu-baït-ñaø-la, 120 tuoåi maø chöa boû ñöôïc tính kieâu maïn. OÂng phaûi noùi cho oâng aáy bieát, nöûa ñeâm nay ñaây Nhö Lai seõ baùt Nieát-baøn”. Phaïm chí beøn cuøng A-nan ñeán ra maét Phaät, nghe Ngaøi thuyeát phaùp maø ñaéc quaû A-la-haùn. Phaät beøn noùi vôùi moïi ngöôøi: “Töø khi Ta ñaéc ñaïo laàn ñaàu ñoä nhoùm Kieàu- traàn-nhö, sau cuøng ñoä Tu-baït-ñaø-la, coâng vieäc cuûa Ta ñaõ xong xuoâi”. Nöûa ñeâm ngaøy raèm thaùng hai bieåu thò caùo giôùi: “Tæ-kheo caùc oâng, sau khi Ta nhaäp dieät phaûi neân toân giôùi Luaät Ba-la-ñeà-moäc-xoa laø baäc ñaïi sö cuûa caùc oâng nhö luùc Ta coøn taïi theá, chaúng

chuùt sai khaùc". Treân giöôøng baûy baùu, Ngaøi naèm nghieâng hoâng beân phaûi, yeân laëng khoâng noùi gì caû maø baùt Nieát-baøn. A- na-luaät leân coõi trôøi Ñao lôïi baùo baåm vôùi phu nhaân Ma-da, roài töø treân trôøi laïi giaùng haï. Theá Toân ngoài daäy vì A-na-luaät thuyeát phaùp an uûûi, laïi noùi vôùi A-nan neân bieát Ta vì chuùng sanh ñôøi sau baát hieáu neân Ta phaûi töø trong aùo quan baèng vaøng böôùc ra vaùi chaøo vaán an meï. Luùc baáy giôø, Ca-dieáp vaø 500 ñeä töû töø nuùi Kyø-xaø-quaät chaïy traøn veà ñeán ñau buoàn ngheïn ngaøo taùc leã. Laïi hieän töôùng "thieân böùc luaân (ngaøn daáu

troøn)" döôùi hai loøng baøn chaân. Trôøi ngöôøi, ai naáy ñeàu mang cuûi thôm ñeán choã hoûa thieâu. Phaät hoùa löûa töï ñoát thaân mình baûy ngaøy môùi döùt, chuùng thu xaù-lôïi ñaày baûy aûng vaøng. Vua A-xaø-theá cuøng taùm quoác vöông khaùc vaø Ñeá thích, chö Thieân, Long vöông cuøng tranh xaù-lôïi. Ñaïi thaàn Öu-baø-caùt can ngaên laïi, ñeà nghò neân cuøng chia ra, töùc chia laøm ba phaàn: moät thuoäc chö Thieân, moät thuoäc Long vöông, moät thuoäc taùm quoác vöông, trong ñoù vua A-xaø-theá ñöôïc 84.000 vieân, laáy hoäp baèng chaát töû kim chöùa ñöïng, nôi naêm khuùc soâng Haèng, xaây thaùp caát giöõ. * * * [1117a22]
( )
(
)

[1117b01]

ÑEÁ SÖ

NIEÁT-BAØN [1117a22] Chí nhaät, phaùp toøa thöôïng kính an baøi vò, nhö phaùp phoâ thieát, nghieâm bò höông, hoa, ñaêng, chuùc, traø, quaû, traân tu cuùng döôøng. Duy-na thænh cheá sôù, kieåm sôù (Phaät Nieát-baøn ñoàng). Caùch tuùc, meänh ñöôøng ty haønh giaû baùo chuùng quaûi phuùng kinh baøi. Chính nhaät minh chung taäp chuùng, höôùng toøa nhaïn laäp. Haäu truï trì chí, thöôïng höông, thöôïng thang, thöôïng thöïc, haï saán. Thöôïng traø leã baùi taát, nieâm höông (höõu phaùp ngöõ). Duy-na aáp ban thöôïng höông, ñaïi chuùng phoå ñoàng leã baùi. Truï trì quî loâ, tuyeân sôù cöû chuù, hoài höôùng vaân: "Thöôïng lai phuùng kinh coâng ñöùc, phuïng vi 'Hoaøng thieân chi haï, nhaát nhaân chi thöôïng, khai giaùo tuyeân vaên, phuï trò ñaïi Thaùnh, chí ñöùc phoå giaùc, chaân trí höïu quoác, nhö yù ñaïi baûo phaùp vöông, Taây Thieân Phaät töû, Ñaïi Nguyeân ñeá sö, thöôïng thuø töø aám, Thaäp phöông tam theá nhaát thieát chö Phaät vaân vaân."

Sôù ngöõ: [1117b01] Thieân khaûi höõu nguyeân, ñoác sanh phuï trò chi ñaïi Thaùnh Ñaïo toân voâ thöôïng, thöïc vi tuyeân vaên chi Phaùp vöông Maät taùn hoùa cô AÂm döïc vöông ñoä Thoå töø vi kinh, cöû tuùc vi phaùp, vò cö thieân Phaät chi trung Baùc haäu phoái ñòa, cao minh phoái thieân, toân cöïc nhaát nhaân chi thöôïng Duy tö Thaùnh kî Ích ngöôõng aân quang Phuïc nguyeän, Truøng giaù nguyeän luaân, taùn töù haûi ñoàng vaên chi trò hoùa. Quyeán ngoân töôïng quí, chaán thieân coå chaùnh phaùp chi toâng cöông. THAÀY CUÛA VUA QUA ÑÔØI [1117a22] Ñeán ngaøy, treân phaùp toøa kính an baøi vò, y theo pheùp taéc maø ñaët baøy trang trí. Chuaån bò

ñaày ñuû höông, hoa, ñeøn, traø, quaû, thöùc aên ngon laønh ñeå bieåu thò cuùng döôøng. Duy-na thænh cheá (vieát) sôù vaø kieåm sôù (gioáng nhö ôû leã Phaät Nieát-baøn). Caùch ñoù moät ñeâm, baûo haønh giaû ñöôøng ty thoâng baùo chuùng treo baøi hieäu Phuùng tuïng kinh. Ñuùng ngay ngaøy leã, ñaùnh chuoâng taäp hoïp ñaïi chuùng, höôùng veà phaùp toøa ñöùng xeáp haøng nhö hình baày nhaïn bay ñeå ñôïi truï trì ñeán

thöôïng (daâng) höông, thöôïng (daâng) thang, daâng côm cuùng, ban phaùt taøi vaät boá thí. Daâng traø leã baùi xong, daâng höông (coù noùi phaùp ngöõ). Duy-na vaùi chaøo môøi ban thöôïng höông, ñaïi chuùng phoå ñoàng leã baùi. Truï trì quì tröôùc lö höông, (duy-na) tuyeân ñoïc sôù roài tuïng nieäm chuù vaø hoài höôùng nhö sau: “Coâng ñöùc tuïng nieäm kinh chuù vöøa roài phuïng vì ngaøi ‘Hoaøng Thieân chi haï, nhaát nhaân chi thöôïng (döôùi trôøi, treân vua) khai giaùo tuyeân vaên, phuï trò ñaïi Thaùnh, chí ñöùc phoå giaùc chaân trí höïu quoác nhö yù ñaïi baûo phaùp vöông, Taây Thieân Phaät töû, Ñaïi Nguyeân ñeá sö”, haàu baùo ñaùp boùng rôïp töø bi. Möôøi phöông, ba ñôøi taát caû chö Phaät v.v…. Lôøi vaên cuûa sôù: [1117b01] Thieân khaûi höõu nguyeân, nöông vaøo ñaïi Thaùnh phuï trò Ñaïo toân cao nhaát, ñuùng laø phaùp vöông tuyeân vaên. Maät giuùp raäp hoùa cô Ngaàm ñôõ ñaàn vöông ñoä Thoát lôøi laøm kinh, Caát böôùc laøm phaùp, cöông vò ôû trong ngaøn Phaät Phoái hôïp roäng daøi cuøng ñaát, phoái hôïp cao saùng vôùi trôøi, toân quí treân caû nhaø vua Nay ñaây gaëp Thaùnh kî Caøng ngöôõng moä aân quang Cuùi xin,

Laïi côõi nguyeän luaân, giuùp raäp boán bieån ñoàng vaên trò hoùa
Chieáu coá maït phaùp, chaán höng ngaøn xöa chaùnh phaùp toân cöông.
*
* * [1117b08]

[1117b16]
[1117b18]

( )

[1117c04] (TIEÅU SÖÛ ÑEÁ SÖ BAÏT-HIEÄP-TÖ-BAÙT)

[1117b08] Ñeá sö Baït-hieäp-tö-baùt, phaùp hieäu Hueä Traøng Hieàn Caùt Töôøng, Thoå Ba quoác nhaân daõ. Kyû Hôïi tueá, töù nguyeät, thaäp tam nhaät giaùng sanh. Phuï vieát Tuaán Nam Caùm Taïng. Sô Thoå Ba Höõu quoác sö Thieàn Haèng La Caùt Ñaït ñaéc chính tri kieán, cuï ñaïi uy thaàn. Luïy dieäp töông truyeàn, ñaïo haïnh thuø thaéng. Kyø quoác vöông theá sö toân chi, phaøm thaäp baùt ñaïi, nhi chí Taùt Tö Gia Oa, töùc sö chi baù phuï daõ. Sö thieân tö toá cao, phuïc leã baù phuï vi sö, bí maät giaø ñaø vi dieäu chöông cuù nhaát nhò thieân ngoân, quaù muïc thaønh tuïng, thaát tueá dieãn phaùp bieän baùc tung hoaønh, nieân thaäp höõu nguõ, tueá taïi Quyù Söûu. [1117b16] Theá Toå Hoaøng ñeá, long ñöùc uyeân tieàm. Sö chöôùc tri kyø meänh höõu quy, trì kî kính ngheä vöông phuû. [1117b18] Thöôïng döõ trung vi Ñoâng cung, giai bænh thuï giôùi phaùp, ñaëc gia toân leã. Duyeät luïc taùi, Canh Thaân Theá Toå duaät ñaêng ñaïi baûo. Kieán Nguyeân

trung thoáng toaïi toân vi quoác sö, thuï dó ngoïc aán, nhieäm Trung Nguyeân phaùp chuû, thoáng lónh thieân haï Thích giaùo, thæ linh taêng tuïc phaân ty. Töù nieân töø ñeá Taây qui. Vò ki nguyeät thuù trieäu lai hoaøn. Chí Nguyeân thaát nieân Canh ngoï, höõu chæ cheá Ñaïi Nguyeân quoác töï. Sö ñoäc vaän moâ hoïa, baát nhaät nhi thaønh, thaâm khieáp Thaùnh yù, töùc chieáu ban haønh,trieàu, tænh, ñoâ, huyeän, töùc giai tuaân duïng, haát vi nhaát ñaïi ñieån chöông, thaêng hieäu ñeá sö Ñaïi Baûo Phaùp vöông, caùnh töù ngoïc aán, toaøn höïu Taây qui. Thaäp nhaát nieân thöôïng phuïc chuyeân söù trieäu chí. Taàm höïu löïc töø hoaøn sôn. Thöôïng kieân löu chi baát khaû. Thaäp thaát nieân, thaäp thaát nguyeät, nhò thaäp nhò nguyeät nhaäp dieät. Thöôïng Vaên baát thaéng chaán ñieäu truy hoaøi, lieân kieán ñaïi toát-ñoã-ba vu kinh sö, baûo taøng chaân thaân xaù-lôïi, luaân hoaùn kim bích coå kim voâ truø. (Kieán Haøn laâm hoïc só Vöông Baøn ñaúng phuïng saéc sôû soaïn bi) Haäu thaêng hieäu “Hoaøng Thieân chi haï, nhaát nhaân chi thöôïng, khai giaùo tuyeân vaên phuï trò ñaïi Thaùnh Chí Ñöùc Phoå Giaùc Chaân Trí höïu quoác Nhö yù ñaïi baûo phaùp vöông Taây Thieân Phaät töû Ñaïi Nguyeân ñeá sö”. [1117c04] Baùo boån chöông chung.

(TIEÅU SÖÛ ÑEÁ SÖ BAÏT-HIEÄP-TÖ-BAÙT) [1117b08] Ñeá sö Baït-hieäp-tö-baùt, phaùp hieäu Hueä Traøng - Hieàn Caùt Töôøng, ngöôøi nöôùc Thoå Ba, giaùng sanh ngaøy 13 thaùng 4 naêm Kyû Hôïi, cha teân Tuaán Nam Caùm Taïng. Xöa nöôùc Thoå Ba coù vò Quoác sö teân Thieàn Haèng La Caùt Ñaït, ñaéc chaùnh tri kieán coù ñaïi uy thaàn, nhieàu ñôøi truyeàn nhau, ñaïo haïnh thuø thaéng. Caùc Quoác vöông nöôùc naøy nhieàu ñôøi toân troïng laø thaày, traûi qua 17 ñôøi ñeán Taùt Tö Gia Oa, töùc laø baùc cuûa sö. Sö thieân tö cao toät, leã ngöôøi baùc laøm thaày. Chöông cuù vi dieäu cuûa thi keä (giaø-ñaø) bí maät 12 ngaøn lôøi, lieác maét qua laø ñaõ thuoäc naèm loøng, môùi 7 tuoåi ñaõ dieãn phaùp bieän baùc doïc ngang, naêm sö 15 tuoåi nhaèm naêm Quí söûu. [1117b16] Theá Toå Hoaøng ñeá coøn roàng naèm döôùi vöïc (töùc chöa leân ngoâi), sö bieát roõ chaân maïng ñeá vöông seõ thuoäc veà ngaøi, côõi ngöïa chaïy ñeán vöông phuû. [1117b18] Vua laäp ngaøi laøm Ñoâng cung Thaùi töû vaãn giöõ

giôùi phaùp, laïi ñaëc bieät toân leã sö. Traûi qua saùu naêm, vaøo naêm Canh Thaân, Theá Toå beøn leân ngoâi baùu. Trong naêm ñaàu vua vöøa leân ngoâi (töùc Chí Nguyeân nguyeân nieân) toân sö leân laøm quoác sö, trao cho aán ngoïc, nhaäm chöùc phaùp chuû Trung Nguyeân (toaøn Trung Hoa), thoáng laõnh ñaïo Phaät trong thieân haï, môùi leänh taêng tuïc phaân ty. Naêm Kieán Nguyeân thöù tö töø bieät ñeá veà Taây, nhöng chöa troøn thaùng naêm ñaõ coù

leänh cuûa ñeá vôøi trieäu quay veà. Naêm thöù baûy nieân hieäu Chí Nguyeân nhaèm naêm Canh Ngoï, ñeá xuoáng chæ cheá taïo chöõ quoác gia cuûa Ñaïi Nguyeân, sö moät mình ngaøy ñeâm vaän duïng kieåu veõ, chaúng bao laâu ñaõ hoaøn thaønh, raát toaïi Thaùnh yù, lieàn xuoáng chieáu ban haønh, caû trong trieàu, ngoaøi caùc tænh huyeän ñeàu tuaân leänh duøng xaøi, ñeán nay trôû thaønh ñieån chöông moät ñôøi, môùi thaêng sö hieäu laø ñeá sö Ñaïi Baûo Phaùp Vöông, laïi ban cho aán ngoïc, sau ñoù laïi cuõng quay veà Taây. Naêm thöù 11 nieân hieäu Chí Nguyeân, ñeá laïi sai chuyeân söù trieäu vôøi veà. Veà sau laïi cöïc löïc töø giaõ ñeå quay veà nuùi, ñeá kieân quyeát giöõ laïi maø khoâng ñöôïc. Ngaøy 22 thaùng 11 naêm Kieán Nguyeân thöù 17 thì nhaäp dieät, ñeá nghe tin khoâng khoûi chaán ñoäng tieác thöông töôûng nhôù, beøn cho xaây toát-ñoã-ba (tieáng Phaïn toát-ñoã-ba coù nghóa laø caùi thaùp) taïi Kinh sö to lôùn baûo taøng chaân thaân xaù-lôïi, traùt vaùch baèng vaøng, xöa nay khoâng nôi naøo bì ñöôïc. (Baøi naøy trích töø trong bia do nhoùm caùc oâng Haøn laâm hoïc só Vöông Baøn phuïng saéc chæ soaïn vaên bia). Veà sau, thaêng hieäu laø Hoaøng Thieân chi haï, nhaát nhaân chi thöôïng, khai giaùo tuyeân vaên phuï trò ñaïi Thaùnh chí ñöùc phoå giaùc chaân trí höïu quoác nhö yù phaùp vöông Taây Thieân Phaät töû Ñaïi Nguyeân ñeá sö. [1117c04] Chöông Baùo boån heát. * * *

[1117c06]

TOÂN TOÅ CHÖÔNG ÑEÄ TÖÙ [1117c06] Nhaân caùc töï kyø Toå,
troïng kyø hình sanh chi thæ daõ. Hình sanh thæ ö aùi, nhieân hình höõu thôøi nhi hoùa, aùi höõu thôøi nhi taän, duy taùnh chi linh nhieân baát muoäi giaû, baát thò sanh nhi toàn, giai töû nhi vong. Coá Phaät giaùo nhaân taát minh tính, nhi haäu chi hoïc giaû maâu ö vaên ngoân, baát ñaéc kyø chæ quy, do y chi thieän phöông thö, nhi pheá döôïc thaïch, haø ích tai! Caäp ngoâ toå Ñaïtma chí, thò dó tröïc chæ chi ñaïo, nhi nhaân thæ khueách nhieân kieán phuø töï taùnh chi dieäu, baát caàu vaên töï, baát tö ngöõ maëc, nhi ñaéc ö khaùnh khaùi, thanh saéc chi ngoaïi, taéc ngoâ ñoà chi truyeàn Toå ñaïo, töï Toå vò daõ, nhi hoûa chi taân, thuûy chi khí, voâ coå kim chi gian haøo phaùt

chi dò, baát do troïng ö hình sanh chi thæ hoà. Haäu Baùch Tröôïng Ñaïi Trí thieàn sö höïu taùc Thanh Qui dó cö ngoâ ñoà, nhi Thieàn laâm ö thò hoà thæ. Haûi hoäi ñoan coâng vò nghi töï Ñaït-ma ö trung, Baùch Tröôïng boài vu höõu, nhi caùc töï chi khai sôn Toå phoái dieân (kieán ö Toå ñöôøng cöông kyû töï vaân). CHÖÔNG 4 - TOÂN TOÅ

[1117c06] Con ngöôøi ta ai cuõng thôø cuùng Toå cuûa mình, toân troïng buoåi ban ñaàu hình sanh cuûa Toå. Hình sanh ban ñaàu do nôi aùi, nhöng hình coù luùc roài phaûi hoùa maát, aùi coù luùc roài phaûi döùt taän. Chæ coù linh nhieân chaúng muoäi (môø) cuûa taùnh laø khoâng caàn yû nhôø vaøo sanh maø toàn taïi, cuõng chaúng cuøng vôùi cheát maø maát. Cho neân ngöôøi Phaät giaùo taát minh taùnh, maø roài hoïc giaû ñôøi sau nhaàm laãn nôi vaên chöông vaø lôøi leõ, cho neân khoâng ñöôïc chæ choã quay veà, gioáng nhö trò beänh theo saùch thuoác hay maø boû thuoác men thì coù ích lôïi gì ñaâu. Kòp khi sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma cuûa chuùng ta ñeán Trung Quoác, chæ thò ñaïo tröïc chæ (chæ thaúng taâm) maø roài con ngöôøi môùi ñöôïc roäng thoaùng nhìn thaáy dieäu duïng cuûa töï taùnh, khoâng caàn chöõ nghóa, khoâng nhôø noùùi - nín, nhöng maø ñaéc nôi ngoaøi tieáng noùi - cöôøi (khaùnh khaùi) - hình tieáng, thì ñoù môùi ñuùng laø haøng tu só chuùng ta truyeàn Toå ñaïo, noái Toå vò, nhö cuûi ñoát löûa, khí cuï muùc nöôùc, trong khoaûng xöa nay chaúng coù chuùt toùc tô gì khaùc nhau caû, haù chaúng

phaûi troïng ôû hình sanh ñoù sao? Veà sau, thieàn sö

Baùch Tröôïng Ñaïi Trí laïi tröôùc taùc saùch Thanh Qui ñeå ñaët ñeå chuùng ta ñuùng choã maø Thieàn laâm nhôø ñoù baét ñaàu. Caùc Ngaøi ñöùng ñaén choán haûi hoäi cho raèng neân thôø Ñaït-ma ôû chính giöõa, Baùch Tröôïng boài ñaët beân phaûi, coøn caùc ngöôøi khai saùng chuøa thì neân cuøng phoái hôïp maø thôø vaäy (ruùt ra töø baøi töïa saùch Toå ñöôøng cöông kyû).

*

* *

[1117c20]

()

(

)

(

)(

)

(

)

(
)

()

(
)
(
)
[1118a20]

ÑAÏT-MA KÎ

[1117c20] Tieân kyø ñöôøng ty suaát chuùng taøi dinh cuùng döôøng. Thænh cheá sôù, kieåm sôù (Phaät nieát-baøn ñoàng). Caùch tuùc nhö phaùp phoâ thieát phaùp ñöôøng. Toøa thöôïng quaûi chaân, trung gian nghieâm thieát teá dieân, loâ, bình, höông, kyû. Thöôïng gian thieát Thieàn yû, phaát töû, di giaù phaùp y. (Thieát saøng thaùp giaû, phi daõ). Haï gian thieát yû töû, kinh aùn, loâ, bình, höông, chuùc, kinh quyeån. Ñöôøng ty haønh giaû baùo chuùng, quaûi phuùng kinh baøi. Ñöông vaõn phuùng kinh tính phuùc lai nhaät baùn trai caùc cuï uy nghi, taùn kî phuùng kinh. Tham tieàn minh taêng ñöôøng chung, taäp chuùng haäu truï trì chí, minh coå hieán ñaëc vi thang. Truï trì thöôïng höông tam baùi, baát thu toïa cuï, thöôïng thang, thoaùi thaân tam baùi, taùi taán tieàn vaán taán, aáp thang, phuïc vò tam baùi, thu toïa cuï. Minh coå tam haï, haønh giaû minh thuû khaùnh. Duy-na xuaát ban, nieäm tuïng vaân: “Thieát dó, Toâng truyeàn tröïc chæ, thieåm taù nhuaän ö dö ba. Ñaïo ñaïi nan danh, quyù lieân huy ö maït dueä, ngöôõng baèng ñaïi chuùng nieäm thanh tònh phaùp thaân Tyø- loâ-giaù-na Phaät thaäp hieäu v.v…”. Hoài höôùng vaân: “Thöôïng lai nieäm tuïng

coâng ñöùc, phuïng vi sô Toå Boà-

ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng, thöôïng thuø töø aám, thaäp phöông tam theá nhaát thieát v.v...". Taát, minh taêng ñöôøng chung tam haï. Chuùng taùn hoaëc thænh töïu toøa döôïc thaïch. Hoân chung minh, taùi minh taêng ñöôøng chung taäp chuùng. Truï trì thöôïng höông, duy-na cöû Laêng nghieâm chuù taát, hoài höôùng vaân: "Tònh phaùp giôùi thaân boån voâ xuaát moät. Ñaïi bi nguyeän löïc thò höõu khöù lai. Ngöôõng kyù töø bi, phuû thuøy chieâu giaùm. Kim nguyeät sô nguõ nhaät, phuïc trò sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng thò tòch chi thaàn. Suaát tyû- kheo chuùng dinh bò höông, soaïn, dó thaân cuùng döôøng. Phuùng tuïng Ñaïi Phaät ñaûnh vaïn haïnh thuû Laêng nghieâm thaàn chuù. Sôû taäp thuø huaân, thöôïng thuø töø aám. Phuïc nguyeän, quaàn cô höõu laïi, baù döông Thieáu Thaát chi gia phong; dieäu trí voâ cuøng, thaønh töïu Ñaïi thöøa chi caên khí. Thaäp phöông tam theá nhaát thieát v.v...". Thöù tham ñaàu laõnh chuùng haønh giaû baøi lieät, haùt tham leã baùi phuùng kinh. Nhaân boäc baøi lieät tham baùi. Thöù nhaät taûo, truï trì thöôïng höông leã baùi, thöôïng thang, thöôïng chuùc, toøa haï traéc laäp boài thöïc. Chuùc baõi, truï trì thöôïng höông, thöôïng traø. Duy-na cöû Ñaïi bi chuù taát, hoài höôùng: "Thöôïng lai phuùng tuïng coâng ñöùc, phuïng vi sô Toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng, thöôïng thuø töø aám, thaäp phöông tam theá v.v...". Baùn trai minh taêng ñöôøng chung taäp chuùng, höôùng Toå baøi laäp. Truï trì thöôïng höông tam baùi, baát thu toïa cuï, taán loâ tieàn

thöôïng thang, thöôïng thöïc. Thænh khaùch thò giaû cung ñeä. Só thieâu höông thò giaû töïu Toå vò traéc phuûng trí kyû thöôïng, thoaùi töïu vò tam baùi, nhöng taán tieàn, thieân höông, haï saán taát, tam baùi thu toïa cuï, minh coå giaûng ñaëc vi traø (nhö thang leã) taát, truï trì nieâm höông, höõu phaùp ngöõ. Haønh giaû minh baït, duy-na xuaát ban aáp truï trì thöôïng höông. Thò giaû phuûng höông hieäp, thöù Ñoâng ñöôøng-Taây ñöôøng, löôõng töï xuaát ban thöôïng höông. Ñaïi chuùng ñoàng trieån tam baùi, duy-na baïch vaân: "Tònh phaùp giôùi thaân boån voâ xuaát moät, ñaïi bi nguyeän löïc thò höõu khöù lai". Tuyeân sôù, truï trì quî loâ. Thöù cöû Laêng nghieâm chuù taát hoài höôùng: "Thöôïng lai phuùng kinh coâng ñöùc, phuïng vi sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng, thöôïng thuø töø aám, thaäp phöông tam theá v.v...". Thöù haønh giaû phuùng kinh. Sôù ngöõ: [1118a20] Ñaïi tai chaùnh truyeàn, thieäu Giaùc Hoaøng chi toâng dueä Khueách nhieân voâ Thaùnh, phaù nghóa hoïc chi cao hoang Baùch xuyeân ñaùo haûi huyùnh tuyeät dò löu Caûo nhaät leä thieân, khaùnh voâ traéc aûnh Chæ nhaân taâm nhi thaønh Phaät, thaønh Phaät ñoàng taâm Kheá dieäu ñaïo dó vong ngoân, vong ngoân kieán ñaïo Höõu ñaïi coâng ö theá giaùo Nghi quaûng chaán ö Toâng phong Hieän troïc theá öu-ñaøm hoa, thaät vi Tò Toå

Thuû thaàn chaâu Ñaïi thöøa khí, taän nhaäp caáu trung Thích phuøng eá lyù chi thaàn Vieân hieäu thaùi (thaûi) phieàn chi tieán Phuïc nguyeän, Tín y bieåu Phaät Toå chi troïng, löïc nhieäm thieân quaân Nhaát hoa khai thieân ñòa chi xuaân, phöông lieân vaïn theá. GIOÃ KÎ TOÅ SÖ BOÀ-ÑEÀ-ÑAÏT-MA [1117c20] Tröôùc ngaøy gioã,

ñöôøng ty quyeân tieàn ñaïi chuùng dinh bieän cuùng döôøng, thænh môøi cheá (vieát) sôù vaø kieåm sôù (cuõng gioáng nhö ôû leã Phaät baùt Nieát-baøn). Caùch ngaøy leã moät ñeâm, y theo pheùp taéc thieát ñaët, trang trí phaùp ñöôøng. Treân phaùp toøa treo chaân dung cuûa Toå sö, ngay giöõa phaùp toøa thieát ñaët nghieâm tuùc ñaày ñuû tieäc teá, lö höông, tònh bình vaø baøn ñaët lö höông. Beân meù phaûi ñaët gheá Thieàn, caây xô quaát (phaát töû), giaù maùng phaùp y (thieát ñaët giöôøng choõng laø sai vaäy). Meù beân traùi thieát ñaët gheá Thieàn, baøn ñeå kinh, lö höông, tònh bình, höông, ñeøn caày vaø caùc quyeån kinh. Haønh giaû ñöôøng ty thoâng baùo ñaïi chuùng treo baøi hieäu (baûng hieäu) Tuïng kinh, ngay ñeâm ñoù tuïng kinh vaø baåm baùo ñaïi chuùng hoâm sau vaøo luùc giöõa giôø duøng chaùo vaø côm tröa (baùn trai) ai ai cuõng cuï bò oai nghi, baøy leã vaät maø gioã kî cuøng tuïng kinh. Tröôùc vaõn tham ñaùnh chuoâng tröôùc taêng ñöôøng, taäp hoïp chuùng chôø truï trì ñeán, gioùng troáng ñaëc bieät hieán thang thuûy. Truï trì daâng höông laïy ba laïy, khoâng cuoán thaâu toïa cuï. Daâng baøy thang thuûy,

lui ngöôøi laïy ba laïy roài laïi tieán tôùi tröôùc vaùi chaøo vaán an xong thænh môøi duøng thang thuûy, quay veà vò trí laïy ba laïy, cuoán thaâu toïa cuï, gioùng troáng ba tieáng. Haønh giaû ñaùnh khaùnh caàm tay, duy-na rôøi khoûi ban, nieäm tuïng raèng: “Thieát nghó, Thieàn toâng truyeàn tröïc chæ nhaân taâm (kieán taùnh thaønh Phaät). Phaän heøn moïn möôïn chuùt nöôùc ròn cuûa soùng to dö soùt laïi. Ñaïo to lôùn khoâng theå goïi teân ñöôïc, hoå theïn lieàn aùnh saùng raïng rôõ nôi haäu dueä cuoái choùt. Kính mong nhôø ñaïi chuùng nieäm phaùp thaân thanh tònh Tyø-loâ-giaù-na Phaät hieäu 10 laàn! v.v...”, roài hoài höôùng raèng: “Coâng ñöùc nieäm tuïng vöøa roài, phuïng vì sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng, haàu baùo ñaùp boùng rôïp töø bi möôøi phöông ba ñôøi chö Phaät v.v...”. Hoài höôùng xong, thænh ba tieáng chuoâng taêng ñöôøng, chuùng phaân taùn heát hoaëc môøi thænh veà trai ñöôøng duøng côm toái. Khi chuoâng baùo toái ñaùnh leân, laïi doäng chuoâng taêng ñöôøng taäp hoïp chuùng. Truï trì daâng höông, duy-na ñoïc chuù Laêng nghieâm. Ñoïc chuù xong, hoài höôùng raèng: “Thaân phaùp giôùi thanh tònh voán khoâng coù xuaát hieän vaø maát ñi, nhöng vì nguyeän löïc ñaïi bi maø thò hieän coù tôùi lui. Ngaång ñaàu troâng mong töø bi, cuùi ñaàu xin chieâu giaùm. Ngaøy muøng 5 thaùng naøy, phuïc duy gaëp ngaøy thò tòch cuûa sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng. Suaát laõnh chuùng tæ-kheo dinh bò höông vaø côm thònh soaïn ñeå

bieåu thò cuùng döôøng, tuïng ñoïc thaàn chuù Ñaïi Phaät ñaûnh vaïn haïnh thuû Laêng nghieâm. Thuø huaân gom goùp ñöôïc nhaèm baùo ñaùp boùng raâm töø bi. Phuïc nguyeän quaàn cô ñöôïc nhôø caäy, truyeàn baù tuyeân döông gia phong cuûa Thieáu Thaát, dieäu trí voâ cuøng, thaønh töïu caên khí Ñaïi thöøa, möôøi phöông ba ñôøi, taát caû chö Phaät v.v...”. Keá ñoù, tham ñaàu suaát laõnh chuùng haønh giaû ñöùng xeáp haøng, cao gioïng noùi: “Tham, leã baùi, tuïng ñoïc kinh chuù”, nhaân vieân tuyø tuøng ñöùng saép haøng tham baùi. Saùng hoâm sau, truï trì daâng höông leã baùi, daâng baøy thang thuûy, daâng baøy chaùo cuùng, beân meù phaùp toøa ngoài aên vaø baàu baïn. Duøng chaùo xong truï trì daâng höông, daâng traø. Duy-na

ñoïc chuù Ñaïi bi, hoài höôùng raèng: “Coâng ñöùc ñoïc tuïng kinh vöøa roài, phuïng vì sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng, haàu baùo ñaùp boùng raâm töø bi, möôøi phöông, ba ñôøi taát caû chö Phaät v.v...”. Vaøo giöõa giôø chaùo saùng vaø côm tröa (baùn trai ñieåm taâm), thænh chuoâng taêng ñöôøng taäp hoïp ñaïi chuùng, höôùng veà chaân dung Toå ñöùng saép haøng. Truï trì daâng höông laïy ba laïy, khoâng cuoán thaâu toïa cuï, tieán tôùi tröôùc lö höông, daâng baøy thang thuûy, côm cuùng. Thò giaû thænh khaùch cung kính daâng leân, ñôïi thò giaû ñoát höông ñeán beân caïnh Toå vò böng ñoà cuùng daâng leân ñaët treân baøn, truï trì thoaùi lui veà vò trí laïy ba laïy, laïi tieán tôùi tröôùc ñoát höông ban phaùt taøi vaät boá thí xong laïy ba laïy, cuoán thaâu toïa cuï, ñaùnh troáng ñaëc vì Toå

daâng traø (cuõng nhö daâng thang thuûy). Xong truï trì daâng höông roài ban phaùp ngöõ. Haønh giaû giaäp chaäp choûa (naõo baït), duy-na böôùc ra khoûi ban, vaùi chaøo môøi truï trì daâng höông. Thò giaû böng hoäp höông. Keá ñoù, Ñoâng ñöôøng – Taây ñöôøng vaø löôõng töï böôùc ra khoûi ban daâng höông. Ñaïi chuùng cuøng traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy, duy-na baåm baïch raèng: “Thaân phaùp giôùi thanh tònh voán khoâng coù xuaát hieän vaø maát ñi, nhöng vì nguyeän löïc ñaïi bi maø thò hieän coù tôùi lui”. Duy-na tuyeân ñoïc sôù xong, truï trì quì tröôùc lö höông, keá duy-na ñoïc tuïng chuù Laêng nghieâm, xong hoài höôùng raèng: “Coâng ñöùc tuïng nieäm kinh chuù vöøa roài phuïng vì sô toå Boà-ñeà-ñaït-ma Vieân Giaùc ñaïi sö ñaïi Hoøa thöôïng ñeå baùo ñaùp boùng raâm töø bi. Möôøi phöông ba ñôøi taát caû chö Phaät v.v...”. Keá ñeán, haønh giaû phuùng tuïng kinh. Lôøi vaên cuûa sôù: [1118a20] To lôùn thay chaùnh truyeàn, noái doøng doõi Giaùc Hoaøng Troáng trôn voâ Thaùnh, phaù aùch yeáu nghóa hoïc Traêm doøng soâng ra ngoaøi bieån, döùt tuyeät moïi doøng chaûy khaùc nhau Maët trôøi saùng treo treân khoâng, chaúng coøn caùc hình aûnh rieâng reõ Chæ thaúng taâm ngöôøi maø thaønh Phaät, thaønh Phaät ñoàng taâm

Kheá hôïp ñaïo dieäu maø queân lôøi, queân lôøi thaáy ñaïo
Laäp coâng to vôùi theá giaùo
Chaán ñoäng roäng nôi Toâng phong
Hieän boùng hoa öu-ñaøm taïi ñôøi baån, ñuùng laøm Toå ban ñaàu
Naém khí vaän Ñaïi thöøa nôi Trung Quoác, troïn nhaäp vaøo khuoân khoå
Vöøa gaëp ngaøy choân giaøy
Beøn daâng leã cuùng rau
Cuùi xin,
Tín y bieåu thò, vieäc lôùn cuûa Phaät-Toå, söùc giôû ngaøn caân
Moät hoa nôû xoøe, muøa xuaân cuûa trôøi ñaát, thôm lieàn muoân naêm.
*
* * [1118a29]

(SÔ TOÅ BOÀ-ÑEÀ-ÑAÏT-MA) [1118a29] Toå sö Nam Thieân Truùc quoác Höông Chí vöông ñeä tam töû daõ. Tính saùt-ñeá-lôïi, boån danh Boà-ñeàña-la. Haäu ngoä nhò thaäp thaát toå Baùt-nhaõ-ña-la Toân giaû tri sö maät tích, nhaân thí leänh döõ nhò huynh bieän sôû thí baûo chaâu, phaùt minh taâm yeáu. Kyù nhi Toân giaû vò vieát: “Nhöõ ö chö phaùp dó ñaéc thoâng löôïng. Phuø, ñaït ma giaû, thoâng ñaïi chi nghóa daõ, nghi danh Ñaït-ma. Nhaân caûi danh Boà-ñeà-ñaït-ma”. Sö naõi caùo Toân giaû vieát: “Ngaõ kyù ñaéc phaùp, ñöông vaõng haø quoác nhi taùc Phaät söï? Nguyeän thuøy khai thò!”. Toân giaû vieát: “Nhöõ tuy ñaéc phaùp, vò khaû vieãn du, thaû chæ Nam Thieân ñaõi ngoâ dieät haäu luïc thaäp thaát taûi, ñöông vaõng Chaán Ñaùn thieát ñaïi phaùp döôïc, tröïc tieáp thöôïng caên, thaän vaät toác haønh, suy ö nhaät haï”. Löông Phoå Thoâng baùt nieân Ñinh Muøi tueá, cöûu nguyeät, nhi thaäp nhaát nhaät chí Nam Haûi. Quaûng Chaâu thöù söû Tieâu Ngang bieåu vaên Vuõ Ñeá. Ñeá khieån

söù chieáu nghinh. Thaäp nguyeät nhaát nhaät chí Kim Laêng döõ Ñeá ngöõ baát kheá. Thò nguyeät thaäp cöûu nhaät ñoä Giang Baéc. Thaäp nhaát nguyeät, nhò thaäp tam nhaäp giôùi vu Laïc Döông, ñöông Nguïy Hieáu Minh Thaùi Hoøa thaäp nieân daõ. Nguï chæ vu Tung Sôn Thieáu Laâm töï, dieän bích nhi toïa, chung nhaät maëc nhieân, nhaân maïc chi traéc, vò chi bích quaùn Baø-la-moân. Chí Thaùi Hoøa thaäp cöûu nieân Bính Thìn tueá, thaäp nguyeät nguõ nhaät ñoan cö nhi theä. Kyø nieân thaäp nhò nguyeät nhò thaäp baùt nhaät taùng Huøng Nhó sôn, khôûi thaùp ö Ñònh Laâm töï. Ñöôøng thuïy Vieân Giaùc ñaïi sö, thaùp vieát Khoâng Quaùn. (SÔ LÖÔÏC TIEÅU SÖÛ TOÅ BOÀ-ÑEÀ-ÑAÏT-MA) [1118a29] Toå sö Boà-ñeà-ñaït-ma laø con trai thöù ba cuûa vua Höông Chí nöôùc Nam Thieân Truùc (AÁn Ñoä), doøng doõi Saùt-ñeá-lôïi, voán teân laø Boà-ñeà-ña-la. Sau gaëp Toå thöù 27 laø toân giaû Baùt-nhaõ ña-la, bieát maät tích cuûa sö beøn thöû baûo cuøng hai anh bieän luaän baûo chaâu vua Höông Chí boá thí cho Toân giaû, phaùt minh taâm yeáu. Theá roài Toân giaû baûo raèng: “OÂng ñoái vôùi caùc phaùp ñaõ ñöôïc thoâng löôïng. Naøy, Ñaït-ma coù nghóa laø thoâng ñaïi, vaäy neân ñaët teân laø Ñaït-ma”, nhaân ñoù ñoåi teân laïi goïi laø Boà-ñeà-ñaït-ma. Sö beøn baïch vôùi Toân giaû raèng: “Con ñaõ ñöôïc phaùp thì neân ñi ñeán xöù naøo ñeå laøm Phaät söï? Nguyeän Toå xoùt thöông maø khai thò!”, Toân giaû baûo: “OÂng tuy ñaõ ñaéc

phaùp nhöng khoâng neân ñi xa maø neân döøng laïi ôû Nam Thieân Truùc. Ñôïi sau khi ta thò dieät 67 naêm roài haüng ñeán nöôùc Chaán Ñaùn (Trung Hoa) thieát laäp thuoác phaùp to lôùn ñeå tröïc tieáp ñoä baäc thöôïng caên, chôù neân gaáp ñi maø seõ suy baïi nôi Laïc Döông (nguyeân vaên vieát mí möûng Nhaät haï aån yù chæ Laïc Döông". Ngaøy 21 thaùng 9 naêm Ñinh Muøi, nhaèm naêm thöù 8 nieân hieäu Phoå Thoâng nhaø Löông (527), sö ñeán quaän Nam Haûi (mieàn Nam Trung Quoác). Quan thöù söû Quaûng Chaâu laø Tieâu Ngang daâng bieåu taâu leân vua Vuõ Ñeá nhaø Löông, ñeá sai söù nghinh vôøi. Ngaøy muøng 1 thaùng 10, sö ñeán Kim Laêng cuøng ñeá trao ñoåi bieän luaän, maø chaúng kheá hôïp. Ngaøy 19 thaùng ñoù, sö qua soâng ñi veà phöông Baéc. Ngaøy 23 thaùng 11, sö ñeán Laïc Döông [kinh ñoâ nhaø Baéc Nguïy (Nguyeân Nguïy)] gaëp nhaèm naêm thöù 10 nieân hieäu Thaùi Hoøa ñôøi Nguïy Hieáu Minh Ñeá (486), döøng nguï taïi chuøa Thieáu Laâm ôû Tung Sôn, quay maët voâ vaùch maø toïa Thieàn, suoát ngaøy laëng thinh, moïi ngöôøi khoâng suy löôøng noåi neân goïi laø oâng AÁn Ñoä nhìn vaùch. Ñeán ngaøy muøng 5 thaùng 10 naêm Bính Thìn nhaèm naêm thöù 19 nieân hieäu Thaùi Hoøa nhaø Nguïy, sö ngoài ngay ngaén laëng yeân maø qua ñôøi. Ngaøy 28 thaùng chaïp naêm ñoù, ñem an taùng ôû nuùi Huøng Nhó, xaây thaùp taïi chuøa Ñònh Laâm. Nhaø Ñöôøng thuïy phong laø Vieân Giaùc ñaïi sö, thaùp teân laø Khoâng Quaùn.

*

* *

[1118b20]

()

(

)

[1118b27]

BAÙCH TRÖÔÏNG KÎ

[1118b20] Tieân kyø ñöôøng ty suaát chuùng taøi dinh cuùng döôøng. Chí nhaät caùch tuùc nhö phaùp phoâ thieát phaùp ñöôøng. Toøa thöôïng quaûi chaân, nghieâm thieát trung giang teá dieân, thöôïng haï gian kyû aùn cuùng cuï. Ñöông vaõn phuùng kinh, chính nhaät taùn kî ñaëc vi traø thang, nieâm höông, tuyeân sôù, xuaát ban thöôïng höông, ñaïi chuùng trieån baùi (tònh ñoàng Ñaït-ma kî leã, ñaùn voâ nieäm tuïng). Sô daï hoài höôùng vaân: "Tònh phaùp giôùi thaân boån voâ xuaát moät, ñaïi bi nguyeän löïc thò höõu khöù lai. Ngöôõng kyù töø bi, phuû thuøy chieâu giaùm. Chính nguyeät thaäp thaát nhaät, phuïc trò Baùch Tröôïng Ñaïi Trí Giaùc Chieáu Hoaèng Toâng Dieäu Haïnh thieàn sö ñaïi Hoøa thöôïng thò tòch chi thaàn, suaát tyû-kheo chuùng dinh bò höôùng tu, dó thaân cuùng döôøng, phuùng tuïng Ñaïi Phaät ñaûnh vaïn haïnh thuû laêng nghieâm thaàn chuù. Sôû taäp thuø huaân, thöôïng thuø töø aám. Phuïc nguyeän, ñaøm hoa taùi hieän, truøng khai giaùc hoa chi xuaân, hueä nhaät tröôøng minh, vónh chuùc hoân cuø chi daï. Thaäp phöông tam theá, nhaát thieát vaân vaân".

Sôù ngöõ:
[1118b27] Nhaát ngoân vi thieân haï phaùp, trung cuû trung qui
Vaïn theá tri sö ñaïo toân, höõu cöông höõu kyû
Dó, Nghó tuøng laâm leã nhaïc chi thaïnh
Kieán phaùp dieân long töôïng chi ña
Hoa Phaïn ñoàng vaên, phuù nghó danh cöø thieân loäc
Kinh luaät töông teá, nghieâm nhö kim khoa ngoïc ñieàu
Höõu boá vuõ ñöôøng thöôïng chi nghi
Phi mieân toái daõ ngoaïi chi leã
Töùc thöû duïng, ly thöû duïng, ngöõ thoaùt truøng huyeàn
Xuaát ö cô nhaäp ö cô, lyù cuøng chuùng dieäu
Nghi phoái Thieàn Toå dó boài töï
Caùi tuaân huùy nhaät nhi dinh trai
Phuïc nguyeän,
Ñeá Thích tinh taán thaéng traøng
Cheá chö ma ngoaïi
Teá Baéc aâm löông ñaïi thoï, aám maõn dieâm phuø.
GIOÃ KÎ THIEÀN SÖ BAÙCH TRÖÔÏNG HOAØI HAÛI

[1118b20] Tröôùc ngaøy gioã, ñöôøng ty quyeân tieàn cuûa ñaïi chuùng ñeå saém sanh cuùng döôøng. Ñeán ngaøy gioã, caùch ñoù moät ñeâm y theo pheùp taéc baøy trí phaùp ñöôøng, treân phaùp toøa treo chaân dung cuûa toå sö Baùch Tröôïng, thieát ñaët höïc hôõ tieäc cuùng taïi gian chính giöõa. Gian

beân phaûi vaø beân traùi ñaët baøn baøy trí ñoà cuùng, ngay toái ñoù tuïng kinh. Ñuùng ngaøy leã chính, baøy leã vaät ra gioã kî (taùn kî) ñaëc bieät doïn traø thang, daâng höông, tuyeân ñoïc sôù vaên. (Thuû toïa) ra khoûi ban daâng höông, ñaïi chuùng traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy (cuõng gioáng nhö leã gioã kî toå sö Ñaït-ma, nhöng khoâng coù tuïng nieäm kinh). Ñaàu hoâm hoài höôùng raèng: "Thaân

phaùp giôùi thanh tònh voán khoâng coù xuaát hieän vaø maát ñi, nhöng vì nguyeän löïc ñaïi bi maø hieån thò coù ñeán ñi. Ngaång ñaàu mong töø bi, cuùi xuoáng xin chieâu giaùm. Ngaøy 17 thaùng gieâng phuïc gaëp ngaøy thò tòch cuûa thieàn sö ñaïi Hoøa thöôïng Baùch Tröôïng Ñaïi Trí Giaùc Chieáu Hoaèng Toâng Dieäu Haïnh, quyeân tieàn chuùng tæ- kheo saém söûa höông, thöùc aên ngon laønh ñeå bieåu thò cuùng döôøng, ñoïc tuïng thaàn chuù Phaät ñaûnh vaïn haïnh thuû Laêng nghieâm. Sôû taäp thuø huaân, nhaèm baùo ñaùp boùng rôïp töø bi, nhöõng mong hoa öu-ñaøm laïi xuaát hieän, truøng khai neùt xuaân giaùc hoa, maët trôøi hueä saùng daøi laâu, maõi soi roïi ñeâm tröôøng toái taêm. Möôøi phöông ba ñôøi chö Phaät v.v...". Lôøi vaên cuûa sôù: [1118b27] Moät lôøi noùi, phaùp ñoä khaép thieân haï, trong khuoân trong maãu Muoân ñôøi bieát, sö ñaïo ñöôïc toân troïng, coù moái coù gieàng AÁy, Nghó neùt long thònh leã nhaïc tuøng laâm höng thònh

Thaáy veû doài daøo, roàng voi tieäc phaùp
Haùn Phaïn ñoàng vaên, phuù nghó thaïnh cöø thieân loäc
Kinh luaät töông teá, nghieâm nhö kim khoa ngoïc ñieàu
Coù nghi thöùc boá vuõ treân phaùp ñöôøng
Chaúng leã nhaïc xoaøng xónh ngoaøi ñoàng ruoäng
Naém duïng ñoù, maø rôøi duïng ñoù, hoài thoaùt truøng huyeàn
Ra ôû cô maø vaøo cuõng ôû cô, lyù cuøng caùc dieäu
Neân phuï Thieàn Toå maø thôø keà
AÁy tuaân ngaøy gioã maø cuùng trai
Cuùi xin,
Phöôùn ñeïp tinh taán Ñeá thích kieàm cheá ma ngoaïi
Caây to boùng maùt Laâm Teá che rôïp dieâm-phuø.
*
* * [1118c07]

[1118c19] [1118c20] (BAÙCH TRÖÔÏNG HOAØI
HAÛI THIEÀN SÖ) [1118c07] Sö Phöôùc Chaâu Tröôøng Laïc nhaân, Vöông thò töû. Quaùn tueá ly traàn, tam hoïc cai luyeän. Thuoäc Maõ Toå xieån hoùa Giang Taây phaùp tòch chi thaïnh, nhöôïc Ñaïi Chaâu, Nam Tuyeàn, Qui Toâng hieäu phaùp long

töôïng nhi sö vi thöôïng thuû. Kî Toå thò tòch Laëc Ñaøm, sö kyû chi. Dó chuùng uûy thaáu voâ sôû dung, duïc töø khöù. Ñaïo quaù Taân Ngoâ, kheá chæ xa luaân phong haï. Höõu Cam Trinh du söôùng, nguyeän thí ñòa dieân cö. Dó nhi chuùng phuïc chí, toaïi kieán töï vi ñaïi thaùc ñeà dieân. Nguyeân Hoøa cöûu nieân chính nguyeät thaäp thaát nhaät qui tòch, Baân laâm baát nhieät nhi lieäu, Linh Kheâ phöông xuaân nhi haïc. Töù chuùng bi thaûm taùng vu Ñaïi Huøng phong. Tieân thò höõu dò nhaân Tö Maõ Ñaàu Ñaø giaû vi traïch taùng ñòa vieát: “Baøng lieân tam phong vò cuøng kyø dieäu. Phaùp vöông cö chi, thieân haï sö bieåu”. Nhi theá dó vi tín nhieân vaân. Ñöôøng Tröôøng Khaùnh nguyeân nieân saéc thuïy Ñaïi Trí thieàn sö, thaùp vieát Ñaïi baûo thaéng luaân. [1118c19] Toáng Ñaïi Quan nguyeân nieân gia thuïy Giaùc Chieáu, thaùp vieát Hueä Tuï.

[1118c20] Ñaïi Nguyeân Nguyeân Thoáng tam nieân gia thuïy Hoaèng Toâng Dieäu Haïnh thieàn sö. (TIEÅU SÖÛ THIEÀN SÖ BAÙCH TRÖÔÏNG HOAØI HAÛI) [1118c07] Sö con nhaø hoï Vöông, ngöôøi Tröôøng Laïc Phöôùc Chaâu. Luùc toùc coøn ñeå choûm, ñaõ lìa xa coõi traàn luïy. Tam hoïc giôùi-ñònh- hueä ñeàu luyeän taäp caû, sö thuoäc phaùp tòch do thieàn sö Maõ toå Ñaïo Nhaát xieån hoùa ôû Giang Taây luùc long thaïnh, trong ñoù coù caùc thieàn sö danh tieáng ñöôïc coi laø baäc kieät xuaát (long töôïng) trong Thieàn toâng nhö Ñaïi Chaâu Hueä Haûi, Nam Tuyeàn Phoå Nguyeän, Qui Toâng Trí Thöôøng, nhöng sö laïi laø thöôïng thuû trong hoäi. Kòp khi Maõ Toå thò tòch taïi Laëc Ñaøm, sö keá thöøa Toâng töï nhöng do chuùng nöông naùu quaù ñoâng, khoâng theå chöùa noåi neân ñònh boû ñi nôi khaùc. Ñöôøng ñi qua ñaát Taân Ngoâ, döøng xe coä taïm nghæ ngôi döôùi chaân ngoïn nuùi. Coù Cam Trinh du chôi tình nguyeän hieán ñaát môøi sö ôû, keá ñaïi chuùng cuõng vöøa chôø tôùi beøn caát chuøa to cho ñaïi chuùng ôû. Ngaøy 17 thaùng gieâng naêm Nguyeân Hoøa thöù 9 (814), sö qui tòch. Luùc ñoù, röøng Baân (caây baân) khoâng naéng haïn maø heùo heát, khe Linh ñang muøa xuaân maø khoâ caïn. Töù chuùng keâu khoùc thaûm thieát, an taùng sö taïi ngoïn Ñaïi Huøng (Ñaïi Huøng phong). Nguyeân tröôùc kia coù nhaø sö AÁn Ñoä laø Tö Maõ ñaàu-ñaø tìm ñaát laøm choã choân sö noùi: “Beân caïnh noái lieàn ba ngoïn nuùi chöa cuøng söï huyeàn dieäu. Ñaây laø choã ôû cuûa

baäc phaùp vöông, baäc thaày göông maãu cuûa caû thieân haï”, maø roài ngöôøi ñôøi cuõng tin nhö theá.

Naêm ñaàu nieân hieäu Tröôøng Khaùnh ñôøi Ñöôøng (821) saéc thuïy sö laø Ñaïi Trí thieàn sö, thaùp teân laø Ñaïi böûu thaéng luaân.

[1118c19] Naêm ñaàu nieân hieäu Ñaïi Quan nhaø Toáng (1107) saéc thuïy theâm Giaùc Chieáu, thaùp teân Hueä tuï.

[1118c19] Naêm thöù ba nieân hieäu Nguyeân Thoáng nhaø

Ñaïi Nguyeân saéc thuïy theâm Hoaèng Toâng Dieäu Haïnh thieàn sö.

*

* *

[1118c22]

()

(
)(

) (
) KHAI SÔN LÒCH ÑAÏI TOÅ KÎ [1118c22] Khai sôn kî caäp ñaïo haïnh suøng troïng, coâng bò sôn moân giaû, caùch tuùc phoâ thieát phaùp ñöôøng thöôïng, leã nghi Baùch Tröôïng, hoaëc voâ sôù. Khoá ty bò cuùng döôøng. Nhöôïc lòch ñaïi kî baát cuï sôù, baát hieán ñaëc vi traø thang. Giôùi kyø ñöôøng ty döï baùo Khoá ty bò cuùng döôøng, thænh baøi vò, töïu phaùp toøa Taây thuû phoâ thieát, chuùc baõi taäâp chuùng. Truï trì, löôõng töï, nhaát haøng baøi laäp. Duy-na xuaát ban aáp thöôïng höông taát qui vò, ñoàng trieån tam baùi. Thò giaû ban vó baùi (Chí Ñaïi quy vaân: "Höõu xöù töïu Toå ñöôøng haï thöïc, nhaát vò phuùng kinh", phi leã daõ). Cöû Ñaïi bi chuù, hoài höôùng vaân: "Baûo minh khoâng haûi, traïm töû sanh du phieät chi ba. Ñaïi tòch ñònh moân dung kim coå khöù lai chi töôùng. Ngöôõng kyù trinh töø, phuû thuøy chieâu giaùm. Sôn moân kim nguyeät moã nhaät, phuïc trò tieàn sanh ñöông sôn ñeä kyû ñaïi moã hieäu moã Thieàn sö thò tòch chi thaàn. Dinh bò traân tu dó thaân cuùng döôøng. Tæ-kheo chuùng phuùng tuïng Ñaïi bi thaàn chuù, sôû taäp thuø huaân, taêng suøng phaåm vò. Phuïc nguyeän, hueä nhaät truøng huy, dieäu Toå thaát quang minh chi chuûng linh caên taùi nghieät, hoài Thieáu Laâm hoa moäc chi xuaân vaân vaân".

Hoaëc höông nhaân, hoaëc giang hoà cöû chuù, hoài höôùng vaân: "Thöôïng lai phuùng kinh coâng ñöùc, phuïng vi moã hieäu ñaïi Hoøa thöôïng taêng suøng phaåm vò. Thaäp phöông tam theá vaân vaân". Hoaëc höõu bieåu saán, taéc cöû Laêng nghieâm chuù, hoài höôùng ñoàng trieàn. GIOÃ KÎ LÒCH ÑAÏI TOÅ SÖ KHAI SAÙNG CHUØA [1118c22] Gioã kî caùc baäc khai saùng chuøa cuùng caùc baäc ñaïo haïnh suøng troïng vaø caùc vò coù coâng hoaøn thaønh troïn veïn vôùi chuøa. Caùch ñoù moät ñeâm, baøy bieän trang trí treân phaùp ñöôøng, leã nghi cuøng vôùi leã gioã kî thieàn sö Baùch Tröôïng Hoaøi Haûi gioáng nhau, nhöng coù theå khoâng coù ñoïc sôù. Khoá ty cuï bò cuùng döôøng. Neáu laø gioã kî Toå sö caùc ñôøi thì khoâng caàn daâng sôù, khoâng hieán daâng traø thang. Ñeán kyø, ñöôøng ty (lieâu duy-na) döï baùo khoá ty cuï bò vieäc cuùng döôøng. Röôùc thænh baøi vò, töïu phaùp toøa phía Taây baøi trí. Duøng chaùo xong, taäp hoïp ñaïi chuùng. Truï trì vaø löôõng töï ñöùng saép thaønh cuøng moät haøng, duy-na böôùc ra khoûi ban vaùi chaøo môøi thöôïng höông xong quay veà vò trí, cuøng traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy. Thò giaû ñöùng ôû cuoái ban leã baùi (thanh qui ñôøi Chí Ñaïi cheùp: "Coù choã töïu taäp Toå ñöôøng daâng

côm cuùng roài tuïng kinh laø khoâng ñuùng pheùp taéc", ñoïc chuù Ñaïi Bi hoài höôùng raèng: "Baûo minh hö khoâng vaø ñaïi haûi, soùng to nhoài daäp beø töû sinh noåi troâi. Ñaïi tòch ñònh moân, dung hôïp töôùng lui tôùi xöa nay. Ngöôõng mong trinh töø, cuùi caàu

chieâu giaùm. Chuøa nhaø ngaøy moã thaùng naøy, gaëp ngaøy kyû nieäm ngaøy thò tòch cuûa thieàn sö moã, phaùp hieäu moã, tieàn sinh truï trì ñôøi thöù moã cuûa chuøa nhaø, dinh bieän thöùc aên ngon theå hieän cuùng döôøng. Ñaïi chuùng tækheo phuùng tuïng thaàn chuù Ñaïi bi, sôû taäp thuø huaân caàu cho moã coá thieàn sö taêng cao theâm phaåm vò. Phuïc nguyeän, tueä nhaät truøng huy, raïng rôõ haït gioáng cuûa Toå thaát quang minh, linh caên laïi moïc roäng, phuïc hoài neùt xuaân cuûa caây coái boâng traùi Thieáu Laâm v.v...". Hoaëc ngöôøi ñoàng höông cuûa truï trì hoaëc caùc baäc cao taêng aån daät ñoïc chuù, thì hoài höôùng raèng: "Coâng ñöùc ñoïc tuïng kinh chuù vöøa roài phuïng vì ñaïi Hoøa thöôïng phaùp hieäu moã taêng theâm phaåm vò. Möôøi phöông, ba ñôøi chö Phaät v.v...". Hoaëc coù taëng phaùt taøi vaät boá thí taát ñoïc chuù Laêng nghieâm, hoài höôùng cuõng nhö vöøa noùi ôû treân. * * * [1119a05]

()
()
(
)
(

) [1119a20]
TÖÏ PHAÙP SÖ KÎ

[1119a05] Tieân ñöùc duy kích döông Toâng thöøa, phaùt minh töï kyû. Khai thò haäu hoïc tri höõu thuï thụ dó baùo aân daõ. Nhö Ba Laêng tam chuyeån ngöõ vi Vaân Moân taùc kî. Tieân boái thaâm höõu yù dieân. Nhieân toân sö troïng ñaïo, leã baát khaû pheá. Tieân kyø truï trì xuaát kyû taøi toáng khoá ty bieän teá thieát cuùng. Caùch tuùc töïu phaùp ñöôøng, nhö phaùp baøi bieän. Ñöôøng ty haønh giaû baùo chuùng, quaûi phuùng kinh baøi. Ñöông vaõn phuùng Laêng nghieâm chuù. Höông nhaân phaùp quyeán cöû Ñaïi bi chuù,

thöù haønh giaû phuùng kinh hoài höôùng tònh ñoàng. Thöù taûo truï trì thöôïng chuùc. Chuùc baõi, ñaïi chuùng phuùng Ñaïi bi chuù. Höông nhaân phaùp quyeán cöû chuù. Baùn trai taùn kî, phuùng kinh. Truï trì thöôïng thöïc, giaûng ñaëc vi traø, nieâm höông (Ñaït-ma kî ñoàng). Löôõng töï thöôïng höông, ñaïi chuùng ñoàng baùi (caùi thöôïng toïa haï giai vieát tham hoïc, coá daõ). Trai thôøi truï trì nhaäp ñöôøng thieâu höông trieån baùi qui vò. Y baùt thò giaû haønh saán (höõu töïu phaùp ñöôøng phuùng kinh thôøi bieåu saán phi leã daõ). Trai taát töïu toøa ñieåm traø, thieâu höông thò giaû haønh leã. Nhöôïc giaûng ñaëc vi baïn chaân thang, trai baõi, phöông tröôïng khaùch ñaàu thænh Taây ñöôøng, löôõng töï, vaõn gian ñoái chaân töông baïn khieát thang. Baøi chieáu baøi vò lieät toøa höõu. Truï trì aáp töïu toøa, thieâu höông, thöôïng thang, tính haï töông baïn nhaân thang. Thoaùi thaân thieâu höông trieån baùi. Khôûi thaân vaán taán taï töôïng baïn. Minh coå tam haï thoaùi toøa. Nhö höõu tam nguõ nhaân Taây ñöôøng tắc phaân taùc löôõng toøa. Ñeä nhaát toøa Taây ñöôøng khiết thang, truï trì haønh leã. Ñeä nhò toøa löôõng töï khieát thang, thò giaû haønh leã, hoaëc voâ Taây ñöôøng taéc dó chi. Phuùng kinh baõi, bò thang quaû, döï thænh löôõng töï, caàn cöïu. Nhö höõu phaùp quyeán toân tröôûng ñoàng moân huynh ñeä, giai ñöông thænh chi. Tieåu sö, sö toân baát khaû ñoàng tòch. Toïa ñònh, truï trì khôûi

thöôïng höông, thöôïng thang taát, thò giaû thieâu höông haønh thang quaû. [1119a20] Toân toå chöông chung.

GIOÃ KÎ THAÀY TRUYEÀN PHAÙP CUÛA TRUÏ TRÌ

[1119a05] Caùc baäc tieân ñöùc duy kích döông Toâng thöøa, phaùt minh Phaät tính cuûa chính mình (töï kyû Phaät), chæ daïy keû haäu hoïc tri höõu giao nhaän ñeå maø baùo ôn Thaày toå. Do ñoù maø thieàn sö Ba Laêng Haïo Giaùm ba laàn chuyeån ngöõ ñeå gioã kî thieàn sö Vaân Moân Vaên Yeån, aáy laø baäc tieàn boái coù yù saâu xa vaäy. Nhöng chuyeän toân sö troïng ñaïo, leã nghóa aáy khoâng theå boû pheá vaäy. Tröôùc ngaøy gioã, truï trì xuaát tieàn cuûa caù nhaân mình giao cho khoá ty ñeå baøy bieän leã teá cuùng kieán. Tröôùc ñoù moät ñeâm, teà töïu phaùp ñöôøng y nhö pheùp taéc maø baøy bieän. Haønh giaû ñöôøng ty thoâng baùo ñaïi chuùng treo baøi hieäu Phuùng tuïng, ngay toái hoâm ñoù ñoïc tuïng chuù Laêng nghieâm. Ngöôøi ñoàng höông vaø baïn ñaïo cuøng thaày (phaùp quyeán) cuûa truï trì ñoïc chuù Ñaïi bi. Keá ñoù, haønh giaû tuïng kinh hoài höôùng. Caùc phaàn ñoïc tuïng vaø hoài höôùng cuõng gioáng caùc leã gioã kî ôû tröôùc. Saùng sôùm hoâm sau, truï trì daâng cuùng chaùo. Duøng chaùo saùng xong, ñaïi chuùng tuïng ñoïc chuù Ñaïi bi. Ngöôøi ñoàng höông vaø baïn ñaïo cuøng thaày (phaùp quyeán) cuûa truï trì cuõng ñoïc chuù. Luùc baùn trai töùc laø giöõa chaùo saùng vaø côm tröa phoùng taùn tieàn

vaät cuùng gioã, tuïng kinh. Truï trì daâng côm cuùng, tieán haønh leã daâng traø, daâng höông (gioáng nhö ôû leã gioã kî toå sö Ñaït-ma). Löôõng töï daâng höông, ñaïi chuùng ñoàng leã baùi (do döôùi Thöôïng toïa trôû xuoáng ñeàu goïi laø ngöôøi tham hoïc). Vaøo giôø ñoä trai, truï trì vaøo taêng ñöôøng ñoát höông, traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy roài quay veà vò trí. Thò giaû y baùt taëng taøi vaät boá thí (coù nôi nhaân luùc teà töïu phaùp ñöôøng tuïng kinh, taëng phaùt taøi vaät maø boá thí laø

khoâng ñuùng leã pheùp). Ñoä trai xong, teà töïu phaùp toøa daâng traø, thò giaû ñoát höông haønh leã. Neáu cöû haønh ñaõi thang thuûy taïi leã baàu baïn cuøng chaân dung thaày truyeàn phaùp thì ñoä trai xong, khaùch ñaàu thaát phöông tröôïng môøi Taây ñöôøng vaø löôõng töï buoåi toái ñoái dieän vôùi chaân dung thaày truyeàn phaùp baàu baïn duøng thang thuûy, baøy baøi vò ôû vò trí beân phía phaûi cuûa phaùp toøa. Truï trì vaùi chaøo môøi töïu toøa ñoát höông daâng cuùng thang thuûy, ñoàng thôøi daâng môøi ngöôøi ngoài baàu baïn duøng thang thuûy roài thoaùi thaân ñoát höông traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy chaân dung thaày truyeàn phaùp ba laïy, ñoaïn ñöùng daäy vaùi chaøo vaán an caûm taï ngöôøi ngoài baàu baïn, ñaùnh ba tieáng troáng rôøi khoûi toøa. Neáu nhö coù naêm ba vò Taây ñöôøng tham döï thì chia ra laøm hai toøa: toøa thöù nhaát, Taây ñöôøng duøng thang thuûy do truï trì haønh leã. Toøa thöù hai, löôõng töï duøng thang thuûy do thò giaû haønh leã, neáu khoâng coù Taây ñöôøng thì thoâi. Tuïng kinh xong doïn

ñaõi thang thuûy vaø traùi caây, döï truø môøi löôõng töï, caàn cöïu. Nhö coù phaùp quyeán hay baäc toân tröôûng hay huynh ñeä ñoàng moân cuûa truï trì ñang ôû taïi chuøa thì cuõng phaûi thænh môøi tham döï. Tieåu sö (ñeä töû), sö toân (chaùu phaùp) cuûa truï trì thì khoâng ñöôïc döï chung tieäc ñaõi. Sau khi moïi ngöôøi toïa ñònh, truï trì ñöùng leân ñoát höông, daâng ñaõi thang thuûy. Xong, thò giaû ñoát höông haønh leã daâng thang quaû.

[1119a20] Chöông Toân toå heát.

*

* *

[1119a22]

TRUÏ TRÌ CHÖÔNG ÑEÄ NGUÕ [1119a22] Phaät giaùo nhaäp Trung Quoác töù baùch nieân nhi Ñaït-ma chí. Höïu baùt truyeàn nhi chí Baùch Tröôïng, duy dó ñaïo töông thuï thuï. Hoaëc nham cö, huyeät xöù, hoaëc kyù luaät töï, vò höõu truï trì chi danh. Baùch Tröôïng dó Thieàn toâng taåm thaïnh, thöôïng nhi quaân, töôùng, Vöông coâng, haï nhi Nho, Laõo, baùch thò, giai höôûng phong vaán ñaïo. Höõu ñoà thaät phieàn, phi suøng kyø vò taéc sö phaùp baát nghieâm, thæ phuïng kyø sö vi truï trì, nhi toân

chi vieát Tröôûng laõo nhö Thieân Truùc chi xöng Xaù-lôïi-phaát, Tu-boà-ñeà, dó xæ ñöùc caâu toân daõ. Taùc quaûng ñöôøng dó cö kyø chuùng, thieát löôõng töï dó phaân kyø chöùc, nhi cheá ñoä xaùn nhieân hó. Chí ö taùc vuï, do döõ chuùng quaân kyø lao. Thöôøng vieát: “Nhaát nhaät baát taùc, nhaát nhöïc baát thöïc”, oâ höõu döõu laãm chi phuù, dö boäc cho an tai. Coá thæ do chuùng sôû suy kyù nhi meänh chi quan, nhi do töø sính baát phoù giaû. Haäu taéc quí duïc, haøo ñoaït, thò nhöôïc kyø hoùa. Nhieân caåu phi kyø nhaân, nhaát töï pheá ñaõng, höõu di ñaõng ö haäu, chí soá thaäp nieân, maïn baát khaû ñoà, nhi vaõng vaõng truyeàn kyø minh baùo chi thaûm, höõu baát nhaãn vaên giaû. Khaû baát giôùi thaû cuï hoà!

CHÖÔNG 5 – TRUÏ TRÌ [1119a22] Phaät giaùo du nhaäp vaøo Trung Quoác ngoùt 400 naêm thì toå Boà-ñeà-ñaït-ma ñeán nöôùc naøy, laïi truyeàn 8 ñôøi môùi ñeán Thieàn sö Baùch Tröôïng Hoaøi Haûi, ñeàu laáy ñaïo phaùp truyeàn thuï nhau. Hoaëc ôû hang ñoäng, hoaëc ôû nhôø chuøa luaät chöù chöa coù teân goïi chöùc vuï truï trì. Thieàn sö Baùch Tröôïng nhaân vieäc Thieàn toâng ngaøy caøng thònh haønh, treân töø vua, teå töôùng, vöông coâng, döôùi ñeán Nho-Laõo vaø traêm nhaø tö töôûng ñeàu höôûng öùng phong thaùi maø hoûi ñaïo. Laïi coù ñoà chuùng thaät laø ñoâng ñaûo, neáu khoâng toân suøng cöông vò cuûa ngöôøi laõnh ñaïo thì sö phaùp khoâng nghieâm, do ñoù môùi toân phuïng thaày mình laøm truï trì maø goïi toân troïng laø Tröôûng laõo, nhö xöa kia beân Taây Truùc ñaõ goïi toân kính ngaøi Xaù-lôïi-phaát vaø ngaøi Tu-boà-ñeà do tuoåi taùc cuûa caùc ngaøi lôùn maø ñaïo ñöùc laïi cao vaäy. Laïi xaây caát taêng ñöôøng roäng lôùn ñeå ñoà chuùng cuûa truï trì cö truù, thieát laäp löôõng töï ñeå phaân chia bôùt chöùc vuï quaûn lyù coâng vieäc nhaø chuøa. Do vaäy maø cheá ñoä ñöôïc ñieàu lyù roõ raøng, hoaøn thieän röïc rôõ. Ñeán nhö laøm luïng coâng vieäc, ngaøi Baùch Tröôïng chuû tröông truï trì phaûi cuøng ñaïi chuùng chia xeû ñeàu nhau lao khoå. Ngaøi thöôøng noùi: “Ngaøy naøo khoâng laøm luïng coâng vieäc thì ngaøy ñoù khoâng aên côm, nhôø vaäy maø ñaâu coù ai noùi ñöôïc”. Kho laãm ñaày aép luùa thoùc ñeàu laø do haøng boäc dòch cuûa chuøa laøm ra maø thoâi. Do vaäy maø treân töø truï trì, döôùi

ñeán caùc chöùc söï ñeàu do ñaïi chuùng trong chuøa suy cöû roài sau ñoù môùi ñöôïc quan phuû boå nhieäm. Theá maø coøn coù khoâng bieát bao ngöôøi töø choái khoâng chòu nhaän chöùc vuï ñöôïc ñeà cöû, nhöng veà sau thì dieãn bieán xaáu ñi nhö duøng tieàn baïc hoái loä mua chuoäc, hoaëc duøng thuû ñoaïn xaûo quyeät hay quyeàn löïc ñeå cöôõng ñoaït, bieán chöùc vuï truï trì vaø caùc chöùc vuï khaùc trong chuøa thaønh moùn haøng beùo bôû ñaàu cô tích tröõ ñeå hoát baïc. Neáu nhö khoâng choïn ñöôïc ngöôøi ñuùng ñaén vaøo chöùc vuï thì seõ ñöa ñeán vieäc thanh danh caû chuøa suïp ñoå tan hoang, laïi keùo theâm vieäc laäp beø keát phaùi di hoïa cho ñôøi sau keùo daøi maáy möôi naêm, lan roäng khoù coù theå ngaên chaën giaûi quyeát ñöôïc, maëc duø thænh thoaûng cuõng coù nghe lôøi ñoàn ñaïi caùc keû xaáu naøy khi cheát ñi phaûi bò quaû baùo taøn khoác döôùi coõi aâm maø söï theâ thaûm ñoù chaúng coù ai nôõ nghe, haù khoâng ñuû ñeå ngöôøi ta sôï haõi maø töï raên ñe mình sao? * * *

[1119b09]

()
( ) ()
[1119b22]

TRUÏ TRÌ NHAÄT DUÏNG – THÖÔÏNG ÑÖÔØNG [1119b09]
Phaøm ñaùn voïng, thò giaû caùch tuùc baåm truï trì vaân: “Lai thaàn chuùc Thaùnh thöôïng ñöôøng”. Thöù taûo taùi baåm, phaân phoù khaùch ñaàu haønh giaû quaûi Thöôïng ñöôøng baøi baùo chuùng. Chuùc baõi, baát minh haï ñöôøng chung tam haï. Só phoâ phaùp toøa taát, ñöôøng ty haønh giaû phuùc thuû toïa, minh chuùng lieâu tieàn baûn, ñaïi chuùng toïa ñöôøng. Phöông tröôïng haønh giaû phuùc truï trì, thöù phuùc thò giaû minh coå. Löôõng töï laõnh taêng haønh chí toøa tieàn vaán taán, phaân ban ñoái laäp. Thò giaû thænh truï trì xuaát ñaêng toøa nieâm höông chuùc thoï (töôøng kieán Chuùc ly chöông) phu toïa khai phaùt hoïc

giaû, kích döông thöû ñaïo. Nhöôïc höõu khaùch, tính töï töï taï, ña taéc cuï muïc töû, khuûng höõu di vong, thò giaû ñeà khôûi. Hoaëc höõu chö sôn truï trì, danh ñöùc, Taây ñöôøng, toøa höõu thieát vò. Quan khaùch ñoái toøa thieát vò (tri leã toân phaùp taéc baát toïa daõ. Nguõ tham thöôïng ñöôøng löôõng töï chí toøa haï kinh qui ban laäp. Truï trì ñaêng toøa baát nieâm höông (dö nhö tieàn thöùc). Nhöôïc toân tuùc töông phoûng, ñaëc vi thöôïng ñöôøng hoaëc daãn toøa cöû döông. Thí chuû thænh thaêng toøa, baát caâu thôøi daõ. Coå chi hoïc daõ caùi vi quyeát nghi, coá höõu vaán ñaùp. Sô baát treä ö ngöõ ngoân. Caän nhaät hieäu danh Thieàn khaùch, ña muoäi nhaân quaû, taêng tröôûng aùc taäp, dó vi hí kòch, hoa nhieân huyeân tieáu, thaâm thaát quan chieâm, huoáng cöû döông Toâng thöøa, ñoan chuùc Thaùnh thoï. Nhöôïc höõu quan khaùch caäp danh ñöùc töông quaù, thieåu trí töï traàn. Nhi kim thôøi naïp töû leä traùch quaù bao töï taï, thuø quai phaùp thöùc. Nhö thuyeát sôn moân söï vuï, taéc phöông tröôïng hoäi traø nghò luaän, voâ ñaøm taïp söï söû chuùng yeám thính. QUI TAÉC HAØNH SÖÏ HAÈNG NGAØY CUÛA TRUÏ TRÌ - THÖÔÏNG ÑÖÔØNG [1119b09]
Phaøm tôùi ngaøy raèm hay muøng moät thì buoåi toái tröôùc ñoù moät hoâm, thò giaû phaûi baåm baùo vôùi truï trì raèng: “Saùng mai laø ngaøy chuùc Thaùnh phaûi thöôïng ñöôøng”. Saùng sôùm hoâm sau laïi baåm baùo moät laàn nöõa, roài daën doø haønh giaû khaùch ñaàu treo baûng “Thöôïng

ñöôøng” ñeå thoâng baùo cho ñaïi chuùng. Sau khi duøng chaùo xong, khoâng gioùng ba hoài chuoâng haï taêng ñöôøng nhö thöôøng leä maø ñôïi cho ñeán khi baøi trí phaùp toøa xong thì haønh giaû ñöôøng ty (duy-na lieâu) phuùc baùo thuû toïa, ñaùnh vaân baûn tröôùc caùc lieâu, ñaïi chuùng teà töïu ngoài taïi taêng ñöôøng, haønh giaû thaát phöông tröôïng môùi baåm baùo laïi vôùi Truï trì, keá ñoù baùo vôùi thò giaû gioùng troáng. Löôõng töï laõnh ñaïo ñaïi chuùng ñeán tröôùc phaùp toøa höôùng veà Truï trì vaùi chaøo thaêm hoûi, phaân ra hai ban ñöùng ñoái dieän nhau. Thò giaû thænh môøi Truï trì ra, Truï trì leân phaùp toøa thaép höông (nhang) chuùc thoï Thaùnh thöôïng (xin xem roõ laïi ôû chöông Chuùc ly), roài ngoài phu toøa (xeáp baèng) khaûi phaùt Thieàn lyù cho hoïc chuùng, xieån döông ñaïo phaùp. Trong tröôøng hôïp taïi buoåi thuyeát giaûng maø coù khaùch tham döï thì phaûi noùi lôøi

caûm taï. Neáu giaûng nhieàu ñeà taøi thì phaûi ghi cheùp muïc luïc, ñeà phoøng khi queân soùt thì ñöôïc thò giaû nhaéc nhôû. Hoaëc giaû coù truï trì, caùc baäc danh ñöùc hay Taây ñöôøng cuûa caùc chuøa baïn quanh vuøng tham döï thì phaûi baøy trí vò trí ngoài ôû beân phaûi phaùp toøa. Coøn neáu coù quan vieân ñeán tham döï thì phaûi baøy trí toøa vò cuûa hoï ñoái dieän vôùi phaùp toøa (tuy nhieân neáu quan vieân naøo bieát troïng leã nghi cuûa Phaät phaùp thì khoâng daùm ngoài vaøo toøa vò naøy). Trong tröôøng hôïp thöôïng ñöôøng vaøo caùc ngaøy nguõ tham thì nghi thöùc coù phaàn giaûn ñôn hôn, töùc löôõng töï ñeán tröôùc truï trì laøm leã tham kieán roài quay veà vò trí cuûa

mình ngay maø ñöùng. Truï trì leân phaùp toøa nhöng khoâng daâng höông, coøn caùc nghi thöùc khaùc thì gioáng nhö ñaõ noùi ôû phía tröôùc. Neáu coù caùc baäc toân tuùc thaêm vieáng, truï trì vì hoï thöôïng ñöôøng thì kính höôùng daãn hoï cuøng leân phaùp toøa giôùi thieäu ñeå hoï thuyeát phaùp, hoaëc theo lôøi thænh caàu cuûa thí chuû maø truï trì thöôïng ñöôøng, thì trong caû hai tröôøng hôïp naøy ñeàu khoâng caàn phaûi caên cöù vaøo thôøi gian phaùp ñònh maø coù theå tuøy nghi cöû haønh baát cöù luùc naøo thuaän tieän. Thuôû xöa, ngöôøi hoïc vì muoán caét ñöùt nghi hoaëc neân phaûi coù tham hoûi ñeå ñoái ñaùp. Ban ñaàu khoâng treä keït nôi lôøi leõ, nhöng maáy luùc gaàn ñaây, keû xöng hieäu Thieàn khaùch ñeàu môø (choái boû) nhaân quaû, taêng tröôûng thoùi hö taät xaáu, coi chuyeän ñoù nhö troø heà, cöôøi noùi boâ boâ, thaät maát heát phong caùch, thì coøn noùi chi laø thuyeát phaùp cöû döông Toâng thöøa hay chuùc thoï Thaùnh thöôïng ö? Neáu coù quan chöùc hay baäc danh ñöùc ñeán chuøa, thì neân ít ñi phaàn töï traàn naøy noï rieâng tö. Ngaøy nay thì ngöôøi tu só noùi quaù nhieàu veà khen cheâ, khieán vöôùng keït traùi phaùp thöùc. Nhö baøn baïc coâng vieäc nhaø chuøa thì phöông tröôïng môøi traø (löôõng töï vaø thuû toïa) roài cuøng nghò luaän nhöõng coâng vieäc ñoù, chöù ñöøng coù noùi tôùi caùc vieäc taïp nhaïp khaùc khieán moïi ngöôøi chaúng thích nghe. * * *

[1119b29]

()

VAÕN THAM [1119b29] Phaøm taäp chuùng khai thò, giai vò chi tham.
Coå nhaân khuoâng ñoà, söû chi trieâu tòch tö khaáu, voâ thôøi nhi baát kích döông thöû ñaïo, coá moãi vaõn taát tham, taéc taïi boâ thôøi. Chí kim tuøng laâm toïa tham do ñaùn voïng, nguõ tham thaêng toøa. Töông thính phaùp thôøi, ñaïi chuùng toïa ñöôøng daõ (töôøng cuï Chuùc ly chöông). Nhöôïc truï trì chí vaõn baát tham, taéc ñöôøng ty haønh giaû baåm meänh truï trì phuùc thuû toïa, minh taêng ñöôøng chung tam haï, vò phoùng tham chung daõ. Nhö truï trì nhaäp vieän, hoaëc quan vieân, ñaøn vieät nhaäp sôn, hoaëc thoï nhaân ñaëc thænh, hoaëc vò vong giaû khai thò, hoaëc töù tieát laïp, taéc di ö hoân chung minh, nhi vò chi tieåu tham, khaû dó töï theá leã. Vieát gia giaùo giaû, thò daõ. Nhieân dieäc baát minh phoùng tham chung, vò do höõu tham daõ.

THAM VAÁN BUOÅI CHIEÀU [1119b29] Phaøm taäp hoïp ñaïi chuùng khai thò Thieàn phaùp ñeàu goïi laø tham. Ngöôøi xöa daïy doã ñoà chuùng khieán hoï sôùm toái phaûi ñeán hoûi han baøn baïc, khoâng coù phuùt giaây naøo maø khoâng kích döông (nghieân taàm, xieån döông) ñaïo phaùp. Do ñoù maø moãi buoåi chieàu taát coù buoåi tham dieãn ra vaøo luùc xeá chieàu, nhöng ñeán ngaøy nay buoåi toïa tham trong choán tuøng laâm ñöôïc cöû haønh vaøo naêm ngaøy tham, töùc muøng 1, muøng 5, raèm, 20, 25. Vaøo 5 ngaøy naøy, truï trì phaûi thaêng toøa thuyeát phaùp. Sôû dó goïi laø toïa tham vì trong thôøi gian nghe truï trì thaêng toøa thuyeát phaùp, ñaïi chuùng ñeàu ngoài ôû phaùp ñöôøng (xem raønh roõ ñaày ñuû ôû chöông Chuùc ly). Neáu truï trì vì keït vieäc gì ñoù maø ñeán chieàu baõi boû buoåi vaõn tham thì haønh giaû ñöôøng ty vaâng maïng leänh cuûa truï trì baåm baùo laïi vôùi thuû toïa, gioùng ba tieáng chuoâng taïi taêng ñöôøng, goïi laø chuoâng baõi boû buoåi vaõn tham. Nhö taân truï trì vaøo vieän, hay caùc quan chöùc hoaëc thí chuû vaøo chuøa, hoaëc nhaän lôøi môøi thænh ñaëc bieät cuûa ngöôøi naøo ñoù, hoaëc phaûi khai thò thuyeát phaùp cho ngöôøi qua ñôøi, hoaëc gaëp boán ngaøy leã lôùn cuûa choán tuøng laâm thì dôøi thôøi gian vaõn tham tôùi sau khi chuoâng hoaøng hoân ñaùnh roài môùi cöû haønh vaø ñöôïc goïi laø tieåu tham. Nghi thöùc cuõng linh hoaït, töùc coù theå caên cöù theo leã tieát cuûa theá tuïc maø haønh söï ñöôïc ñôøi goïi laø gia

giaùo ñaáy, maø trong tröôøng hôïp naøy thì khoâng ñaùnh chuoâng baõi boû buoåi vaõn tham, bôûi duø sao cuõng ñaõ coù cöû haønh buoåi tham maø!

*

* *

[1119c10]

()

( )

(

) [1119c19]

TIEÅU THAM [1119c10] Tieåu tham sô voâ ñònh sôû. Khaùn chuùng ña thieåu, hoaëc töïu taåm ñöôøng, hoaëc töïu phaùp ñöôøng. Chí nhaät ngoï haäu, thò giaû phuùc truï trì vaân: “Kim vaõn tieåu tham”. Leänh khaùch ñaàu haønh giaû baùo chuùng, quaûi tieåu tham baøi. Ñöông vaõn baát minh phoùng tham chung. Hoân chung minh thôøi, haønh giaû phuùc truï trì. Minh coå nhaát thoâng chuùng taäp. Löôõng töï qui vò. Truï trì ñaêng toøa (döõ nguõ tham thöôïng ñöôøng ñoàng), ñeà cöông töï taï, uûy khuùc töôøng taän, nhieân haäu cöû coå keát toøa. Nhö töù tieát thuyeát thænh ñaàu thuû bænh phaát caäp giaûng mieãn leã nghi, töôøng löôïc söû chuùng thoâng tri. Haï toøa khaùch ñaàu haønh giaû haùt thænh vaân: “Phöông tröôïng Hoøa thöôïng thænh Taây ñöôøng, löôõng ban, ñôn lieâu, kyø cöïu, moâng ñöôøng, thò giaû, Thieàn khaùch, töùc kim töïu taåm ñöôøng hieán thang”. Khoá ty döï bò thang quaû toáng thöôïng phöông tröôïng. [1119c19] Tích Phaàn Döông Chieâu thieàn sö truï Phaàn Chaâu Thaùi Töû vieän, dó tính phaàn ñòa khoå haøn, coá baõi daï tham. Höõu dò tyû-kheo chaán tích nhi chí vò sö vieát: “Hoäi trung höõu Ñaïi só luïc nhaân, naïi haø baát thuyeát phaùp?”. Ngoân caät thaêng khoâng nhi khöù. Sö maät kyù dó keä vieát: Hoà taêng kim tích quang, Vi phaùp ñaùo Phaàn Döông,

Luïc nhaân thaønh ñaïi khí, Khuyeán thænh vi phu döông. Thôøi Sôû Vieân Thuû Chi hieäu thöôïng thuû. Sôû Vieân töùc Töø Minh daõ. Haäu truï Thaïch Söông, phaïn baõi thöôøng sôn haønh. Thôøi Döông Kyø Hoäi Coâng vi giaùm töï. Haùm Kyø xuaát, qua coå taäp chuùng. Töø Minh cöø hoaøn noä soá vieát: “Moä nhi thaêng toøa, haø tuøng ñaéc thöû qui thaèng?”. Hoäi töø ñoái vieát: “Phaàn Döông vaõn tham haø vi phi qui thaèng hoà?”. Töø Minh haïm chi. BUOÅI TIEÅU THAM [1119c10] Buoåi tieåu tham xöa kia khoâng coù cöû haønh taïi nôi choán nhaát ñònh maø cöù xeùt xem ñaïi chuùng nhieàu hay ít maø cöû haønh taïi taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng, hoaëc taïi phaùp ñöôøng. Ñeán ngaøy leã sau böõa tröa, thò giaû baåm baùo truï trì raèng: “Toái nay coù buoåi tieåu tham”, leänh haønh giaû khaùch ñaàu thoâng baùo cho ñaïi chuùng, treo baøi hieäu Tieåu tham. Ñeán xeá chieàu khoâng ñaùnh chuoâng baõi vaõn tham maø ñôïi ñeán luùc sau khi chuoâng baùo hoaøng hoân ñaùnh leân, haønh giaû baåm baùo vôùi truï trì, ñaùnh moät hoài troáng, taäp hoïp ñaïi chuùng. Löôõng töï veà choã ñöùng cuûa mình, truï trì leân phaùp toøa (gioáng nhö ôû buoåi leã thöôïng ñöôøng caùc ngaøy nguõ tham), cöû döông ñeà cöông aùch yeáu cuûa Phaät phaùp maø giaûng giaûi ra, cuøng neâu leân caùc söï töï taï, taát caû ñeàu ñöôïc trình baøy uûy khuùc töôøng taän, sau cuøng cöû moät taéc coâng aùn cuûa Thieàn toâng maø keát thuùc buoåi leã. Nhö

gaëp boán ngaøy leã lôùn choán tuøng laâm laø kieát haï, giaûi haï, ñoâng chí, vaø teát Nguyeân Ñaùn thì truï trì coù theå noùi vôùi ñaàu thuû thay mình thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng. Hoaëc khi thuyeát giaûng ñeán leã nghi, ñieàu gì neân cöû haønh, ñieàu gì neân mieãn tröø thì phaûi trình baøy töôøng löôïc ñaéc theå ñeå ñaïi chuùng thoâng hieåu raønh roõ. Khi truï trì rôøi toøa, haønh giaû khaùch ñaàu cao gioïng tuyeân boá: “Phöông tröôïng Hoøa thöôïng thænh môøi Taây ñöôøng, löôõng töï (ban), ñôn lieâu, kyø cöïu, moâng ñöôøng, thò giaû, Thieàn khaùch haõy ñeán taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng ñeå ñaõi thang thuûy!”. Vieäc naøy do khoá ty cuï bò thang thuûy vaø

baùnh traùi ñöa leân thaát phöông tröôïng. [1119c19] Khi xöa, thieàn sö Phaàn Döông Thieän Chieâu truï ôû vieän Thaùi Töû taïi Phaàn Döông, nhaân vì thôøi tieát ôû ñaát Phaàn quaù reùt cho neân baõi boû daï tham. Coù vò tyû-kheo AÁn Ñoä (dò tyû-kheo, dò vöïc tyû-kheo) choáng gaäy ñeán noùi vôùi sö raèng: “Trong hoäi cuûa sö coù saùu vò ñaïi só, sao laïi chaúng thuyeát phaùp?”, noùi xong bay leân khoâng ñi maát. Sö maät kyù baøi keä: AÙnh gaäy vaøng Hoà taêng, Vì phaùp ñeán Phaàn Döông, Saùu ngöôøi thaønh ñaïi khí, Khuyeân môøi phaùp cöû döông. Luùc baáy giôø, thieàn sö Thaïch Söông Sôû Vieân giöõ chöùc thöôïng thuû ôû trong hoäi, Sôû Vieân töùc laø thieàn sö Töø Minh. Sau Sôû Vieân truï Thaïch Söông, moãi böõa sau

khi ñoä trai xong sö thöôøng daïo chôi nuùi. Luùc aáy, thieàn sö Döông Kyø Phöông Hoäi laøm giaùm töï, canh chöøng luùc sö ñi chôi nuùi lieàn ñaùnh troáng taäp hoïp ñaïi chuùng. Töø Minh quay veà noåi giaän quôû traùch raèng

“Chieàu toái maø thaêng ñöôøng, töø tröôùc ñeán giôø laøm gì coù qui cuû naøy?”, Hoäi töø toán ñaùp: “Buoåi vaõn tham cuûa Phaàn Döông sao maø cho laø traùi qui cuû ñöôïc!”.

Töø Minh gaät ñaàu ñoàng yù.

*

* *

[1119c29]

(

)()

(

)

()

(

)

(
)
()

(
)

()

() CAÙO HÖÔNG [1119c29] Moãi haï
tieàn, caùo höông taân qui ñöôøng giaû suy tham ñaàu nhaát nhaân. Duy-na hoøa hoäi ñònh, ñoàng chuùng ngheä thò ty baåm vaân: “Taân quaûi ñaùp huynh ñeä duïc caàu Hoøa thöôïng caùo höông phoå thuyeát. Caûm phieàn thò giaû tö baåm”. Ñaùp vaân: “Dung vi haäu phuùc, khöôùc ñöông töông baùo”. Nhö truï trì duaãn tuøng, töùc baùo ñöôøng ty suaát caùo höông ñoà (thöùc kieán haäu). Löôïng chuùng ña thieåu, lieät taùc kyõ haøng, phaân Ñoâng- Taây löôõng bieân, dieän höôùng phaùp toøa nhi laäp, y giôùi baøi lieät döï taäp chuùng taäp nghi. Ñöôøng ty haønh giaû xuaát chuùng tieàn, maõi höông ñaïi tieåu tham phieán caäp

chæ taùc ñoà chi phí, phoù tham ñaàu thaâu. Chí nhaät thò giaû leänh khaùch ñaàu ö taåm ñöôøng hoaëc phaùp ñöôøng phoâ thieát phuø ty yû töû. Tu duïng höông yû tam chích, chuùc ñaøi tam ñoái. Ñöông yû tieàn töï gian lieät, ngoaïi thieát tieåu baùi tòch. Ñöôøng ty haønh giaû döï truïc nhaát baùo chuùng, quaûi caùo höông baøi. Thò giaû döï xuaát tieåu baûng nieâm phaùp ñöôøng truï thöôïng vaân: “Phuïng ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng töø chæ, danh ñöùc, Taây ñöôøng, thuû toïa tònh mieãn caùo höông. Thò ty moã caån baïch”. Chí nhaät chuùc baõi, chö lieâu caùc minh baûn tam haï. Chuùng taäp y ñoà vò laäp, caùc bò tieåu höông hieäp, toïa cuï. Tham ñaàu ñoàng duy-na thò giaû nhaäp thænh truï trì xuaát. Tham ñaàu qui vò, ñoàng chuùng vaán taán tieàn vaân: “Thænh Hoøa thöôïng phu toïa”. Truï trì töïu toïa. Phoù tham ñeä ñaïi höông nhaát phieán döõ tham ñaàu ñoàng chuùng vaán taán thaép höông, caùc ñaïi trieån tam baùi, thu toïa cuï phuïc ñoàng vaán taán. Tham ñaàu taán yû traéc, vaán taán baåm vaân: “Moã ñaúng vi sanh töû söï ñaïi, voâ thöôøng taán toác, phuïc vong Hoøa thöôïng töø bi khai thò nhaân duyeân”. Truï trì cöû thoaïi tam taéc, tuøy haï ngöõ, qui vò vaán taán, thaùp höông nhaát phieán, phuïc ñoàng chuùng töïu vò, xoa thuû nhi laäp. Ñoâng-Taây caùc tam nhaân xuaát ban. Ñoâng ñeä nhaát – ñeä nhò nhaân quaù Ñoâng loâ tieàn. Ñeä tam nhaân quaù Trung loâ tieàn tieàn. Taây ñeä nhaát – ñeä nhò nhaân quaù Taây loâ tieàn, ñeä tam nhaân quaù Trung loâ tieàn. Löôõng löôõng chuù

höông vaán taán,

nhieân haäu Ñoâng tam nhaân quaù Ñoâng, Taây tam nhaân quaù Taây. Dó thöù nhö tieàn nhi taán töø boä haønh, caùc tuaàn tieáp ban vó. Tam tam xoa thuû xuaát ban, hieäp chöôûng qui vò. Só caùc chuù höông taát, thöù ñeä toaûn chí nguyeân vò, ñoàng chuùng tam baùi baát thu toïa cuï. Tham ñaàu taán vaân: “Moã ñaúng moâng Hoøa thöôïng töø bi khai duaãn, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Phuïc vò ñoàng chuùng tam baùi tieán vaân (töùc nhaät thôøi leänh caån, thôøi cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö vaïn phöôùc). Phuïc vò ñoàng chuùng tam baùi thu toïa cuï. Haønh giaû minh coå nguõ haï. Lööõng töï chuyeån thaân töï laäp toaï tieàn, tham ñaàu laäp Taây töï haï, kyø caùo höông nhaân ñoâng taây chuyeån than y vò ñoái laäp. Caàn cöïu, moâng ñöôøng dó caùo höông giaû laäp vu haäu phoå thuyeát caùnh, nhöng teà höôùng phaùp toøa laäp. Tham ñaàu thaùp höông, ñoàng chuùng tam baùi. Mieãn taéc xuùc leã taán vaân: “Moã ñaúng tuùc sanh khaùnh haïnh, hoaïch moâng Hoøa thöôïng töø bi khai thò, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Phoå ñoàng vaán taán nhi thoaùi. Tham ñaàu laõnh chuùng phaùp ñöôøng haï gian, taï duy- na, thò giaû, xuùc leã nhaát baùi. Thöù ñaïi chuùng taï tham ñaàu, xuùc leã nhaát baùi. Thænh khaùch thò giaû döï y giôùi thöù cuï traø traïng, bò traùc phuïc buùt nghieãn. Caùo höông baõi, lieät phaùp ñöôøng haï gian thænh traø, caùc kieåm danh. Thænh thuû toïa quang baïn. Trai thoaùi minh coå, chuùng qui vò laäp. Lööõng thò giaû haønh leã (döõ thöôøng

ñaëc vi traø ñoàng). Ñöông vaõn phöông tröôïng thænh tham ñaàu, duy-na, thò giaû, döôïc thaïch, thuû toïa quang baïn. Thöù taûo thænh tham ñaàu traø. Baùn trai thænh tham ñaàu, duy-na, thò giaû ñieåm taâm. Nhöôïc ñaïi chuùng quaân döï caùo höông taéc thuû toïa vi tham ñaàu. Kyø ñaëc vi traø thænh Taây ñöôøng quang baïn. Truï trì nhaäp vieän haäu, nhaân söï ñinh, khoá ty bò höông, thuû toïa laõnh chuùng khaån thænh vi chuùng caùo höông, nhieân haäu khai ñöôøng (coå phaùp vò döï caùo höông, baát höùa nhaäp thaát). LEÃ THAÉP HÖÔNG [1119c29] Moãi naêm tröôùc khi kieát haï an cö, nhöõng ngöôøi môùi ñeán chuøa vöøa ñöôïc qui taêng ñöôøng khoâng bao laâu suy cöû moät ngöôøi raønh reõ leã nghi laøm tham ñaàu thöông löôïng ñaày ñuû vôùi duy-na xong thì daãn chuùng cuøng ñeán thò ty baåm baïch raèng: “Caùc anh em môùi ñöôïc ghi teân ôû laïi chuøa chuùng con, muoán caàu xin Hoøa thöôïng phöông tröôïng cöû haønh leã caùo höông, vì chuùng con maø thuyeát phaùp. Xin caûm phieàn quí thò giaû ñaây trình baùo giuøm!”. Thò ty ñaùp raèng: “Xin chôø cho moã ñaây baåm baùo laïi vôùi truï trì roài sau ñoù môùi hoài ñaùp vôùi quí vò!”. Nhö truï trì ñoàng yù chaáp thuaän thì seõ leänh cho ñöôøng ty ra baûn ñoà Caùo höông (hình thöùc seõ trình baøy sau), löôïng ñònh xem chuùng ñoâng hay ít, saép thaønh maáy haøng, phaân ra hai meù Ñoâng- Taây, maët nhìn veà phía phaùp toøa maø ñöùng, saép haøng tröôùc sau

laø y theo giôùi laïp cao thaáp maø ñònh vò trí. Moïi ngöôøi tröôùc heát phaûi teà töïu maø dieãn taäp nghi thöùc cho thaønh thuïc, haønh giaû ñöôøng ty quyeân tieàn moãi ngöôøi ñeå laøm chi phí mua nhang lôùn nhoû ba oáp vaø giaáy ñeå veõ baûn ñoà, giao cho tham ñaàu caát giöõ. Ñeán ngaøy ñoù, thò giaû baûo haønh giaû khaùch ñaàu

taïi taåm ñöôøng hoaëc taïi phaùp ñöôøng baøi trí bình phong vaø baøn gheá. Caàn phaûi baøy bieän ba caùi baøn ñaët lö höông, ba ñoâi ñaøi caém ñeøn caày ñaët caùch khoaûng thaønh haøng tröôùc baøn lö höông, beân ngoaøi traûi moät chieác chieáu ñeå quyø laïy. Haønh giaû ñöôøng ty nhaát nhaát tuaàn töï thoâng baùo cho ñaïi chuùng bieát vaø treo taám baøi Caùo höông, thò giaû döï bò ñöa ra moät taám baûng nhoû daùn leân coät phaùp ñöôøng vieát: “Phuïng maïng töø chæ cuûa Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu, caùc baäc danh ñöùc, Taây ñöôøng vaø thuû toïa ñeàu mieãn caùo höông. Thò ty moã caån baùo baåm baïch!”. Ñeán ngaøy cöû haønh leã, duøng chaùo saùng xong, caùc lieâu ñeàu ñaùnh vaân baûn ba tieáng, ñaïi chuùng taäp hoïp y theo vò trí trong baûn ñoà maø ñöùng, moãi ngöôøi ñeàu cuï bò hoäp höông nhoû vaø toïa cuï. Tham ñaàu cuøng duy-na vaø thò giaû cuøng vaøo môøi thænh truï trì ra, tham ñaàu quay veà vò trí cuõ cuûa mình, cuøng moïi ngöôøi vaùi chaøo vaán an roài böôùc ñeán baåm baïch: “Kính caån thænh Hoøa thöôïng phu toïa (töùc ngoài xeáp baèng leân phaùp toøa)!”. Truï trì ngoài vaøo phaùp toøa, phoù tham ñaàu laáy moät caây höông to ñöa cho tham ñaàu, roài cuøng vôùi (ñaïi) chuùng laàn nöõa höôùng veà truï trì vaùi chaøo vaán an roài thaép höông, moïi ngöôøi ñeàu

traûi toïa cuï giaäp ñaàu ñaïi trieån ba laïy. Leã baùi xong, thaâu cuoán toïa cuï roài laïi cuøng vaùi chaøo vaán an moät laàn nöõa. Tham ñaàu tieán leân ñöùng beân caïnh lö höông vaùi chaøo vaán an roài baåm baïch: “Chuùng con ñaây vì soáng cheát laø chuyeän lôùn, voâ thöôøng choùng vaùnh, cuùi mong Hoøa thöôïng khai thò nhaân duyeân (coâng aùn)!”. Truï trì neâu ra ba taéc coâng aùn trong choán Thieàn laâm ñeå khai thò. Tham ñaàu nöông theo ba taéc coâng aùn ñoù maø bieåu loä kieán giaûi cuûa mình, xong quay veà vò trí cuõ vaùi chaøo vaán an, caém moät caây höông roài laïi cuøng chuùng töïu laïi vò trí, chaáp tay (caùc ngoùn ñan nhau) maø ñöùng. Hai haøng Ñoâng- Taây ñeàu coù ba ngöôøi böôùc ra khoûi ban, ngöôøi thöù nhaát vaø ngöôøi thöù nhì beân meù Ñoâng ñi qua tröôùc lö höông phía Ñoâng, coøn ngöôøi thöù ba thì ñi ñeán tröôùc lö höông chính giöõa. Ngöôøi thöù nhaát vaø ngöôøi thöù nhì beân meù Taây ñi qua tröôùc lö höông phía Taây, coøn ngöôøi thöù ba thì ñi ñeán tröôùc lö höông chính giöõa. Caû hai ngöôøi ñöùng tröôùc lö höông naøy thaép höông, cuøng nhau vaùi chaøo vaán an, ñoaïn ba ngöôøi cuûa meù Ñoâng ñi qua beân Ñoâng, ba ngöôøi cuûa meù Tâaây ñi qua beân Taây, cöù theo nhö thöù töï tröôùc ñoù maø tieán leân, töø töø ñi ñeán haøng ñoäi cuûa mình, noái ñuoâi theo haøng ñoäi maø ñöùng. Keá ñoù ba ngöôøi moät toå tieáp theo cuûa moãi haøng Ñoâng-Taây laïi gioáng nhö toå ba ngöôøi thöù nhaát tröôùc ñoù, xoa tay böôùc ra khoûi ban, chaáp tay vaùi chaøo nhau nhö hai ngöôøi cuûa toå tröôùc ñaõ laøm roài quay veà vò trí. Ñôïi cho moïi ngöôøi thaép höông

xong, theo thöù töï moïi ngöôøi quay veà vò trí cuõ cuûa mình. Tham ñaàu höôùng veà truï trì laïy ba laïy maø khoâng cuoán thaâu toïa cuï laïi, böôùc tôùi tröôùc baåm baïch: “Chuùng con ñaây thöøa mong Hoøa thöôïng töø bi, toaøn taâm chæ daïy, trong loøng thaät khoâng khoûi voâ cuøng caûm kích”. Keá laïi quay veà vò trí cuõ, cuøng chuùng laïy ba laïy, ñoaïn böôùc tôùi tröôùc noùi: “Hoâm nay thôøi leänh thaät laø toát ñeïp, kính chuùc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu toân theå sinh hoaït bình thöôøng, ña

phöôùc!”, roài laïi quay veà vò trí cuõ cuøng chuùng laïy ba laïy thaâu cuoán toïa cuï laïi. Haønh giaû gioùng naêm tieáng troáng, löôõng töï chuyeån ngöôøi theo thöù töï ñöùng tröôùc phaùp toøa. Tham ñaàu ñöùng döôùi haøng Taây töï, caùc ngöôøi daâng höông cuøng chuyeån thaân, meù beân Ñoâng chuyeån qua beân Taây, meù beân Taây chuyeån qua beân Ñoâng, y vò trí ñöùng ñoái dieän nhau. Caùc vò caàn cöïu, moâng ñöôøng cuøng vôùi caùc ngöôøi ñaõ daâng höông roài ñöùng phía sau. Buoåi phoå thuyeát xong, moïi ngöôøi cuøng höôùng veà phaùp toøa ñöùng. Tham ñaàu thaép höông cuøng chuùng nhaân höôùng veà truï trì laïy ba laïy. Nhö truï trì mieãn leã thì moïi ngöôøi cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù leã baùi moät laïy, tieán leân noùi: “Chuùng con ñaây duyeân ñôøi tröôùc khaùnh haïnh neân môùi ñöôïc Hoøa thöôïng töø bi daïy baûo, trong loøng khoâng khoûi voâ cuøng caûm kích”. Noùi ñoaïn, caû nhoùm cuøng vaùi chaøo vaán an nhau maø lui ra. Tham ñaàu laõnh ñaïo chuùng ñeán phía Taây (phaûi) phaùp ñöôøng caûm taï duy- na vaø thò giaû, cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù leã baùi

moät laïy. Keá ñoù, ñaïi chuùng caûm taï tham ñaàu, cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Thò giaû thænh khaùch döï bò y theo giôùi laïp cao thaáp, cuï bò thö traïng môøi traø, baøy trí baøn coù traûi naép vaûi ñaët buùt nghieân treân ñoù. Leã caùo höông döùt, ñeán beân traùi phaùp ñöôøng thænh môøi moïi ngöôøi uoáng traø, keá kieåm danh, coù môøi thuû toïa quang laâm baàu baïn. Sau buoåi ñoä trai thì gioùng troáng, chuùng quay veà vò trí ñöùng. Hai thò giaû haønh leã (cuõng gioáng nhö ôû caùc leã ñaõi traø thoâng thöôøng). Toái ñoù, truï trì môøi tham ñaàu, duy-na vaø thò giaû duøng côm toái, coù môøi thuû toïa quang laâm baàu baïn. Saùng sôùm hoâm sau, thænh môøi tham ñaàu duøng traø. Taïi buoåi baùn trai (ñieåm taâm giöõa chaùo saùng vaø trai tröa), môøi tham ñaàu, duy-na vaø thò giaû ñieåm taâm. Neáu taát caû ñaïi chuùng ñeàu döï leã caùo höông thì thuû toïa laøm tham ñaàu, trong tröôøng hôïp naøy thì khi ñaõi traø, tham ñaàu phaûi coù môøi Taây ñöôøng quang laâm baàu baïn. Sau khi taân truï trì nhaäp vieän, nhaân söï oån ñònh roài, khoá ty cuï bò höông, thuû toïa suaát laõnh ñaïi chuùng caû chuøa, khaån thænh taân truï trì caùo höông. Sau ñoù môùi cöû haønh leã taân nhieäm truï trì laàn ñaàu tieân thöôïng ñöôøng laø khai ñöôøng (theo qui ñònh xöa thì taêng nhaân naøo chöa töøng tham gia leã caùo höông thì khoâng ñöôïc vaøo thaát phöông tröôïng ñeå tham hoïc, hoûi ñaïo).
* * *

[1120d09]

PHOÅ THUYEÁT [1120d09] Höõu ñaïi chuùng caùo höông nhi thænh giaû, töïu cöù sôû thieát vò toïa. Höõu ñaøn vieät ñaëc thænh giaû, höõu truï trì vi chuùng khai thò giaû, taéc ñaêng phaùp toøa. Phaøm phoå thuyeát thôøi, thò giaû linh khaùch ñaàu haønh giaû quaûi phoå thuyeát baøi baùo chuùng. Phoâ thieát taåm ñöôøng, hoaëc phaùp ñöôøng. Chuùc baõi haønh giaû phuùc truï trì, hoaõn kích coå nguõ haï. Thò giaû xuaát haäu chuùng taäp, thænh truï trì xuaát, cöù toïa phoå thuyeát, döï tieåu tham leã ñoàng.

PHOÅ THUYEÁT [1120d09] Phoå thuyeát laø Truï trì vì chuùng thuyeát phaùp, nhöng tình huoáng ñöa ñeán phoå thuyeát coù nhieàu loaïi). Coù loaïi do ñaïi chuùng caùo höông maø thænh caàu truï trì phoå thuyeát, trong tröôøng hôïp naøy thì truï trì caên cöù vaøo toøa vò do leã caùo höông baøy trí maø ngoài. Coù loaïi laø rieâng do thí chuû (ñaøn vieät) ñaëc bieät thænh caàu maø phoå thuyeát, cuõng coù loaïi truï trì töï ñoäng vì chuùng khai thò Phaät lyù maø phoå thuyeát. Trong tröôøng hôïp naøy thì truï trì leân phaùp toøa. Phaøm gaëp kyø phoå thuyeát thì thò giaû baûo haønh giaû khaùch ñaàu treo baûng phoå thuyeát ñeå thoâng baùo cho ñaïi chuùng roài boá trí hoaøn haûo taåm ñöôøng taïi thaát phöông tröôïng hay phaùp ñöôøng. Sau buoåi chaùo saùng, haønh giaû baåm baùo truï trì ñoaïn töø töø ñaùnh naêm tieáng troáng. Thò giaû ra tröôùc ñôïi cho ñaïi chuùng teà töïu ñoâng ñuû roài beøn vaøo môøi truï trì böôùc ra thaêng toøa ngoài vaøo vò trí ñaõ ñònh maø thuyeát phaùp, leã tieát gioáng nhö tieåu tham. * * * [1120d15]

()

(

)

NHAÄP THAÁT [1120d15] Nhaäp thaát giaû, naõi sö gia khaùm bieän hoïc töû, saùch kyø vò chí, ñaûo kyø hö khaùng, coâng kyø thieân troïng. Nhö phanh kim loâ, daõ hoáng baát toàn, ngoïc nhaân trò ngoïc, vuõ phu taän pheá. Baát caâu hoân hieåu, baát traïch xöù sôû, voâ thôøi nhi haønh chi. Coá tích thôøi naïp töû tieåu höông hieäp thöôøng tuøy thaân, ñaõn vaên tam haï coå minh, töùc xu nhaäp thaát (kim thôøi tam, baùt nhaäp thaát
giaû, bò coá söï giaû). Ngoä khai thaát thôøi, chuùc tieàn thò giaû linh khaùch ñaàu haønh giaû, taêng ñöôøng tieàn, chö lieâu quaûi Nhaäp thaát baøi. Taåm ñöôøng thieát Ñaït-ma töôïng, tieàn lieät höông, chuùc, baùi tòch. Phu thieát thaát noäi bænh chuùc,

trang höông. Baøi tòch thieát taû traéc. Chuùc baõi haï ñöôøng, khaùch ñaàu töùc hoaõn kích coå tam haï. Truï trì chí Ñaït-ma tieàn chuù höông, ñoàng thò giaû tam baùi nhaäp cöù thaát toïa. Thò giaû vaán taán ban taû laäp. Haønh giaû vaán taán ban höõu laäp. Ñaàu thuû laõnh chuùng, Ñaït-ma tieàn caùc chuù höông tam baùi, lieân tieáp nhi chí thaát tieàn. Haäu chí giaû y thöù chuù höông trieån baùi, tieáp baøi nhi laäp, thöù ñeä töông toaûn, baát höùa sam tieân, loaïn töï. Thò giaû thieâu höông vaán taán, xuaát ngoaïi aáp thuû toïa nhaäp. Nhaäp tieân taû tuùc, nhöng dó taû thuû thöôïng höông, taán tieàn vaán taán chí Thieàn yû höõu traéc laäp thính cöû thoaïi. Hoaëc haï ngöõ, hoaëc baát haï ngöõ, tuøy yù quaù Thieàn yû taû, vaán taán thoaùi boä, xuùc leã nhaát baùi, cöû taû tuùc xuaát, aáp thöù nhaân nhaäp. Nhaát xuaát nhaát nhaäp, töông höôùng vaán taán, lieân tieáp baát tuyeät. Nhöôïc thuû toïa thò ñaïi phöông Taây ñöôøng, hoaëc danh ñöùc nhaäp thieâu höông, truï trì ñöông haï toøa aáp nhöôïng toáng xuaát. Ngoä thaêng ñöôøng baïch chuùng ñaëc mieãn (thöû dieäc caän ñaïi tuaàn taäp chi nghi. Nhöôïc coå ñöùc ñöông cô, Phaät, Toå, baát nhöôïng, ninh nhöôïng daõ leã. Coá sö gia haø nhö nhó). Chæ haäu ñöôøng laõnh chuùng. Tam ñaùo giai ñöôøng nhaäp thaát. Thò giaû cö chuùng haäu

nhaäp thaát, taát chuù höông, ñaïi trieån tam baùi. Haønh giaû thaùp höông tam baùi truï trì, phuïc xuaát Ñaït-ma tieàn chuù höông, ñaïi trieån tam baùi nhi thoaùi. VAØO THAÁT [1120d15] Vaøo thaát laø tình huoáng thaày khaùm bieän kieåm tra, ñoác thuùc hoïc ñoà, ñoái vôùi choã chöa löu yù ñeán nôi ñeán choán thì haïch saùch hoûi han, ñoái vôùi choã kieâu ngaïo hieáu thaéng thì ñaùnh ñoäng, ñaû phaù. Ñoái vôùi choã phieán dieän chaáp tröôùc nghieâng leäch thì pheâ phaùn, chaúng khaùc naøo nung quaëng naáu vaøng trong loø luyeän kim khieán chì saét cuøng caùc taïp chaát khaùc bò loaïi boû heát, nhö thôï ngoïc maøi ngoïc, loaïi boû ngay caû caùc loaïi ñaù ñeïp quí töông töï ngoïc. Baát keå laø ngaøy ñeâm, chaúng choïn nôi choán, tuøy luùc-tuøy nôi ñeàu coù theå tieán haønh, cho neân ngaøy xöa taêng nhaân luùc naøo cuõng mang hoäp höông nhoû theo mình ñeå heã nghe ba tieáng troáng ñaùnh lieàn chaïy a vaøo thaát. (Ngaøy nay qui ñònh laáy caùc ngaøy ba (3, 13, 23) vaø taùm (8, 18, 28) laøm ngaøy nhaäp thaát. Ñaây chæ laø caùch laøm hình thöùc cho coù nhö xöa vaäy). Gaëp ngaøy khai thaát, töùc truï trì muoán daïy doã hoïc ñoà, tröôùc giôø aên chaùo saùng, thò giaû baûo haønh giaû khaùch ñaàu treo baûng baùo Nhaäp thaát taïi taêng ñöôøng vaø tröôùc caùc lieâu. Taïi taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng ñaët töôïng toå sö Ñaït-ma, tröôùc töôïng baøy bieän höông vaø ñeøn caày cuøng traûi chieáu ñeå quì laïy. Trong thaát ñoát ñuoác thaép höông, chieáu ñeå laïy traûi beân meù traùi. Duøng chaùo xong,

ñaïi chuùng rôøi taêng ñöôøng. Haønh giaû töø töø ñaùnh ba tieáng troáng, truï trì ñeán tröôùc töôïng toå sö Ñaït-ma ñoát höông roài cuøng thò giaû laïy töôïng ba laïy, roài quay veà taåm ñöôøng ngoài trang nghieâm. Thò giaû tieán ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an roài ñöùng haàu keà beân traùi, haønh giaû tieán ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an roài ñöùng haàu beân phaûi. Ñaàu thuû suaát laõnh chuùng ñeán tröôùc töôïng Ñaït-ma cuøng ñoát höông laïy ba laïy, lieân tieáp noái nhau ñeán tröôùc taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng. Nhöõng ngöôøi ñeán sau cuõng theo thöù

töï ñoát höông, traûi toïa cuï giaäp ñaàu leã baùi, noái tieáp ñöùng saép haøng coù traät töï tröôùc sau, khoâng ñöôïc chen laán leân phía tröôùc laøm roái loaïn traät töï. Thò giaû ñoát höông vaùi chaøo vaán an, böôùc ra vaùi chaøo môøi thuû toïa vaøo. Hoïc ñoà khi qua cöûa phaûi boû chaân traùi vaøo tröôùc vaø duøng tay traùi thaép höông, tieán tôùi tröôùc vaùi chaøo vaán an, ñeán meù phaûi gheá Thieàn maø ñöùng nghe truï trì neâu daãn coå taéc coâng aùn baét ñaàu daïy doã. Hoïc ñoà nghe truï trì khai thò coù theå phaùt bieåu kieán giaûi cuûa mình maø khoâng cuõng ñöôïc, tuøy yù ñònh lieäu. Nghe khai thò xong chuyeån ngöôøi ñi qua beân traùi gheá Thieàn vaùi chaøo vaán an roài lui böôùc, giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy baùi taï, boû chaân traùi tröôùc böôùc qua cöûa maø ra ngoaøi, vaùi chaøo môøi ngöôøi keá vaøo. Moät ra moät vaøo phaûi höôùng vaøo nhau vaùi chaøo vaán an, lieân tieáp khoâng döùt. Neáu thuû toïa voán laø Taây ñöôøng cuûa chuøa lôùn hoaëc laø baäc danh ñöùc cao taêng vaøo thaát ñoát höông thì truï trì phaûi

xuoáng phaùp toøa vaùi chaøo ñöa ra. Gaëp tröôøng hôïp truï trì thaêng toøa thuyeát giaûng Thieàn lyù cho ñaïi chuùng thì mieãn ñoùn ñöa thuû toïa thaân phaän thuoäc hai baäc vöøa neâu treân (ñaây cuõng laø leã tieát maø thôøi gaàn ñaây vaãn coøn raäp theo, neáu laø cao taêng ñöùc troïng thôøi xöa, ngay khi ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng thì ngay caû Phaät hay toå ñeán nghe, hoï cuõng vaãn ngoài yeân ôû phaùp toøa maø giaûng noùi ñeå duy trì baûo bieän söï trang nghieâm thaàn Thaùnh cuûa buoåi thuyeát phaùp, chôù haù naøo laïi baän taâm ñeán leã nghi cuûa theá tuïc. Caùc baäc sö gia nghó theá naøo veà chuyeän naøy ñaây?). Chæ coù thuû toïa haäu ñöôøng suaát laõnh ñaïi chuùng chuû trì vieäc nhaäp thaát maø thoâi. Ngay nhöõng haønh giaû du phöông môùi ñeán chuøa chöa ñöôïc ghi teân cuõng neân nhaäp thaát, thò giaû ôû sau chuùng nhaäp thaát nghe thuyeát giaûng xong xuoâi, thaép höông, traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy ñaïi leã. Haønh giaû thaép höông laïy truï trì ba laïy, roài laïi quay ra ñeán tröôùc töôïng toå sö Ñaït-ma, traûi toïa cuï giaäp ñaàu cöû haønh ñaïi leã laïy ba laïy roài lui ra. * * *

[1121a08]

()

(

)

(

)

()

(

)

NIEÄM TUÏNG

[1121a08] Coå qui sô tam, thaäp tam, nhò thaäp tam, sô baùt, thaäp baùt, nhò thaäp baùt. Kim chæ haønh sô baùt, thaäp baùt, nhò thaäp baùt. Ñöôøng ty y giôùi thöù taû ñoà (thöùc kieán haäu). Chí nhaät, taêng ñöôøng tieàn saùi taûo. Ngoï haäu ñöôøng ty haønh giaû baùo chuùng, quaûi Nieäm tuïng baøi. Chí tham tieàn, kieåm ñieåm taêng ñöôøng caäp chö ñieän ñöôøng höông chuùc hoaøn bò, phuùc truï trì, löôõng töï, tieân minh phöông tröôïng baûn, chieáu ñöôøng baûn. Thöù tuaàn lang minh baûn. Truï trì xuaát, hoaõn minh ñaïi baûn tam haï chuùng taäp y ñoà laäp ñònh. Taïm ñaùo ö thò giaû haï kieân laäp. Thò giaû tuøy truï trì ñaùo Toå ñöôøng, thoå ñòa ñöôøng, ñaïi ñieän, thieâu höông leã baùi. Minh ñaïi chung, löôõng töï döï taäp ñöôøng ngoaïi. Ñaïi baûn minh phöông qui ñoà vò. Truï trì nhaäp ñöôøng, cung ñaàu minh ñöôøng tieàn chung thaát haï. Thaùnh taêng tieàn thieâu höông, thò giaû phuûng höông hieäp, thö traïng thò giaû kính qui vò. Thænh khaùch thò giaû töùc vaõng taây ñöôøng vaán taán, thænh thang tuaàn quaù. Thöù thænh Ñoâng töï töïu qui vò. Duy-na tieân ly vò chí moân thuû höôùng truï trì laäp, hieäp chöôûng nieäm tuïng thöôïng baùt, trung baùt vaân: “Hoaøng phong vónh phieán, Ñeá ñaïo haø xöông. Phaät nhaät taêng huy, phaùp luaân thöôøng chuyeån. Giaø lam, thoå ñòa, Hoä phaùp hoä nhaân. Thaäp phöông ñaøn-na taêng phöôùc, taêng hueä. Vi nhö thöôïng duyeân, nieäm thanh tònh phaùp thaân Tyø-loâ-giaù-na Phaät vaân vaân”. Ñaïi chuùng maëc nieäm, moãi nhaát hieäu,

ñöôøng tieàn khinh öùng, chung nhaát thanh. Nieäm taát ñieäp nhaát thanh. Haï baùt vaân: “Baïch ñaïi chuùng, Nhö Lai ñaïi sö nhaäp baùt Nieát-baøn Chí Kim Ñaïi Nguyeân truøng kyû Chí Nguyeân nguyeân nieân, dó ñaéc nhò thieân nhò baùch baùt thaäp töù taûi. Thò nhaät dó quaù, meänh dieäc tuøy giaûm, nhö thieáu thuûy ngö, tö höõu haø laïc. Chuùng ñaúng ñöông caàn tinh taán nhö cöùu ñaàu nhieân. Ñaõn nieäm voâ thöôøng, thaän vaät phoùng daät. Giaø-lam, thoå ñòa, Hoä phaùp hoä nhaân, thaäp phöông ñaøn-na taêng phöôùc, taêng hueä. Vi nhö thöôïng duyeân, nieäm thanh tònh phaùp thaân thaäp hieäu vaân vaân”. Taát qui vò. Truï trì nhaäp ñöôøng. Tieàn ñöôøng thuû toïa nhaäp thöù. Danh ñöùc, Taây ñöôøng thaùp nhaäp, quy Thaùnh taêng baûn ñaàu laäp. Ñaàu thuû laõnh chuùng, tam nhaân nhaát daãn, Thaùnh taêng tieàn vaán taán, chuyeån thaân truï trì tieàn vaán taán, hieäp chöôûng tuaàn ñöôøng, thuaän taû kieân chuyeån y ñoà vò laäp. Taïm ñaùo, thò giaû tuøy chuùng nhaäp, chæ tuaàn baùn ñöôøng, chí Thaùnh taêng haäu. Thò giaû höôùng haäu moân laäp taïm ñaùo höôùng thò giaû laäp. Thöù tri söï nhaäp taêng ñöôøng, Thaùnh taêng tieàn vaán taán, chuyeån thaân truï trì tieàn vaán taán, hieäp chöôûng tuaàn ñöôøng xuaát. Taïm ñaùo tieáp thò giaû haäu tuøy xuaát. Ñöôøng ty haønh giaû vaõng thuû toïa tieàn phuùc vaân: Phoùng tham, tuøng Thaùnh taêng haäu chuyeån xuaát ñöôøng. Cuùng ñaàu minh ñöôøng tieàn chung tam haï. Chuùng phoå ñoàng hoøa nam, caùc xuaát toaøn ñôn nhi taùn (truï trì xuaát, löôõng töï tuøy

xuaát chí ñöôøng tieàn taï thang. Truï trì chæ chi, haï baùt phoù thang. Taåm ñöôøng minh baûn, thò giaû thieâu höông, haønh leã nhö thöôøng thöùc. Thang baûn döôïc thaïch. Coå phaùp tam baùt giai höõu thang. Thöôïng baùt, trung baùt taéc mieãn döôïc thaïch. Kyø nhaät baát toïa tham. Chí vaõn toïa thieàn nhö thöôøng thöùc. NIEÄM TUÏNG [1121a08] Coå Thanh qui ñònh raèng vaøo caùc ngaøy muøng 3, 13, 23, muøng 8, 18, 28 laø ngaøy nieäm tuïng. Thôøi nay chæ laáy caùc ngaøy muøng 8, 18, 28 laøm ba ngaøy nieäm tuïng. Ñöôøng ty y theo thöù töï giôùi laïp cuûa taêng chuùng maø leân baûn ñoà (hình thöùc baûn ñoà cheùp phía sau). Ñeán ngaøy, tröôùc taêng ñöôøng queùt röûa töôm taát. Sau giôø ngoï, haønh giaû ñöôøng ty thoâng baùo vôùi ñaïi chuùng, treo baûng Nieäm tuïng. Ñeán tröôùc buoåi vaõn tham, kieåm ñieåm hoaøn bò höông vaø ñeøn caày taïi taêng ñöôøng vaø caùc ñieän ñöôøng khaùc, roài baåm baùo vôùi truï trì vaø löôõng töï. Tröôùc heát ñaùnh vaân baûn taïi thaát phöông tröôïng vaø taïi chieáu ñöôøng, keá ñeán tuaàn raûo caùc haønh lang, ñaùnh vaân baûn. Truï trì böôùc ra, töø töø ñaùnh 3 tieáng ñaïi baûn. Ñaïi chuùng tuï taäp y theo vò trí veõ trong baûn ñoà maø laäp ñònh, caùc taêng haønh cöôùc môùi ñeán chöa ñöôïc ghi teân ñöùng beân traùi thò giaû. Thò giaû ñi theo truï trì ñeán Toå ñöôøng, Thoå ñòa ñöôøng, ñaïi ñieän, ñoát höông leã baùi, gioùng ñaïi hoàng chung. Löôõng töï tröôùc ñoù taäp trung ngoaøi taêng ñöôøng chôø cho ñaïi baûn

ñaùnh leân môùi ñeán taïi vò trí ghi trong baûn ñoà. Truï trì vaøo taêng ñöôøng, haønh giaû cuùng ñaàu gioùng baûy tieáng chuoâng tröôùc taêng ñöôøng. Tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñoát höông. Thò giaû böng hoäp höông, thò giaû thö traïng tröïc tieáp quay veà vò trí cuûa mình. Thò giaû thænh khaùch ñeán Taây ñöôøng vaùi chaøo vaán an roài tuaàn raûo kieåm ñieåm qua xem coù gì thieáu soùt, sai traät, keá ñoù

thænh môøi Ñoâng töï vaøo vò trí. Truï trì böôùc ra ngoaøi taêng ñöôøng ñöùng ngay chính giöõa ñoát höông, thò giaû ñoát höông theo chaân truï trì quay veà vò trí. Duy-na tröôùc heát rôøi khoûi vò trí ñeán ngay cöûa, ñoái dieän vôùi truï trì maø ñöùng roài chaáp tay nieäm tuïng. Taïi leã muøng 8, 18 thì baåm baïch: “Gioù Hoaøng gia maõi thoåi, ñaïo Hoaøng ñeá lan xa, ngaøy Phaät taêng saùng rôõ, xe phaùp thöôøng quay, Giaø- lam, Thoå ñòa, Hoä phaùp hoä trì ngöôøi. Thí chuû möôøi phöông taêng phöôùc, taêng hueä. Vì nhöõng duyeân do neâu treân, nieäm phaùp thaân thanh tònh Tyø-loâ-giaù-na Phaät v.v...”. Ñaïi chuùng nieäm thaàm, moãi moät toân hieäu cuoái caâu, ñöôøng tieàn ñaùnh chuoâng nheø nheï öùng hoøa theo, nieäm döùt roài laïi ñaùnh theâm moät tieáng chuoâng nöõa. Rieâng ngaøy 28 thì lôøi baåm baïch laø: “Kính baïch ñaïi chuùng! Ñaïi sö Nhö Lai nhaäp Baùt Nieát Baøn taï theá ñeán naêm ñaàu nieân hieäu Chí Nguyeân nhaø Ñaïi Nguyeân ta ñaõ 2.284 naêm. Moãi moät ngaøy qua laø chuùng ta ñaõ giaûm sanh maïng moät ngaøy, chaúng khaùc naøo con caù thieáu nöôùc, coù gì maø vui chöù? Moïi ngöôøi chuùng ta caàn phaûi tinh taán chuyeân caàn phaán ñaáu tu thieän tröø aùc gaáp gaùp

nhö löûa ñang chaùy treân ñaàu. Moãi khi töôûng nghó ñeán voâ thöôøng choùng vaùnh thì chôù neân chaây löôøi buoâng lung! Thaàn giaø-lam, thaàn Thoå ñòa, thaàn Hoä phaùp seõ hoä trì cho moïi ngöôøi; thí chuû möôøi phöông taêng phöôùc taêng hueä. Vì nhöõng duyeân do treân, xin haõy cuøng nieäm toân hieäu phaùp thaân thanh tònh 10 laàn! v.v...”, noùi xong quay veà vò trí cuõ. Truï trì vaøo taêng ñöôøng, tieáp ñoù thuû toïa tieàn ñöôøng vaøo vaø keá ñoù nöõa laø caùc baäc danh ñöùc cao taêng vaø Taây ñöôøng vaøo taêng ñöôøng, trôû ngöôøi tröôùc vò trí (baûn ñaàu) töôïng Thaùnh taêng maø ñöùng. Ñaàu thuû suaát laõnh chuùng, ba ngöôøi moät nhoùm ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng vaùi chaøo vaán an, chuyeån thaân ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, chaáp tay tuaàn raûo taêng ñöôøng thuaän theo höôùng quay cuûa vai traùi, roài y theo baûn ñoà vò trí maø ñöùng. Taêng haønh cöôùc môùi ñeán chöa ñöôïc quaûi ñaùp vaø thò giaû theo sau chuùng maø vaøo, , chæ tuaàn raûo taêng ñöôøng nöûa voøng ñeán sau töôïng Thaùnh taêng, thò giaû maët höôùng veà cöûa sau maø ñöùng. Caùc taêng haønh cöôùc môùi ñeán chöa ñöôïc ghi teân thì maët höôùng veà haønh giaû maø ñöùng. Keá ñoù nöõa laø tri söï vaøo taêng ñöôøng ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng vaùi chaøo vaán an, chuyeån ngöôøi tôùi tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, chaáp tay tuaàn raûo taêng ñöôøng maø ra. Caùc taêng môùi ñeán chöa ñöôïc ghi teân, tieáp böôùc theo sau thò giaû maø ra. Haønh giaû ñöôøng ty ñeán tröôùc thuû toïa baåm baùo truyeàn lôøi: Baõi tham roài töø sau töôïng Thaùnh taêng chuyeån mình xuaát ñöôøng. Haønh

giaû cuùng ñaàu ñaùnh ba tieáng chuoâng tröôùc taêng ñöôøng, moïi ngöôøi cuøng chaáp tay chaøo nhau trí kính roài rôøi haún vò trí maø raõ haøng. Truï trì böôùc ra khoûi taêng ñöôøng, löôõng töï cuõng ra theo ñeán tröôùc taêng ñöôøng caûm taï ôn truï trì ñaõi thang quaû, truï trì ngaên laïi mieãn leã. Ngaøy 28 döï ñaùm thang thuûy, taåm ñöôøng ñaùnh vaân baûn, thò giaû ñoát höông, haønh leã nhö nghi thöùc thoâng thöôøng, duøng thang thuûy xong thì thænh môøi duøng côm toái. Theo pheùp xöa thì caû ba ngaøy muøng 8, 18, 28 ñeàu coù ñaõi thang thuûy, nhöng rieâng hai ngaøy

muøng 8 vaø 18 thì khoâng coù môøi duøng côm toái. Trong caùc ngaøy nieäm tuïng naøy thì buoåi xeá chieàu khoâng coù toïa tham, nhöng ñeán toái thì tham Thieàn nhö thöôøng leä. * * * [1121d01]

()

[1121d08]
TUAÀN LIEÂU [1121d01] Coå qui truï trì tuaàn lieâu, taêng ñöôøng tieàn quaûi Tuaàn lieâu baøi baùo chuùng, caùc lieâu thieát vò, bò höông, traø, thang, ty haäu truï trì chí, minh baûn taäp chuùng, ö moân ngoaïi baøi laäp vaán taán, tuøy truï trì nhaäp lieâu. Lieâu chuû thieâu höông, ñoàng chuùng vaán taán nhi toïa. Truï trì tuaân vaán laõo beänh, ñieåm kieåm lieâu xaù, khuyeát phaïp, töï thoaïi nhi khôûi. Chuùng ñöông chuyeån toïa cuï taï laâm phoûng. Mieãn taéc vaán taán töông toáng. Hoaëc ñaùn voïng tuaàn haønh (taéc baát quaûi baøi). Kim duy dó töù tieát baùo leã vi tuaàn lieâu, dö nhaät baát giaûng. Naêng phuïc coå giaû, ñöông haønh chi. Taêng kyø vaân: “Theá Toân dó nguõ söï coá, nguõ nhaät nhaát aùn haønh taêng phoøng. Nhaát khuûng ñeä töû tröôùc höõu vi söï. Nhò khuûng tröôùc tuïc luaän. Tam khuûng tröôùc thuïy mieân. Töù vi khaùn beänh taêng. Nguõ linh nieân thieáu tæ-kheo quaùn Phaät uy nghi sanh hoan hæ coá”. TUAÀN LIEÂU [1121d01] Theo Coå thanh qui thì tröôùc khi truï trì tuaàn lieâu, tröôùc taêng ñöôøng treo baûng Tuaàn lieâu thoâng baùo ñaïi chuùng. Caùc lieâu baøy trí toøa vò, cuï bò höông vaø thang thuûy, chôø khi truï trì ñeán, ñaùnh vaân

baûn taäp hoïp chuùng ñöùng saép haøng ngoaøi cöûa lieâu tieáp ñoùn vaùi chaøo vaán an roài noái böôùc theo truï trì vaøo lieâu. Lieâu chuû ñoát höông cuøng ñaïi chuùng vaùi chaøo vaán an truï trì, roài trôû veà vò trí cuûa mình ngoài. Truï trì thaêm hoûi an uûi caùc taêng nhaân giaø yeáu beänh hoaïn, kieåm ñieåm xem trong lieâu thieáu thoán vaät gì, coù ñieàu chi khoù khaên, sau ñoù hoûi han chuyeän aám laïnh roài ñöùng daäy. Luùc ñoù, taêng chuùng phaûi traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy taï ôn truï trì quang laâm thaêm nom. Neáu truï trì mieãn leã thì phaûi vaùi chaøo vaán an, roài ñöa tieãn ngaøi ra khoûi lieâu. Gaëp ngaøy muøng moät hay raèm thì caên cöù theo qui leä maø tuaàn haønh, nhöng khoâng treo baûng baùo tuaàn lieâu. Nay chæ laáy boán ngaøy leã tieát lôùn baùo ôn Phaät laøm ngaøy tuaàn lieâu, coøn nhöõng ngaøy khaùc thì khoâng cöû haønh nghi thöùc naøy. Ngöôøi ôû cöông vò truï trì neân phuïc hoài qui leä cuõ, neân thöôøng xuyeân cöû haønh nghi thöùc naøy. Luaät Ma-ha- taêng-kyø ghi: “Theá Toân vì naêm söï neân cöù naêm ngaøy tuaàn tra taêng phoøng moät laàn. Moät laø lo ñeä töû chaáp tröôùc höõu vi söï, hai laø lo ñeä töû chaáp tröôùc lyù luaän theá tuïc, ba laø lo ñeä töû ham nguû, boán laø phaûi thaêm nom chaêm soùc taêng beänh hoaïn, naêm laø khieán tæ-kheo treû tuoåi quaùn uy nghi cuûa Phaät maø sanh hoan hæ”. * * *

[1121e03]

(
)(
)

TUÙC CHUÙNG

[1121e03] Ñaïi taïng kinh noäi taùi: Toáng haøn laâm hoïc só Döông ÖÙc suy nguyeân Baùch Tröôïng laäp qui chi yù, löôïc vieát: “Höõu hoaëc thieát hieäu giaû hình hoãn vu thanh chuùng, bieät trí huyeân nhieãu chi söï, töùc ñöông duy-na kieåm cöû, tröøu haï boån vò quaûi ñaùp, taãn leänh xuaát vieän giaû, quí an thanh chuùng daõ. Hoaëc bæ höõu sôû phaïm, töùc dó truï tröôïng tröôïng chi, taäp chuùng thieâu y baùt ñaïo cuï, khieån truïc thieân moân nhi xuaát giaû, thò sæ nhuïc daõ”. Töôøng thöû nhaát ñieàu cheá höõu töù ích: - Nhaát baát oâ thanh chuùng, sanh cung kính coá. - Nhò baát huûy taêng hình, tuaàn Phaät cheá coá. - Tam baát nhieãu coâng moân, tænh nguïc tuïng coá. - Töù baát tieát ö ngoaïi, hoä toâng cöông coá. Nhieân Baùch Tröôïng saùng qui, chieát trung Phaät luaät nguõ thieân, thaát tuï 95), hoaèng phaïm tam giôùi. Phaïm ñaøn taãn trò, töï töù cöû quaù, dó tuùc kyø chuùng. Quoác trieàu luïy Thaùnh, giôùi söùc taêng ñoà, nghieâm tuaân Phaät cheá. Tröø hình danh troïng toäi leä thuoäc höõu ty ngoaïi, nhöôïc taêng nhaân tö töông can phaïm, ñöông dó thanh qui luaät chi. Nhöôïc ñaùn traùch phaïm phaän, nhöôïc oâ haïnh tuùng daät, nhöôïc xaâm ngö thöôøng truï, nhöôïc tö thieát tieàn vaät, nghi tuøng gia huaán, voâ döông ngoaïi xuù. Caùi taát xöng Thích thò, chuaån tuïc ñoàng thaân, khaùc thuû Toå

qui, tuøy söï tröøng giôùi: troïng taéc taäp chuùng thuøy taãn, khinh taéc phaït tieàn, phaït höông phaït du, nhi baûng thò chi. Nhö quan heä tieàn vaät taéc traùch traïïng truy boài, duy bình duy duaãn, söû töï hoái ngheä. Coå qui Thaèng tuïng vaân: “Ñaïo taøi tính ñaáu traùnh, töûu saéc oâ taêng luaân, toác khieån ly thanh chuùng, dung löu

töùc baïi quaàn". Höïu vaân: "Phaïm troïng phaàn y baùt, öùng ñöông taäp chuùng nhaân, sôn ñaèng lieâu thò sæ, khu taãn xuaát thieân moân". Ñaïi Hueä thieàn sö truï Duïc Vöông thôøi, baûng thò ñöôøng ty: "Taêng tranh voâ minh, quyeát phi haûo taêng. Höõu lyù-voâ lyù tònh giai xuaát vieän". Hoaëc nghò höõu lyù nhi dieäc taãn, nghi nhöôïc vò ñöông. Caùi taêng ñöông nhaãn nhuïc, nhöôïc chaáp höõu lyù nhi tranh giaû, töùc thò voâ minh coá. Ñoàng taãn chi, töùc traùnh ö vò manh giaû. XÖÛ PHAÏT TAÊNG CHUÙNG PHAÏM THANH QUI [1121e03] Trong Ñaïi taïng kinh cheùp: "Quan Haøn Laâm hoïc só nhaø Toáng laø Döông ÖÙc, suy cöùu boån yù cheá ñònh Thanh Qui cuûa thieàn sö Baùch Tröôïng Hoaøi Haûi, noùi toùm löôïc: 'Coù keû giaû hieäu troäm hình (caïo ñaàu, maëc phaùp y) traø troän trong ñaïi chuùng thanh tònh, giaû maïo taêng nhaân, laøm chuyeän huyeân naùo oàn aøo quaáy nhieãu thì phaûi baùo duy-na kieåm cöû cho thaùo gôõ y baùt maø keû ñoù ñaõ treo moùc (quaûi ñaùp) taïi taêng lieâu, ñuoåi ra khoûi töï vieän, haàu an ñònh thuaàn khieát cho chuùng taêng thanh tònh. Hoaëc coù keû vi phaïm giôùi

qui thì duøng gaäy ñaùnh phaït, taäp hoïp ñaïi chuùng coâng khai ñoát boû y baùt vaø ñaïo cuï ñuoåi ra khoûi chuøa qua cöûa hoâng, bieåu thò sæ nhuïc'". Xeùt kyõ ñieàu cheá ñònh cuûa Thanh qui treân coù boán lôïi ích: 1. Thöù nhaát khoâng laøm oâ ueá ñaïi chuùng thanh tònh, khieát baïch. 2. Thöù hai khoâng phaù huûy hình töôïng taêng löõ, duy trì cheá ñoä cuûa Phaät. 3. Thöù ba khoâng quaáy nhieãu cöûa coâng, giaûm bôùt laøm phieàn haø quan ty. 4. Thöù tö Giöõ kín chuyeän xaáu trong chuøa, khoâng ñeå tieát loä ra ngoaøi, duy hoä danh döï cuûa Toâng moân. Nhöng khi ngaøi Baùch Tröôïng saùng laäp qui cheá ñaõ chieát trung nguõ thieân, thaát tuï cuûa luaät Phaät, caùc giôùi ñieàu nhaèm trôû thaønh khuoân pheùp cuûa caû thieân haï (tam giôùi quyõ phaïm). Rieâng vieäc tröøng trò maïnh tay nhö ñuoåi ra khoûi chuøa ñoái vôùi caùc vi phaïm luaät naëng neà, cuøng vôùi cho coù cô hoäi phaûn tænh ñoái vôùi caùc vi phaïm nheï luaät leä ñeàu nhaèm muïc ñích chænh tuùc ñaïi chuùng tuaân thuû kyû luaät nghieâm minh cuûa nhaø chuøa. Do ñoù traûi qua bao ñôøi Thaùnh hoaøng ñeá quoác trieàu nhaø Ñaïi Nguyeân ta ñeàu giôùi söùc taêng ñoà phaûi nghieâm caùch tuaân thuû Phaät cheá, tuy nhieân ngoaïi tröø nhöõng toäi naëng nhö xaâm phaïm hình luaät taát do caùc cô quan höõu ty xöû toäi, coøn phaøm nhöõng xung ñoät trong noäi boä taêng nhaân hay caùc xaâm phaïm giôùi caám thì ñeàu caên cöù vaøo

Thanh qui maø gia dó laøm luaät trò toäi, nhö tranh chaáp xung ñoät, phaåm haïnh xaáu xa, haønh vi buoâng tuoàng, xaø xeûo cuûa caûi thöôøng truï nhaø chuøa hoaëc troäm caép taøi vaät cuûa tö nhaân thì ñeàu do noäi boä tu vieän caên cöù vaøo qui cheá luaät leä cuûa nhaø chuøa maø ñem giaûi quyeát daïy baûo nhau, khoâng cho chuyeän xaáu truyeàn ra ngoaøi. Bôûi duø laø con nhaø hoï Thích, nhöng laáy theá tuïc maø ñoái chieáu thì cuõng laø ngöôøi ñoàng toâng thaân thuoäc, chính neân tuaân thuû Toå luaät, tuøy haønh ñoäng vi phaïm maø tröøng trò, nhö neáu toäi naëng thì taäp hoïp ñaïi chuùng toaøn chuøa luaän toäi duøng gaäy ñaùnh hay ñuoåi ra khoûi töï vieän, coøn neáu toäi nheï thì phaït naïp tieàn, naïp höông, naïp daàu roài nieâm yeát leân baûng baùo caùo cuøng moïi ngöôøi. Coøn nhö söï vieäc lieân quan ñeán

tieàn vaät thì traùch toäi buoäc phaûi boài thöôøng, chuû yeáu sao cho vieäc xöû söï phaûi coâng bình hôïp lyù, nhaèm giuùp keû phaïm toäi bieát töï traùch mình maø hoái loãi. Chöông Thaèng tuïng cuûa Coå thanh qui cheùp: “Troäm caép taøi vaät, caõi vaõ caùu où ñaùnh nhau, tham röôïu hieáu saéc, laøm ñieám nhuïc taêng chuùng. Nhöõng haønh ñoäng baïi hoaïi naøy phaûi laäp töùc ñuoåi khoûi taêng ñoaøn, bôûi neáu dung döôõng cho ôû laïi thì seõ thaønh ra baïi hoaïi caû ñaïi chuùng”. Laïi ghi: “Neáu phaïm troïng toäi phaûi bò thu y baùt laïi ñoát boû thì phaûi neân hoïp ñaïi chuùng caû chuøa maø chaáp haønh, duøng gaäy maây maø ñaùnh phaït, duïng yù laø taïm laøm cho keû phaïm toäi bieát hoå theïn, roài ñuoåi ra khoûi chuøa baèng cöûa hoâng”. Luùc thieàn sö Ñaïi Hueä Toâng Caûo ñôøi Nam Toáng laøm truï trì

chuøa Duïc Vöông ôû Ninh Ba, ra baûng yeát thò taïi ñöôøng ty raèng: “Taêng löõ gaáu goù nhau laø bieåu hieän chaáp meâ vaø ngu daïi, vaø loaïi naøy khoâng phaûi laø taêng nhaân toát. Baát keå laø oâng naøo phaûi hay quaáy, (heã caùu où nhau) laø ñeàu bò ñuoåi ra khoûi töï vieän”. Hoaëc coù ngöôøi lyù luaän raèng: “Caùi ñuùng vì leõ phaûi maø vaãn bò ñuoåi ra khoûi chuøa thì e laø chöa ñuùng”. (Khoâng phaûi vaäy), bôûi vì ñaõ laø taêng nhaân thì phaûi laáy nhaãn nhuïc laøm ñaàu. Neáu chaáp vaøo coù lyù maø caõi vaõ thì ñoù laø bieåu hieän cuûa voâ minh, cuøng ñuoåi ra khoûi chuøa moät löôït laø ngaên chaën chuyeän caõi vaõ luùc chöa phaùt sinh vaäy. * * * [1122a08]

() ()
() () ()
()()()

HUAÁN ÑOÀNG HAØNH [1122a08] Phaøm ñaùn voïng, nguõ tham thöôïng ñöôøng baõi, tham ñaàu haønh giaû linh haùt thöïc haønh giaû baùo caùc cuïc vuï, haønh ñöôøng tieàn quaûi baøi baùo chuùng. Hoân chung minh, haønh ñöôøng tieàn minh baûn tam haï taäp chuùng. Haønh giaû tieân Phaät ñieän, thöù Toå ñöôøng, taêng ñöôøng, tieàn tieàn ñöôøng lieâu haùt Tham. Phöông tröôïng taåm ñöôøng baøi laäp. Tham ñaàu nhaäp phöông tröôïng thænh truï trì xuaát töïu toøa. Tham ñaàu taán tieàn, thaùp höông, thoaùi thaân quy vò, hoaõn thanh haùt vaân: Tham. Chuùng ñeå thanh ñoàng vaân: “Baát thaåm”, teà leã tam baùi. Bình töùc cung thính quy hoái taát, höïu tam baùi. Tham ñaàu haùt vaân: “Traân troïng”. Chuùng teà ñeå thanh hoøa, vaán taán nhi thoaùi. Nhö truï trì tha duyeân taéc haùt thöïc haønh giaû haùt vaân: “Phuïng phöông tröôïng töø chæ, mieãn tham”. Chuùng vaân: “Baát thaåm”. Thöù tröôøng thanh haùt vaân: “Phoùng tham”. Chuùng vaân: “Traân troïng”, teà vaán taán thoái. DAÏY DOÃ ÑOÀNG HAØNH (CHUÙ ÑIEÄU) [1122a08] Phaøm gaëp muøng moät, ngaøy raèm, noùi chung laø caùc ngaøy nguõ tham (muøng 1, muøng 5, raèm, 20, 25), sau khi keát thuùc nghi thöùc thöôïng ñöôøng, haønh giaû tham ñaàu baûo haønh giaû haùt thöïc (haønh giaû ñöùng baùo teân ngöôøi aên) thoâng baùo caùc boä moân cuïc vuï, taïi tröôùc lieâu haønh giaû (haønh ñöôøng) treo baøi hieäu caùo thò

huaán ñoàng haønh thoâng baùo ñaïi chuùng. Vaøo luùc chuoâng baùo hoaøng hoân ñaùnh leân, ñaùnh 3 tieáng vaân baûn tröôùc haønh ñöôøng (lieâu haønh giaû) ñeå

taäp hoïp ñaïi chuùng. Caùc haønh giaû, tröôùc heát leân ñieän Phaät, keá ñeán Toå ñöôøng, taêng ñöôøng, lieâu tieàn ñöôøng, cao gioïng baùo: “Moã ñaây ñeán chôø leänh!”, roài môùi leân taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng saép haøng. Tham ñaàu vaøo thaát phöông tröôïng thænh môøi truï trì ra taåm ñöôøng töïu toøa. Tham ñaàu tieán tôùi tröôùc thaép höông, quay ngöôøi lui veà vò trí cuûa mình, töø töø cao gioïng noùi: “Tham!” (coù nghóa laø “Moã ñaây chôø ñôïi leänh ôû choã naøy”). Moïi ngöôøi ñoàng loaït thaáp gioïng noùi: “Xin hoûi” (töùc xin hoûi coù ít beänh hoaïn, ít phieàn naõo, sinh hoaït khoûe khoaén khoâng?), roài ñoàng loaït höôùng veà truï trì laïy ba laïy, cuùi ñaàu nín thôû, toaøn taâm trí yù vaâng nghe lôøi daïy doã xong, laïi laïy ba laïy laàn nöõa roài tham ñaàu cao gioïng: “Taïm bieät!” (Traân troïng!). Moïi ngöôøi thaáp gioïng noùi nhoû hoøa theo, vaùi chaøo vaán an roài lui ra. Neáu truï trì vaøo luùc ñoù baän vieäc gì rieâng thì haønh giaû haùt thöïc (ñoàng haønh) seõ truyeàn lôøi, cao gioïng noùi: “Phuïng töø chæ cuûa phöông tröôïng mieãn tham”. Moïi ngöôøi noùi: “Xin hoûi”, haønh giaû haùt thöïc laïi cao gioïng noùi: “Baõi boû tham vaán”. Moïi ngöôøi noùi: “Taïm bieät!”, roài cuøng vaùi chaøo vaán an maø lui ra. * * *

[1122a18]

()
(
)

VI HAØNH GIAÛ PHOÅ THUYEÁT [1122a18] Tham ñaàu döï ngheä thò ty thaùp höông leã baùi, baåm thò giaû, tö phuùc truï trì. Nhö duaãn sôû thænh, tham ñaàu töùc minh haønh ñöôøng tieàn baûn taäp chuùng, baøi laäp taåm ñöôøng. Tham ñaàu tuøy thò giaû, nhaäp thænh truï trì xuaát cöù toïa. Tham ñaàu ñoàng chuùng vaán taán, tieàn thaùp höông, thoaùi thaân quy vò, hoaõn thanh haùt
vaân: “Baát thaåm”. Chuùng ñeå thanh hoaø taát, ñoàng leã cöûu baùi. Tham ñaàu taán vaân: “Moã ñaúng cöûu tö Hoøa
thöôïng thò höùa, phuïc voïng töø bi khai thò nhaân duyeân”. Chuyeån thaân vaán taán nhi thoaùi. Thöù nhaät haønh ñöôøng quaûi “Phoå thuyeát” baøi baùo chuùng. Thieát toøa höông kyû, chuùc ñaøi. Tham ñaàu baùo chuùng thænh löôõng töï laäp ban. Phoù tham laõnh chuùng moân nghinh löôõng töï nhaäp ñöôøng. Tham ñaàu,

ñöôøng chuû ngheä thò ty ñoàng thænh truï trì haï haønh ñöôøng. Chuùng nghinh nhaäp cöù toïa, thò giaû vaán taán traéc laäp. Löôõng töï vaán taán taát, thò giaû thieâu höông thænh phaùp. Tham ñaàu laõnh chuùng nhaïn laäp thaùp höông, haùt: "Tham", tam baùi, thoaùi phaân Ñoâng – Taây töï haäu nhaïn laäp. Cung thính khai thò taát, tham ñaàu laõnh chuùng nhö tieàn baøi laäp tam baùi, töùc xuaát moân ngoaïi höõu laäp, aáp toáng truï trì, löôõng töï, nhieân haäu tuøy chí taåm ñöôøng, thaùp ñaïi höông nhaát phieán, cöûu baùi nhi thoaùi. Thöù ngheä thò ty, thaùp höông tam baùi. Tham ñaàu, phoù tham ñoàng truï löôõng töï tieàn, nhaát nhaát baùi taï. VÌ HAØNH GIAÛ PHOÅ THUYEÁT [1122a18] Tham ñaàu tröôùc heát ñeán thò ty thaép höông leã baùi, baåm baùo thò giaû phuùc baùo truï trì (thænh caàu vì haønh giaû maø thuyeát phaùp). Neáu nhö truï trì ñaùp öùng lôøi thænh caàu thì tham ñaàu ñaùnh vaân baûn tröôùc haønh ñöôøng (lieâu xaù cuûa haønh giaû coøn goïi laø tuyeån taêng ñöôøng) taäp hoïp chuùng, ñöùng saép haøng chôø ñôïi taïi taåm ñöôøng. Tham ñaàu theo sau thò giaû vaøo thaát môøi thænh truï trì böôùc ra ngoài vaøo toøa vò ñònh tröôùc, tham ñaàu

cuøng chuùng vaùi chaøo vaán an truï trì roài tieán leân phía tröôùc thaép höông, ñoaïn quay ngöôøi lui veà vò trí cuûa mình, töø töø noùi: "Xin hoûi (coù ít beänh hoaïn, phieàn naõo, sinh hoaït khoûe khoaén khoâng?)". Chuùng thaáp gioïng noùi hoïa theo, roài ñoàng loaït höôùng veà truï trì laïy 9 laïy. Tham ñaàu tieán tôùi tröôùc noùi: "Boïn con baáy laâu nhöõng mong ñöôïc Hoøa thöôïng chæ daïy, cuùi mong ngaøi töø bi khai thò Phaät phaùp, chæ thò coâng aùn!". Noùi ñoaïn, quay ngöôøi vaùi chaøo vaán an roài lui ra. Qua ngaøy hoâm sau, haønh ñöôøng treo baøi hieäu "Phoå thuyeát" thoâng baùo ñaïi chuùng. Ñoaïn baøy trí toøa vò, baøy bieän baøn ñaët lö höông vaø caùc ñaøi ñeøn caày. Tham ñaàu baùo chuùng thænh môøi löôõng töï ñeán baøy ban thò laäp. Phoù tham ñaàu suaát laõnh chuùng ñöùng ngoaøi cöûa nghinh ñoùn löôõng töï vaøo haønh ñöôøng, tham ñaàu vaø ñöôøng chuû haønh ñöôøng ñeán thò ty cuøng thænh môøi truï trì ñeán lieâu xaù haønh giaû (haønh ñöôøng), chuùng nghinh tieáp vaøo toøa ñònh tröôùc ngoài. Thò giaû vaùi chaøo vaán an roài ñöùng haàu beân caïnh truï trì, tieáp ñoù chaáp söï taêng löôõng töï tieán tôùi tröôùc vaùi chaøo vaán an xong, thò giaû ñoát höông thænh caàu truï trì thuyeát phaùp. Tham ñaàu suaát laõnh chuùng ñöùng nhö haøng chim nhaïn thaép höông cao gioïng noùi: "Tham! (Boïn moã chôø leänh nôi ñaây!", xong laïy ba laïy roài lui ra chia nhau ñöùng saép haøng nhö chim nhaïn bay phía sau Ñoâng – Taây löôõng töï, cung caån nghe khai thò ñaïo phaùp. Truï trì thuyeát giaûng xong roài, tham ñaàu suaát laõnh haønh giaû ñöùng saép haøng nhö luùc ñaàu, laïy 3 laïy roài ra beân ngoaøi

cöûa phía phaûi maø ñöùng, vaùi chaøo tieãn ñöa truï trì vaø löôõng töï, sau ñoù ñi theo ñeán taåm ñöôøng thaép moät caây höông lôùn, laïy 9 laïy maø lui ra. Keá ñoù cuøng ñeán thò ty, thaép höông laïy ba laïy. Tham ñaàu vaø phoù tham ñaàu cuøng ñeán tröôùc chaáp söï taêng löôõng töï, nhaát nhaát baùi taï. * * * [1122b04]

( )

THUÏ PHAÙP Y [1122b04] Chuyeân söù toáng phaùp y chæ. Tieân töông khaùn tri khaùch thoâng yù. Ñoàng thöôïng thò ty phieàn thoâng phuùc phöông tröôïng. Hoaëc töùc töông tieáp, hoaëc taïi lai taûo. Thò giaû döï, linh khaùch ñaàu baùo thænh löôõng töï chí. Chuyeân söû thaùp höông nhö

thöôøng leã töông khaùn. Taï traø taát, taùi thaùp höông löôõng trieån tam leã. Mieãn taéc xuùc leã, töø vaân: “Moã nhaân Hoøa thöôïng phaùp y bieåu tín, chuyeân thöû phuïng thöôïng”. Dó baøn phuïc thaùc trình phaùp y tín vaät, nhieân haäu nhaäp toøa. Löôõng töï quang baïn. Traø baõi hieán thang. Thang baõi löôõng töï ñoàng toáng an haï. Thò giaû daãn tuaàn lieâu. Bieät nhaät thöôïng ñöôøng, phaùp toøa taû bieân thieát truï trì vò. Chuyeân söù ñaïi trieån tam baùi, phuûng y ñeä thöôïng. Truï trì tieáp y höõu phaùp ngöõ. Phi y thaêng toøa. Hoaëc töï phaùp sö dó thieân hoùa, phaùp ñöôøng höõu gian thieát linh kyû. Haï toøa trí teá phuùng kinh, nhö di thö chí chi leã (kieán haäu). NHAÄN PHAÙP Y [1122b04] Chuyeân söù ñöa phaùp y tôùi, tröôùc heát gaëp tri söï ñeå thoâng baùo laïi yù roài cuøng ñeán thò ty ñeå phieàn nôi naøy baåm baùo laïi vôùi phöông tröôïng. Truï trì hoaëc giaû tieáp kieán lieàn luùc ñoù, hoaëc giaû saép xeáp vaøo saùng mai môùi tieáp kieán. Tröôùc buoåi tieáp kieán, thò giaû baûo haønh giaû khaùch ñaàu thoâng baùo môøi löôõng töï ñeán. Chuyeân söù theo leã thöôøng thaép höông ra maét, (rieâng nhaø chuøa thì döï bò chieâu ñaõi traø cho chuyeân söù). Chuyeân söù caûm taï ñaõi traø xong, laïi thaép höông, traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy hai laàn. Neáu truï trì mieãn leã thì giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy 1 laïy baåm baïch raèng: “Sö phuï cuûa con laø Hoøa thöôïng moã (thænh ngaøi keá thöøa ñaïi phaùp), coù phaùp y laø vaät laøm tin, vì

vieäc aáy maø xin daâng leân”. Noùi ñoaïn, laáy maâm goã coù phuû naép vaûi ñaët phaùp y tín vaät leân ñoù maø trình daâng. Sau ñoù môùi vaøo toøa, coù löôõng töï quang laâm baàu baïn. Duøng traø xong, keá tieáp ñaõi thang thuûy. Duøng thang thuûy xong, löôõng töï ñöa chuyeân söù ñeán choã nghæ ngôi. Thò giaû daãn chuyeân söù tuaàn raûo caùc lieâu moät voøng ñeå ra maét moïi ngöôøi. Qua ngaøy khaùc thöôïng ñöôøng, beân traùi phaùp toøa rieâng baøy trí moät toøa vò cuûa truï trì. Chuyeân söù traûi toïa cuï giaäp ñaàu cöû haønh ñaïi leã laïy 3 laïy, böng maâm coù ñaët phaùp y daâng leân truï trì. Truï trì tieáp nhaän phaùp y xong tròng troïng ban phaùp ngöõ, keá ñoù maëc phaùp y vaøo roài thaêng toøa. Neáu nhö vò phaùp sö maø truï trì noái töï ñaõ qua ñôøi thì khi nhaän phaùp y phaûi baøy trí baøn thôø linh ôû phía beân phaûi phaùp ñöôøng, sau khi truï trì xuoáng toøa phaûi trí teá, coøn ñaïi chuùng thì nieäm tuïng kinh, nghi thöùc gioáng nhö ôû leã ñöa di thö tôùi (xin xem nghi thöùc ñöa di thö tôùi ôû phaàn sau). * * * [1122b14]

(
)()
()

(
)

()
[1122c22] [1122c24] [1122c25]
[1122c27] [1122c28]
[1123a02] [1123a03]
NGHINH THÒ TOÂN TUÙC [1122b14] Toân tuùc töông phoûng, tu
döï quaûi tieáp toân tuùc baøi, minh chung taäp chuùng moân nghinh. Bæ nhöôïc thöôïng giaûn taéc tieàm nhaäp töï, truï trì taát ö taåm ñöôøng cuï höông chuùc töông tieáp, nhöng linh minh taêng ñöôøng chung. Khaùch ñaàu baùo thuû toïa laõnh chuùng thaùp höông vaán taán taát, chuùng thoaùi. Löôõng töï, caàn cöïu töïu boài toïa. Thieâu höông khieát traø baõi, thò giaû höông thaùp höông leã baùi. Ñaùi haønh thò giaû, haønh giaû, nhaân boäc, kieäu tuøng

tham baùi. Phöông tröôïng chaáp cuïc caäp tham ñaàu laõnh chuùng haønh giaû nhaân boäc, kieäu phieân, dó thöù tham baùi. Thò giaû phuïc thieâu höông, ñieåm thang. Thang baõi, löôõng töï, caàn cöïu ñoàng toáng khaùch vò. Khaùch ñaàu linh bò kieäu, truï trì ñoàng daãn tuaàn lieâu baùo leã. Thò giaû tuøy thò. Nhöôïc dó haï chö sôn taéc thò giaû daãn tuaàn lieâu. Thænh khaùch thò giaû cuï traïng ngheä khaùch vò thaùp höông baùi thænh ñaëc vi thang, baåm vaân : “Phöông tröôïng baùi thænh Hoøa thöôïng, kim vaõn töïu taåm ñöôøng, ñaëc vi hieán thang. Phuïc voïng töø bi giaùng

troïng". Baåm caät, trình traïng (thöùc kieán haäu) taát, khaùch ñaàu phuùc vaân: "Thænh Hoøa thöôïng thang baõi töïu toøa döôïc thaïch". Taåm ñöôøng ñinh quaûi tröôùng maïc, baøi chieáu baøi, thieát ñaëc vi quang baïn vò, minh coå haønh leã, aáp toøa, aáp höông, khuyeán thang. Thang baõi döôïc thaïch, tònh ñoàng thöôøng ñaëc vi leã. Khaùch ñaàu ngheä khaùch vò thænh vaân: "Phöông tröôïng thænh Hoøa thöôïng kim vaõn thang quaû", nhöng thænh löôõng töï quang baïn. Thò giaû phuùc: "Lai taûo thöôïng ñöôøng trí taï". Thöù taûo thænh thang, thò giaû thieâu höông, haønh giaû vaán taán, boäc tuøng thanh naëc. Truï trì töông boài khieát chuùc. Chuùc baõi thænh traø. Thò giaû taùi baåm thöôïng ñöôøng, toøa höõu thieát vò. Baùn trai ñieåm taâm. Nhö ñaïi toân tuùc taéc thuû toïa, chuùng ñaàu thuû baåm truï trì, khuyeán thænh vò chuùng khai thò phaùp yeáu. Truï trì tieân ñaùo khaùch vò traàn yù. Nhöôïc duaãn, thuû toïa cuï traïng. Löôõng töï, ñaïi chuùng ñoàng ngheä khaùch vò,

thaùp höông baùi thænh. Thöù thænh truï trì daãn toøa, baùo chuùng quaûi baøi. Thaùp ñöôøng tieàn taû höõu baøi laäp. Chí thôøi minh coå. Truï trì ñoàng haï phaùp ñöôøng vò tieàn laäp. Truï trì tieân daãn toøa, döï tieàn thöôïng ñöôøng ñoàng. Haï toøa, löôõng töï ngheä toân tuùc tieàn vaán taán. Toân tuùc vaõn truï trì tieàn vaán taán, qui trung phoå vaán taán ñaêng toøa. Thò giaû, löôõng töï xuaát ban vaán taán. Truï trì vaán taán. Thuyeát phaùp taát haï toøa. Truï trì tieàn vaán taán. Phoå döõ ñaïi chuùng vaán taán. Truï trì, löôõng töï, ñaïi chuùng tuøy ngheä khaùch vò thaùp höông baùi taï. Thænh khaùch thò giaû cuï traïng thænh ñaëc vi quaûn ñaõi. Sôn moân trí thöïc, bò saán. Phöông tröôïng bò nieâm saán. Haønh leã döõ thöôøng ñaëc vi ñoàng. Nhöôïc chö sôn bình giao, chaâm chöôùc trung leã khaû daõ. Nhöôïc phaùp quyeán toân, tröôûng chí, tieân thænh chö sôn töông kieán leã. Toâáng khaùch vò thænh cö trung toaø, truï trì thaùp höông leã baùi, thænh phaùp quyeán leã. Phöông tröôïng noäi toïa, ñöông nhöôïng trung vò, nghinh toáng nhö tieàn leã. Hieán thang cung haønh leã. Khaùch löïc töø, thò giaû haønh leã. Nhöôïc töï phaùp bieän söï. Phaùp ñieät töông phoûng, ñöông cung chí phöông tröôïng, truï trì töùc linh minh taêng ñöôøng chung, taäp chuùng nhaân söï. Tieân thænh truï trì trung toïa, haønh ñeä töû phaùp quyeán leã. Thöù giaûng chö sôn leã. Tieáp toáng ñoàng tieàn, ñaõn ñaëc vi thang quaûn ñaõi, baát cuï traïng. Thænh khaùch thò giaû chuù höông traàn thænh. Höïu khaùn nieân laïp cao ñeâ, laâm thôøi thoâng bieán

(thænh thang, thænh quaûn ñaõi, thænh thaêng toøa, caùc höõu traïng thöùc – kieán haäu). a- Ñöông töï truï trì tæ-kheo moã, höõu moã nhieáp dó kim vaõn töïu taåm ñöôøng ñieåm thang ñaëc vi. Phuïc voïng, toân töø ñaëc thuøy giaùng troïng. Caån traïng Nieân … nguyeät … nhaät cuï vò traïng b- Ñöông töï truï trì tæ-kheo moã, höõu moã nhieáp lai nhaät töïu taåm ñöôøng, lieâu bò thuûy phaïn. Phuïc voïng, toân töø ñaëc thuøy giaùng troïng. Caån traïng Nieân … nguyeät … nhaät cuï vò traïng c- Ñöông töï thuû toïa tæ-kheo moã, höõu moã nhieáp dó lai nhaät baùi thænh cöû döông Toâng chæ, khai thò haäu hoïc. Phuïc voïng, toân töø phuû thuøy khai duaãn. Caån traïng Nieân … nguyeät … nhaät cuï vò traïng Khaû laäu töû – Traïng thænh. Moã xöù ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng Thieàn sö cuï vò Caån phong. TIEÁP ÑOÙN CHÖ TOÂN TUÙC [1122b14] Caùc baäc toân tuùc ñeán thaêm vieáng, taát tröôùc heát phaûi treo baøi

hieäu Tieáp toân tuùc, gioùng chuoâng taäp hoïp ñaïi chuùng, ra ñöùng taän cöûa coång maø nghinh tieáp. Neáu baäc toân tuùc naøo thích giaûn dò thì aâm thaàm

vaøo chuøa maø khoâng thoâng baùo tröôùc. Trong tröôøng hôïp naøy, truï trì phaûi baøy trí ñaày ñuû höông vaø ñeøn caày ñeå ñoùn tieáp, gioùng chuoâng taïi taêng ñöôøng trí yù kính troïng. Haønh giaû khaùch ñaàu phaûi baåm baùo thuû toïa suaát laõnh ñaïi chuùng thaép höông vaùi chaøo vaán an. Xong leã, chuùng taêng lui ra, coøn chaáp söï taêng löôõng töï (töø ñaây xin goïi taét laø löôõng töï) vaø chaáp söï taêng ñaõ thoaùi chöùc hieän truù nguï taïi chuøa (töø ñaây xin goïi taét laø caàn cöïu) thì ngoài laïi baàu baïn. Ñoát höông uoáng traø xong, thò giaû môùi ñeán daâng höông leã baùi. Luùc baáy giôø, thò giaû, haønh giaû, boäc tuøng vaø kieäu phu maø toân tuùc mang theo môùi ñöôïc ñöa ñeán tham baùi. Quaûn lyù nhaân söï thaát phöông tröôïng vaø tham ñaàu suaát laõnh caùc haønh giaû vaø nhaân boäc cuøng kieäu phu maø toân tuùc mang theo tuaàn töï tham baùi. Thò giaû laïi ñoát höông doïn thang thuûy tieáp ñaõi. Duøng thang thuûy xong, löôõng töï vaø caàn cöïu cuøng ñöa tieãn toân tuùc veà phoøng khaùch an nghæ. Khaùch ñaàu baûo chuaån bò kieäu, truï trì ñích thaân höôùng daãn toân tuùc tuaàn raûo caùc lieâu ñaùp leã ñaïi chuùng. Thò giaû thænh khaùch cuï bò thö traïng ñeán phoøng khaùch nôi toân tuùc taïm nghæ ñoát höông thænh môøi toân tuùc döï chieâu ñaõi thang thuûy buoåi chieàu, baåm baïch raèng: “Phöông tröôïng baùi thænh Hoøa thöôïng toái nay ñeán taåm ñöôøng thaát phöông tröôïng döï hieán thang thuûy. Cuùi mong töø bi giaùng troïng!”. Baåm baïch xong, trình thö traïng thænh môøi (hình thöùc trình baøy phía sau). Trình xong,

khaùch ñaàu laïi baåm baïch: “Thænh môøi Hoøa thöôïng sau khi duøng thang thuûy xong ñeán toøa vò duøng côm toái!”. Taåm ñöôøng treo ñoùng maøn tröôùng, baøy trí taám baûng ñoà ñoái chieáu vò trí ngoài, cuõng ñaëc bieät thieát trí vò trí quang laâm baàu baïn. Gioùng troáng haønh leã, môøi ngoài, môøi ñoát höông, môøi duøng thang thuûy xong, keá môøi duøng côm toái, nghi thöùc cuõng gioáng nhö caùc leã thoâng thöôøng. Khaùch ñaàu ñeán phoøng khaùch cuûa toân tuùc môøi thænh raèng: “Phöông tröôïng môøi thænh Hoøa thöôïng toái nay duøng thang thuûy vaø traùi caây”, roài cuøng thænh môøi löôõng töï quang laâm baàu baïn. Duøng thang quaû xong, thò giaû baåm baùo cuøng toân tuùc: “Saùng mai truï trì thaêng ñöôøng trí taï Hoøa thöôïng ñeán thaêm”. Qua saùng hoâm sau, thænh môøi duøng thang thuûy. Thò giaû ñoát höông, haønh giaû vaùi chaøo vaán an. Boäc tuøng luoân tôùi lui saün saøng chôø sai baûo, truï trì baàu baïn vôùi toân tuùc duøng chaùo. Duøng chaùo xong, thænh môøi duøng traø. Thò giaû laïi baåm baùo vieäc thöôïng ñöôøng, beân meù phaûi phaùp toøa thieát ñaët vò trí cuûa toân tuùc, môøi ñieåm taâm giöõa buoåi chaùo saùng vaø côm tröa. Neáu nhö vò toân tuùc ñeán thaêm vieáng danh voïng ñaëc bieät cao ñaïi thì thuû toïa vaø chuùng ñaàu thuû baåm baùo truï trì, nhôø truï trì môøi thænh toân tuùc vì chuùng thuyeát giaûng, khai thò phaùp yeáu. Tröôùc heát truï trì ñeán phoøng khaùch nôi toân tuùc taïm nghæ, traàn thuaät nguyeän voïng cuûa taêng chuùng. Neáu vò toân tuùc ñoàng yù thì thuû toïa phaûi cuï bò thö traïng, coøn löôõng töï vaø ñaïi chuùng

ñeàu ñeán choã phoøng khaùch nôi toân tuùc taïm nghæ thaép höông baùi thænh, ñoàng thôøi thænh caàu truï trì ñaûm nhaän cöông vò daãn toøa, töùc höôùng daãn toân tuùc thaêng toøa vaø giôùi thieäu vôùi ñaïi chuùng, ñoàng thôøi thoâng baùo ñaïi chuùng treo baûng caùo thò thuyeát phaùp, tröôùc phaùp toøa baøy trí toøa vò phaûi traùi hai beân. Ñeán giôø gioùng troáng, truï trì baàu baïn toân tuùc xuoáng phaùp toøa, cuøng ñöùng tröôùc phaùp toøa. Truï trì tröôùc tieân höôùng daãn toân tuùc leân phaùp toøa giôùi thieäu giaûn löôïc vôùi ñaïi chuùng, cung caùch cuõng gioáng nhö thöôïng ñöôøng thuyeát phaùp thoâng thöôøng neâu treân. Thuyeát giaûng xong xuoáng toøa, löôõng töï ñeán tröôùc baäc toân tuùc vaùi chaøo vaán an, toân tuùc böôùc ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an. Keá ñöùng taïi chính giöõa phaùp toøa vaùi chaøo vaán an taát caû ñaïi chuùng roài böôùc leân toøa. Thò giaû vaø löôõng töï rôøi haøng vaùi chaøo vaán an, truï trì cuõng tieán tôùi tröôùc toân tuùc vaùi chaøo vaán an. Laïi khi toân tuùc thuyeát phaùp xong töø phaùp toøa böôùc xuoáng, ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, roài vaùi chaøo vaán an toaøn theå ñaïi chuùng. Truï trì, löôõng töï vaø ñaïi chuùng cuøng ñeán phoøng khaùch choã toân tuùc taïm nghæ thaép höông baùi taï ôn thuyeát phaùp. Thò giaû thænh khaùch cuï bò thö traïng, thænh môøi ñaëc bieät döï khoaûn ñaõi. Nhaø chuøa phaûi thænh môøi khoaûn ñaõi tieäc vaø taëng leã vaät. Phöông tröôïng cuõng cuï bò hieán taëng leã vaät caù nhaân mình cho ngöôøi coù coâng ñoùng goùp. Nghi thöùc cöû haønh leã cuõng gioáng nhö leã ñaëc bieät chieâu ñaõi thöôøng khi. Neáu nhö

truï trì chuøa baïn ñeán thaêm vieáng maø cöông vò töông ñöông vôùi truï trì thì nghi thöùc cöû haønh leã coù theå chaâm chöôùc tuøy nghi vaäy. Neáu khaùch ñeán thaêm vieáng thuoäc haøng huynh ñeä phaùp quyeán ñoàng moân vôùi truï trì hoaëc giaû laø baäc tröôûng thöôïng thì tröôùc heát cöû haønh leã ra maét truï trì chuøa baïn ñeán vieáng thaêm, keá ñoù ñöa ñeán phoøng khaùch, thænh môøi khaùch ngoài nghæ trong ñoù, truï trì thaép höông leã baùi, roài laïi cöû haønh leã gaëp gôõ cuûa ñoàng moân quyeán thuoäc, roài môøi ñeán ngoài trong thaát phöông tröôïng vaø neân nhöôøng cho khaùch ngoài ôû vò trí trung taâm, ñoùn tieáp – tieãn ñöa nhö leã tröôùc. Trong luùc hieán thang thuûy, thì truï trì phaûi ñích thaân töï haønh leã. Neáu khaùch cöông quyeát choái töø thì môùi nhôø thò giaû haønh leã thay truï trì. Neáu ñeä töû noái phaùp cuûa truï trì boån töï laø truï trì chuøa khaùc ñeán chuøa coù vieäc hoaëc giaû chaùu phaùp (phaùp ñieät) cuûa truï trì ñeán vieáng thaêm thì phaûi ñích thaân ñeán thaát phöông tröôïng yeát kieán truï trì, truï trì lieàn ra leänh ñaùnh chuoâng taêng ñöôøng taäp hoïp chuùng, chöùc söï thænh môøi truï trì cö trung toïa, khaùch haønh leã ñeä töû hay chaùu phaùp ra maét truï trì roài tieáp ñoù môùi cöû haønh leã töông kieán theo nghi thöùc truï trì chuøa baïn ñeán vieáng thaêm. Nghi thöùc tieáp ñoùn vaø ñöa tieãn cuõng gioáng nhö ñoùn ñöa toân tuùc bình thöôøng, nhöng phaàn theát tieäc khoaûn ñaõi thang thuûy thì khoâng coù trình thö traïng thænh môøi. Thò giaû thænh khaùch ñoát höông thænh

môøi mieäng. Laïi cuõng tuøy theo tuoåi laïp cao thaáp cuûa khaùch maø laâm thôøi tuøy nghi quyeàn bieán. (Hình thöùc thö traïng môøi duøng thang thuûy, môøi khoaûn ñaõi tieäc traø, môøi thaêng toøa nhö sau ñaây) a- Ñöông nhieäm truï trì laø tæ-kheo

moã kính môøi moã … toái nay ñeán taåm ñöôøng döï tieäc khoaûn ñaõi thang thuûy. Cuùi mong toân theå töø bi ñoaùi hoaøi chaáp nhaän giaùng troïng! Caån thö traïng Ngaøy … thaùng … Ngöôøi cuï traïng laø … moã b- Ñöông nhieäm truï trì boån töï laø tæ-kheo moã kính môøi moã … ngaøy mai ñeán taåm ñöôøng duøng thang thuûy vaø côm. Cuùi mong toân theå töø bi ñoaùi hoaøi chaáp nhaän giaùng troïng! Caån thö traïng Ngaøy … thaùng … ngöôøi cuï traïng laø moã c- Ñöông nhieäm thuû toïa boån töï laø tæ-kheo moã, kính môøi moã … ngaøy mai thöôïng ñöôøng thuyeát phaùp cöû döông Toâng chæ, khai thò keû hoïc sau. Cuùi mong toân theå töø bi ñoaùi hoaøi chaáp nhaän giaùng troïng! Caån traïng Ngaøy … thaùng … naêm, ngöôøi cuï traïng laø … moã Bì thö ñöïng thö traïng vieát : Thö traïng thænh môøi Thieàn sö Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu cuûa chuøa moã ôû xöù moã Ngöôøi cuï thö traïng kính caån daùn kín * * *

[1123a05]

(
)

[1123a19]

THÍ CHUÛ THÆNH THAÊNG TOØA TRAI TAÊNG [1123a05] Thí chuû ñaùo moân, tri khaùch tieáp kieán daãn thöôïng phöông tröôïng. Hieán traø thang, toáng an haï xöù. Nhöôïc quan quí ñaïi thí chuû ñöông minh chung taäp chuùng moân nghinh. Toáng an haï xöù ñònh, thí chuû khöôùc thænh tri söï thöông nghò, ñoàng thöôïng phöông tröôïng, chuù höông baùi thænh thaêng toøa. Chí nhaät phoâ thieát phaùp toøa. Toøa

tieàn thieát thí chuû vò, quaûi Thöôïng ñöôøng baøi baùo chuùng, minh coå taäp chuùng. Tri khaùch ñoàng thí chuû thöôïng phöông tröôïng thænh truï trì. Tu bò thuû loâ, ñaêng phan, naõo baït nhö nghi, nghinh chí toøa tieàn ñaêng toøa phu toïa. Thí chuû toøa tieàn thieát baùi. Tri khaùch aáp daãn nhaäp vò thính phaùp (ñaõn thuï leã toïa taéc maïn phaùp daõ). Haï toøa baùi taï. Nhöôïc trai taêng tu döõ tri söï nghò ñònh trai lieäu duïng phí. Duy-na cuï taêng haøng soá muïc. Saán tö tuøy soá quaân bieåu. Taêng ñöôøng noäi thieát thí chuû vò döï truï trì phaân thuû. Trai taát, tri söï boài thí chuû taêng ñöôøng tieàn thieåu laäp, ñaõi thuû toïa laõnh chuùng xuaát ñöôøng trí taï. Thöù truï trì, tri söï ñaùo khaùch vò taï. Hoaëc höõu kyù tieàn trai taêng, truï trì traùch phoù tri söï. Tu ñöông taän soá dinh bieän cuùng saán, thaän vaät hoã duïng. Ñöông tö nhaân quaû lòch nhieân. [1123a19] Nhaân thieân baûo giaùm vaân: “Hoà Nam Vaân Caùi sôn Trí thieàn sö daï toïa tröôïng thaát. Hoát vaên tieâu chöôùc khí, giaø toûa thanh, töùc nhö thò chi. Naõi höõu haø hoûa giaø giaû. Hoûa do khôûi dieät baát ñình. Giaø vyõ yû ö

moân khoån. Trí kinh vaán vieát: “Nhöõ vi thuøy khoå chí tö cöïc da?”. Haø giaø giaû ñoái vieát: “Tieàn truï ñöông sôn Thuû Ngung daõ. Baát hieäp hoã töông ñaøn vieät cuùng taêng vaät taïo taêng ñöôøng, coá thuï thöû khoå”. Trí vieát: “Taùc haø phöông tieän khaû mieãn?”. Ngung vieát: “Voïng vi coå trò taêng ñöôøng, ñieàn thieát taêng cuùng khaû mieãn nhó”. Trí dó kyõ phí nhö kyø ngoân vi thöôøng chi. Nhaát tòch moäng Ngung taï vieát: “Laïi sö löïc hoaïnh mieãn ñòa nguïc khoå, sanh nhaân thieân trung. Tam sanh haäu phuïc ñaéc vi taêng”. Kim moân khoån thieâu ngaân do toàn. Nhieân Ngung coâng dó cuùng taêng vaät taùc taêng ñöôøng, giai taêng thuï duïng, thöôïng thoï hoã duïng chi baùo nhöôïc thöû. Kim tuøng laâm baùt voâ nhaân quaû, phi duy hoã duïng, thaäm chí thieát thöôøng truï vi kyõ höõu giaû, nghi haø nhö tai! THÍ CHUÛ MÔØI THAÊNG TOØA TRAI TAÊNG [1123a05] Thí chuû ñeán coảng chuøa, tri khaùch tieáp kieán daãn leân thaát phöông tröôïng ñaõi traø thang roài ñöa veà phoøng khaùch an nghæ. Neáu laø ñöôøng quan ñaïi thí chuû thì phaûi gioùng chuoâng taäp hoïp taêng chuùng ñoùn tieáp ngoaøi coảng chuøa, ñöa veà phoøng khaùch taïm an nghæ xong, thí chuû phaûi môøi tri söï taêng baøn baïc thöông löôïng roài cuøng leân thaát phöông tröôïng, ñoát höông baùi thænh truï trì thaêng toøa.

Ñeán ngaøy haønh leã, trang trí baøy bieän phaùp toøa, tröôùc toøa thieát trí vò trí thí chuû, treo baøi hieäu Thöôïng ñöôøng thoâng baùo cho ñaïi chuùng, ñaùnh troáng taäp hoïp ñaïi chuùng. Tri khaùch cuøng thí chuû leân thaát phöông tröôïng thænh môøi truï trì, phaûi cuï bò lö höông caàm tay, ñeøn, phöôùn, chaäp choûa ñuùng nghi thöùc, thænh môøi truï trì ñeán tröôùc phaùp toøa, thaêng toøa ngoài xeáp baèng. Thí chuû ôû tröôùc phaùp toøa leã baùi, tri khaùch vaùi chaøo höôùng daãn vaøo vò trí ngoài nghe truï trì thuyeát giaûng Phaät phaùp. (Tuy nhieân thí chuû duø nhaän lôøi môøi thænh ngoài nghe phaùp, nhöng chæ neân ñöùng nghe truï trì thuyeát giaûng maø thoâi, vì neáu ngoài nghe laø bieåu hieän maïn phaùp khoâng toân troïng Phaät phaùp). Truï trì thuyeát giaûng xong xuoáng toøa, thí chuû phaûi ñeán baùi taï ôn noùi phaùp. Neáu coù buoåi trai taêng thì thí chuû phaûi cuøng tri söï baøn baïc phí duïng cho böõa trai. Duy-na ñöa ra moät danh saùch taêng chuùng tham döï böõa trai taêng,

döï lieäu soá taøi vaät boá thí theo soá ngöôøi tham döï maø phaân phaùt ñeàu nhau. Trong taêng ñöôøng baøy trí vò trí thí chuû, thí chuû cuøng truï trì ngoài ñoái dieän duøng trai xong, tri söï boài tieáp (baàu baïn) thí chuû ñöùng ñôïi giaây laùt tröôùc taêng ñöôøng chôø thuû toïa suaát laõnh taêng chuùng ra tröôùc taêng ñöôøng trí taï thí chuû. Keá ñoù, caû truï trì laãn tri söï ñeàu ñeán phoøng khaùch ñeå trí taï thí chuû.

Moãi khi coù thí chuû ñem tieàn ñeán göûi cuùng döôøng trai taêng, truï trì tieáp nhaän roài giao cho tri söï. Tri söï phaûi ñem soá tieàn naøy xaøi heát vaøo tieäc trai taêng vaø boá thí taøi vaät cho ñaïi chuùng, chöù khoâng neân xaøi lem qua vuï vieäc khaùc vì phaûi nhôù toäi xaøi lem soá tieàn ñoù seõ ñöa ñeán haäu quaû thaûm haïi maø thoâi. [1123a19] Saùch Nhaân thieân baûo giaùm cheùp: “Thieàn sö Trí ôû nuùi Vaân Caùi Hoà Nam, ban ñeâm toïa Thieàn taïi thaát phöông tröôïng, boãng nghe muøi chaùy kheùt vaø tieáng khua leûng xeûng cuûa goâng cuøm, beøn ngöng Thieàn nhìn thì thaáy moät ngöôøi ñang mang caùi cuøm löûa, löûa lieân tuïc taét chaùy khoâng ngöøng, ñuoâi cuøm keùo leâ leân treân caùi theo cöûa. Thieàn sö Trí hoaûng kinh hoûi raèng: ‘OÂng laø ai maø laïi phaûi mang goâng cuøm khoå sôû cuøng cöïc nhö theá?’. Keû mang goâng ñaùp raèng: ‘Kieáp tröôùc con laø Thuû Ngung truï trì chuøa naøy lôõ ñem tieàn cuûa thí chuû cuùng thí cho chö taêng maø xaây taêng ñöôøng, cho neân nay phaûi chòu noãi khoå naøy’. Thieàn sö Trí noùi: ‘Vaäy giôø phaûi laøm sao ñeå oâng ñöôïc mieãn toäi?’, Ngung noùi: ‘Cuùi xin ñem tieàn ñaùng giaù phí toån xaây taêng ñöôøng boá thí cho chö taêng thì con ñöôïc mieãn toäi!’. Thieàn sö Trí y theo lôøi, ñem tieàn cuûa rieâng caù nhaân mình töông ñöông giaù xaây döïng taêng ñöôøng boài thöôøng cuùng thí cho chö taêng. Moät ñeâm kia, naèm moäng thaáy Ngung veà baùo raèng: ‘Nhôø vaøo söùc cuûa sö, nay con ñaõ mieãn ñöôïc caùi khoå choán

ñòa nguïc, taùi sanh nôi coõi trôøi ngöôøi, ba kieáp sau trôû laïi ñöôïc laøm taêng’”. Nay daáu löûa ñoát lem treân then cöûa haõy coøn. Tuy nhieân duø Ngung coâng coù laáy tieàn thí chuû thí cuùng cho ñaïi chuùng ñem xaây taêng ñöôøng ñi nöõa, nghó cho cuøng cuõng laø phuïc vuï cho chö taêng thuï duïng, vaäy maø coøn bò quaû baùo xaøi lem tieàn thí chuû khoâng ñuùng ñoái töôïng. Nay ngöôøi trong choán tuøng laâm choái boû nhaân quaû, chaúng rieâng gì duøng lem tieàn thí chuû boá thí khoâng ñuùng ñoái töôïng, maø coøn cöôùp troäm ruùt ræa taøi vaät cuûa thöôøng truï laøm cuûa caûi caù nhaân mình thì laø theá naøo ñaây! * * * [1123b03]

(

)

()

(

)

THUÏ TÖÏ PHAÙP NHAÂN TIEÃN ÑIEÅM [1123b03] Nhöôïc phaùp töï ñaùo töï tieãn ñieåm, linh ñaùi haønh tri söï ñaùo khoá ty hoäi keá dinh bieän hieäp

duïng tieàn vaät toáng naïp. Caùch tuùc tieân ñaùo thò ty tö baåm thoâng phuùc, ngheä phöông tröôïng thaùp höông trieån baùi. Mieãn taéc xuùc leã thænh vaân: “Lai thaàn töïu vaân ñöôøng, lieâu cuï phæ cuùng. Phuïc nguyeän töø bi ñaëc thuøy giaùng troïng”. Linh khaùch ñaàu thænh löôõng töï, ñôn lieâu, chö lieâu, quaûi tieãn ñieåm baøi. Chí nhaät, taêng ñöôøng truï trì vò nghieâm thieát phu traàn, caäp traùc phuïc saán teä chi cuï. Hoûa baûn minh, ñaïi chuùng phoù ñöôøng. Tieãn ñieåm nhaân tuøng truï trì nhaäp ñöôøng aáp toïa. Chuyeån thaân Thaùnh taêng tieàn thieâu höông xoa thuû, vaõng truï trì tieàn vaán taán, chuyeån Thaùnh taêng haäu xuaát. Truï trì daãn thuû aáp tieãn ñieåm nhaân toïa, vò cö tri khaùch baûn ñaàu. Haønh giaû haùt vaân: “Thænh ñaïi chuùng

haï baùt. Haønh thöïc bieán, tieãn ñieåm nhaân khôûi thieâu höông, haï saán, vaán taán truï trì, caäp haønh chuùng saán. Truø ty phöông minh trai baûn töïu haønh phaïn. Phaïn caät chuùng thaâu baùt thoaùi, truï trì traùt tieãn ñieåm nhaân thieâu höông, vaõng truï trì tieàn vaán taán, tuøng Thaùnh taêng haäu xuaát, loâ tieàn vaán taán. Minh chung haønh traø bieán vaõng truï trì tieàn khuyeán traø, phuïc tuøng Thaùnh taêng haäu xuaát, taán truï trì tieàn trieån toïa cuï vaân: “Thöû nhaät baïc leã, tieát ñoäc, ñaëc nhuïc giaùng troïng. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Nhò trieån han aân, xuùc leã tam baùi, toáng truï trì xuaát. Tieãn ñieåm nhaân phuïc qui ñöôøng thieâu höông, thöôïng haï gian vaán taán dó taï quang baïn. Phuïc trung vaán taán, minh chung thaâu traõn. Thöù ngheä phöông tröôïng taï giaùng troïng. Truï trì tuøy ñaùo khaùch vò trí taï. Nhöôïc chö sôn tieãn ñieåm, haäu trai bieän, thænh truï trì ñoàng phoù ñöôøng, aáp truï trì toïa. Truï trì ñöông mieãn haønh leã, aáp tieãn ñieåm nhaân quy vò. Ñaõi haønh thöïc bieán, khôûi thieâu höông, vaõng truï trì tieàn vaán taán haï saán, bieåu chuùng nhaân saán, thieâu höông baïn höông, qui vò baïn thöïc. Traø leã giaûng phuû, tuøy nghi chaâm chöôùc.

NHAÄN SÖÏ CUÙNG DÖÔØNG TRAI PHAÏN CUÛA NGÖÔØI NOÁI PHAÙP

[1123b03] Neáu keû noái phaùp cuûa truï trì (nay laø truï trì chuøa khaùc) ñeán chuøa cuõ xin khoaûn ñaõi böõa trai thì phaûi leänh cho tri söï maø mình mang theo ñeán khoá ty chuøa cuõ tính toaùn xem phí duïng toå chöùc buoåi leã môøi côm (ñoä trai) laø bao nhieâu, roài y theo soá aáy maø naïp tieàn vaät. Ñeâm tröôùc ngaøy leã phaûi ñeán thò ty phieàn baåm baïch cuøng truï trì roài ñeán thaát phöông tröôïng thaép höông traûi toïa cuï giaäp ñaàu cöû haønh ñaïi leã laïy ba laïy. Neáu truï trì bieåu loä yù töù mieãn ñaïi leã thì phaûi giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù leã baùi roài baåm baùo: “Saùng mai taïi taêng ñöôøng, chuùng con coù baøy bieän moät böõa côm rau giaûn ñôn, cuùi mong sö phuï töø bi haï mình quang laâm cho böõa côm theâm phaàn long troïng!”. Haønh giaû khaùch ñaàu thænh môøi löôõng töï taïi ñôn lieâu vaø caùc lieâu toaøn chuøa treo baûng “Môøi duøng côm” thoâng baùo cho toaøn chuùng. Tôùi ngaøy leã, toøa vò cuûa truï trì trong taêng ñöôøng ñöôïc baøy trí thaät tinh töôm, treân baøn traûi naép vaûi thaät töôm taát, treân ñoù ñaët doài daøo taøi vaät boá thí. Baûn taïi nhaø beáp cuûa khoá ty (hoûa baûn) ñöôïc ñaùnh leân, ñaïi chuùng tuï taäp ñeán taêng ñöôøng. Ngöôøi ñaõi tieäc theo truï trì vaøo taêng ñöôøng vaùi chaøo môøi

ngoài, chuyeån ngöôøi ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng thaép höông, laïi xoa tay ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, roài ñi voøng phía sau löng

töôïng Thaùnh taêng maø böôùc ra. Truï trì ñöa tay môøi ngöôøi ñaõi tieäc ngoài, vò trí ngoài cuûa ngöôøi ñaõi tieäc taïi baûn ñaàu cuûa tri khaùch. Haønh giaû cao gioïng noùi: “Thænh môøi ñaïi chuùng laáy bình baùt treo treân quaûi ñaùp ñôn xuoáng!”, ñôïi cho haønh giaû haønh thöïc ñem côm vaø thöùc aên ñôm khaép cho ñaïi chuùng roài, ngöôøi ñaõi tieäc môùi ñöùng daäy ñoát höông ñöa trình taøi vaät boá thí ra roài ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an xong ban phaùt taøi vaät boá thí cho ñaïi chuùng. Baáy giôø, nhaø beáp môùi ñaùnh trai baûn môøi moïi ngöôøi baét ñaàu duøng côm, keá ñôm côm theâm vaøo baùt ngöôøi aên chöa no. Duøng côm xong, ñaïi chuùng thaâu baùt lui ra. Truï trì höôùng daãn ngöôøi ñaõi tieäc thaép höông. Ngöôøi ñaõi tieäc tieán ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, roài ñi voøng phía sau töôïng Thaùnh taêng ñeán tröôùc lö höông vaùi chaøo vaán an caùc ngöôøi doïn tieäc. Keá ñoù, doäng chuoâng roùt traø khaép ñaïi chuùng, tieán ñeán tröôùc truï trì môøi traø. Laïi töø sau löng töôïng Thaùnh taêng böôùc ra ñeán tröôùc truï trì traûi toïa cuï xuoáng ñaát (giaäp ñaàu leã baùi ñaïi leã laïy ba laïy) baåm baïch: “Leã moïn hoâm nay khoâng ñuû trí yù kính troïng, laïi nhoïc toân theå quang laâm, trong loøng thaät heát söùc caûm kích!”. Laàn traûi toïa cuï thöù hai baåm baïch chuyeän aám laïnh, ñoaïn giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy ba laïy roài tieãn ñöa truï trì ra khoûi taêng ñöôøng. Ngöôøi ñaõi tieäc laïi quay vaøo trong taêng ñöôøng ñoát höông vaùi chaøo vaán an caû beân meù phaûi cuõng nhö beân meù traùi taêng ñöôøng ñeå caûm taï caùc baäc tieàn boái

vaø chaáp söï taêng ñaõ quang laâm baàu baïn, ñoaïn quay vaøo ñöùng ngay chính giöõa taêng ñöôøng vaùi chaøo thaêm hoûi taát caû ñaïi chuùng. Ñoaïn doäng chuoâng thu doïn cheùn ñóa roài ñeán thaát phöông tröôïng caûm taï truï trì ñaõ haï mình quang laâm, truï trì laïi ñi theo ngöôøi ñaõi tieäc tôùi phoøng khaùch ñeå caûm taï ôn thieát ñaõi tieäc trai. Neáu nhö ngöôøi ñaõi tieäc laø truï trì caùc chuøa baïn ñeán boån töï ñaõi tieäc trai thì khi trai phaïn ñaõ chuaån bò xong, trai chuû (ngöôøi ñaõi tieäc) phaûi ñeán thaát phöông tröôïng môøi truï trì cuøng ñeán taêng ñöôøng, vaùi chaøo môøi truï trì vaøo trai toøa. Truï trì neân mieãn haønh leã cho trai chuû, vaùi chaøo môøi trai chuû quay laïi ngoài vaøo vò trí cuûa y. Trai chuû chôø cho haønh giaû phuïc vuï côm ñaõ ñôm côm ñeàu khaép cho ñaïi chuùng roài beøn ñöùng daäy thaép höông, ñeán tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an daâng taëng taøi vaät boá thí cho truï trì roài ñem taøi vaät boá thí ban phaùt cho taát caû ñaïi chuùng. Keá ñoù ñeán tröôùc caùc khaùch quí quang laâm baàu baïn, ñoát höông vaùi chaøo roài quay veà vò trí cuûa mình baàu baïn vôùi moïi ngöôøi cuøng aên côm. Leã ñaõi traø rau côm coù tieán haønh hay khoâng laø tuøy theo tình hình maø chaâm chöôùc quyeát ñònh khoâng baét buoäc. * * *

[1123b24] ()
()
( )

( ) (
) TÖÏ PHAÙP SÖ CHI THÖ CHÍ [1123b24] Chuyeân söù trì thö ñaùo töï
(leã nghi töôøng kieán “Haï di thö” thieân). Phöông tröôïng khai thö. Löôõng töï tieân uûy truï trì, phaùp ñöôøng trung gian thieát teá. Toøa tieàn nieâm höông, höõu phaùp ngöõ. Cöû ai tam baùi. Thöôïng thang phuïc tam baùi. Taán thöïc, haï saán, minh coå, giaûng ñaëc vi leã. Tam baùi thöôïng traø, minh coå tam haï. Thoaùi toøa thu toïa cuï. Duy-na cöû Laêng nghieâm chuù hoài höôùng (döõ töï phaùp sö kî ñoàng). Löôõng töï töù lieâu, giang hoà, höông nhaân, phaùp quyeán, tieåu sö, bieän söï giai höõu teá. Truï trì cöû linh kyû chi taû (nhö höõu chö sôn caäp toøa haï Taây ñöôøng, phaùp

quyeán döõ sö vi haøng boái giaû, thöôïng teá taéc truï trì ñoàng chuyeân söù ñaùp baùi, dó haï taéc baát ñaùp baùi). Teá taát phuùng Ñaïi bi chuù, hoài höôùng vaân: “Thöôïng lai phuùng kinh coâng ñöùc, phuïng vi moã töï, moã hieäu ñaïi Hoøa thöôïng taêng suøng phaåm vò. Thaäp phöông tam theá nhaát thieát Phaät vaân vaân”. Thuû toïa laõnh chuùng uûy truï trì vaân: “Phaùp moân baát haïnh, linh sö Hoaø thöôïng linh hoaù, linh haäu hoïc thaát y, baát thaéng bi ñieäu. Thöôïng kyù kham nhaãn, löïc haønh thöû ñaïo”. Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån ñeä nhò ÑÖA DI THÖ CUÛA SÖ PHUÏ TRUYEÀN PHAÙP ÑEÁN [1123b24] Chuyeân söù mang thö ñeán chuøa (leã nghi xin xem ôû thieân Di thö phía sau) truï trì môû thö ra xem taïi thaát phöông tröôïng. Löôõng töï tröôùc heát chia buoàn cuøng truï trì, ngay chính giöõa phaùp ñöôøng thieát trí baøn linh teá leã. Truï trì ñeán tröôùc toøa teá leã daâng höông, noùi moät taéc phaùp ngöõ, ñoaïn khoùc loùc bi ai laïy ba laïy, daâng cuùng thang thuûy roài laïi laïy ba laïy nöõa. Daâng côm cuùng vaø leã vaät boá thí, gioùng troáng cöû haønh leã Ñaëc vi (rieâng vì thaày), laïy 3 laïy, hieán cuùng traø, gioùng ba tieáng troáng, thoaùi lui khoûi toøa, thu cuoán toïa cuï. Duy-na cöû chuù Laêng Nghieâm hoài höôùng (leã nghi cuøng vôùi cuùng gioã thaày truyeàn phaùp gioáng nhau). Löôõng töï, moâng ñöôøng (töù lieâu), cao taêng aån daät taïi chuøa, ngöôøi cuøng queâ vôùi truï trì, baïn ñoàng hoïc phaùp cuøng thaày vôùi truï trì (phaùp quyeán) vaø haøng

ñeä töû cuûa truï trì, cuøng caùc ngöôøi bieän söï ñeàu phaûi cöû haønh teá leã. Truï trì ñöùng beân traùi baøn linh (neáu nhö truï trì caùc chuøa baïn, Taây ñöôøng hay caùc ñeä töû cuûa thaày truyeàn phaùp quaù coá ñoàng thöù baäc vôùi truï trì thöôïng teá leã thì truï trì cuøng chuyeân söù phaûi laïy ñaùp leã caùc vò naøy. Coøn nhöõng ngöôøi ôû cöông vò thaáp hôn truï trì trôû xuoáng teá leã thì truï trì vaø chuyeân söù khoâng phaûi laïy ñaùp leã). Teá leã xong, tuïng ñoïc chuù Ñaïi bi, hoài höôùng raèng: “Coâng ñöùc phuùng tuïng kinh chuù vöøa qua ñeàu hoài höôùng caû cho vò ñaïi Hoøa thöôïng moã, chuøa moã, phaùp hieäu moã ñöôïc taêng theâm phaåm vò ôû coõi Phaät. Möôøi phöông ba ñôøi chö Phaät v.v...”. Thuû toïa suaát laõnh chuùng, an uûi truï trì raèng: “Phaùp moân baát haïnh khieán caùc keû haäu hoïc maát choã nöông töïa, thaät khoâng khoûi buoàn raàu ñau ñôùn tieác thöông. Cuùi mong Hoøa thöôïng daèn ñau, bôùt buoàn haàu tieáp tuïc noã löïc hoaèng döông ñaïo phaùp!”. Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån 2 heát

* * *

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.